ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ

Εννεάδα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΑΣΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΕΤΟΣ 2ο ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ 8-9

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001

2η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΔΥΤ. ΑΘΗΝΑΣ

14-27 Ιανουαρίου 2002

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

«2η Διαδημοτική Έκθεση Εικαστικών Τεχνών Δυτικής Αθήνας»

Γράφει
ο Πρόεδρος του ΑΣΔΑ
Παν. Μπιτούνης

Φίλες και Φίλοι του Πολιτισμού,

Με ιδιαίτερη χαρά ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας, διοργανώνει για δεύτερη συνεχή φορά την «Διαδημοτική Έκθεση Εικαστικών Τεχνών Δυτικής Αθήνας».

Πρόκειται για τον μεγαλύτερο Πολιτιστικό θεσμό που ο ΑΣΔΑ και οι Δήμοι έχουν εισάγει στο πολιτιστικό σκηνικό της περιοχής μας, με σκοπό την προβολή του έργου των εικαστικών μας καλλιτεχνών και την ταυτόχρονη ανάπτυξη της εικαστικής παιδείας, ανάμεσα στους μαθητές των σχολείων και του φιλότεχνου κοινού της Δυτικής Αθήνας.

Η αξιοσημείωτη επιτυχία της πρώτης Έκθεσης, που την επισκέφθηκαν 5.000 περίπου θεατές και στην οποία συμμετείχαν 70 καλλιτέχνες, μας έδωσε το έναυσμα για την καθιέρωσή της πλέον, σαν έναν δημιουργικό διάλογο ανάμεσα σε καλλιτέχνες και θεατές. Ένα πολιτιστικό και κοινωνικό γεγονός που θα είναι αντάξιο των αναζητήσεων και των προσδοκιών εκείνων, που βλέπουν στον Πολιτισμό τη δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης για τη διαμόρφωση ενός ποιοτικού επιπέδου ζωής.

Φέτος η «2η Διαδημοτική έκθεση Εικαστικών Τεχνών» θα είναι περισσότερο διευρυμένη και πολυ-συλλεκτική με την συμμετοχή Φωτογράφων και Κεραμιστών, ενώ μεγάλος αναμένεται να είναι και ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων καλλιτεχνών.

Ο ΑΣΔΑ αντιμετωπίζει το θέμα του Πολιτισμού σε διαδημοτικό επίπεδο σαν ένα ζήτημα μεγάλης σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής. Αποτέλεσμα αυτής της αντίληψης είναι επίσης οι επιτυχημένοι θεσμοί των εκθέσεων Παιδικής Τέχνης και του Λογοτεχνικού Διαγωνισμού Δυτικής Αθήνας, που η ολοκλήρωσή του με την απονομή των διακρίσεων θα πραγματοποιηθεί σε ειδική βραδιά στις 23 Ιανουαρίου, στα πλαίσια της Έκθεσης Εικαστικών Τεχνών.

Η δημιουργία μιας Βιβλιοθήκης Δυτικής Αθήνας και η διοργάνωση ενός μεγάλου Φεστιβάλ Παραδοσιακής Μουσικής και Χορού, είναι μέσα στους άμεσους σχεδιασμούς του ΑΣΔΑ και του γραφείου Πολιτισμού για το επόμενο χρονικό διάστημα. Ενέργειες που θα προωθήσουν ακόμα περισσότερο, με τη δική σας συμμετοχή και συνεργασία, την πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου μας.

Με την ευκαιρία των εορτών εύχομαι σε όλους Χρόνια Πολλά με υγεία και δημιουργικότητα και Ευτυχισμένο το Νέο Έτος 2002!

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
Εννεάδα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΟΥ ΑΣΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΠΙΤΟΥΝΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΣΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΣΔΑ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:
ΝΑΤΑΣΣΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΩΝΑ,
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ 8ου-9ου ΤΕΥΧΟΥΣ:
Βαρβαρήγος Δημ., Καβόγλη Ζ.,
Κόμητα Κ., Τσομπανάκης Φ., Κρεκούζος Κ.,
Μπουτσικάκη Π., Ιντζέμπελης Ελπ., Ψωμά Μ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
& ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Τηλ.: 921.4820 - Fax: 923.7033

Τα τεύχη της πολιτιστικής ΕΝΝΕΑΔΑΣ
μπορούν να βρίσκουν οι αναγνώστες
σε συγκεκριμένα σημεία της Δυτικής Αθήνας,
όπως είναι τα Δημαρχεία,
τα Πολιτιστικά και Πνευματικά Κέντρα,
οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες και τα βιβλιοπωλεία.

«ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ» 25ης Μαρτίου 117 - Πετρούπολη
«ΑΣΤΡΑΔΕΝΗ» Παναγίας Γρηγορούσης 57 - Ζεφύρι
«ΒΙΒΛΙΟΚΙΝΗΣΗ» Αγ. Αναργύρων 31 - Αγ. Ανάργυροι
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» Ν. Πλαστήρα 29 - Αγάλεω
«ΙΔΕΑ-ΓΚΑΛΕΡΙ» Γρ. Κυδωνιών 15 - Αγάλεω
«ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ» Νικολ. Πλαστήρα 53 - Αγάλεω
«ΜΕΛΕΤΗ» Ελ. Βενιζέλου 35 - Αγία Βαρβάρα
«ΜΟΛΥΒΙ» Αγ. Φανουρίου 83 - Ίλιον
«ΠΑΡΑΜΥΘΙ» Γρ. Κυδωνιών 6 - Αγάλεω
«ΠΕΤΡΑΣ» Κ. Βάρναλη 88 - Πετρούπολη
«ΣΕΡΑΦΙΝΟ» Φυλής 157 - Καματερό
«ΦΑΡΟΣ» Εθν. Αντιστάσεως 25 - Περιστέρι
«ΦΩΤΟΜΕΤΡΟ» Στρ. Καραϊσκάκη 17 - Χαϊδάρι
«8 ΔΥΤΙΚΑ» Λ. Αθηνών 387 - Αγάλεω (ύψος ΤΕΙ)
Χώρος Τέχνης και Πολιτισμού.
«DARTS CAFE» Αγ. Σπυρίδωνος 42 - Αγάλεω (ΤΕΙ)

Η πολιτιστική ΕΝΝΕΑΔΑ
δημοσιεύει ενυπόγραφα κείμενα
και άρθρα πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
Οι συντάκτες των κειμένων
είναι υπεύθυνοι για τις απόψεις
που εκφράζουν μέσα από τις σελίδες της.
Χειρόγραφα και φωτογραφίες
δεν επιστρέφονται.

ΑΣΔΑ - Πολιτιστική «ΕΝΝΕΑΔΑ»
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 65
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ 121 34
ΤΗΛ.: 5745826 FAX: 5759547
http: www.asda.gr/
e-mail: zeyxis@asda.gr

2
2η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

36
ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ
Ένας λαός - ένα πρόσωπο

12
ΛΟΓΟΤΡΟΠΙΟ
Ο ποιητής Τάσος Λειβαδίτης

44
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
Οι μεγάλοι κίνδυνοι
από τη ραδιενέργεια

20
ΠΑΛΙΝΘΟΚΕΡΑΜΑ
Πολιτιστικά Νέα

56
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Γιώργος Ζαμπέτας

24
ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Λαογραφία και Παράδοση

60
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΕΝΝΕΑΔΑΣ»

Πίνακας εξωφύλλου: Νικηφόρου Λύτρα «Τα Κάλαντα» 59x90 λάδι σε μουσαμά.

«Πως μπορεί ο Πολιτισμός να είναι αιτία διαμάχης;»

Όταν ο Πολιτισμός είναι που ενώνει τους ανθρώπους παρόλες τις διαφορετικότητές τους. Οι σχεδιαστές της παγκοσμιοποίησης τρέμουν την φυσική παγκοσμιότητα που απορρέει από την προάσπιση των πολιτιστικών-κοινωνικών αξιών που ακόμα υπερασπίζει αυθόρμητα η ανθρωπότητα. Προσπαθούν, με τη μέθοδο του διαίρει και βασίλευε, να επιβάλλουν μια παγκοσμιοποίηση με τους δικούς τους κανόνες. Το αληθινό μεγαλείο του Πολιτισμού έγκειται στο γεγονός, ότι αυτός δε θέτει όρους εκτός μόνο της τήρησης των θεμελιωδών αξιών, της ζωής, της ελευθερίας του ατόμου, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αξίες που αποτελούν βασικές δομές του Πολιτισμού μας ανεξάρτητα φυλής, έθνους και θρησκείας. Η ανθρώπινη ζωή είναι μια υπέρτατη αξία για όλους· η τουλάχιστον θά έπρεπε να είναι· από τον ινδιάνο του Αμαζονίου ως το μέσο ευρωπαίο και ασιάτη. Το ίδιο και η ειρήνη, ποιός αλήθεια θέλει να σκοτωθεί ο ίδιος ή τα παιδιά του; Μόνο κάποιοι αρρωστημένοι από εκείνους που έρχονται και μας ταλαιπωρούν κάθε λίγα χρόνια. Αυτοί που θέτουν ζητήματα και εφευρίσκουν πλαστές αιτίες διαμάχης ανάμεσα σε λαούς και διαφορετικές μορφές του παγκόσμιου Πολιτισμού. Λες και δεν πιστεύουν όλοι στον ίδιο θεό, δεν κλαίνε όλοι με τον ίδιο τρόπο, αν και ο καθένας για αιτίες και λόγους διαφορετικούς. Όπως το πνεύμα που τον ενεργοποιεί, έτσι και ο Πολιτισμός πάντα ενώνει και ποτέ δε διαιρεί. Ούτε πλαστογραφεί υποκριτικά τον εαυτό του, αξιολογώντας τον δυστυχώς, σε ανώτερο και κατώτερο στην κλίμακα της βαρβαρότητας.Εκεί όπου επικρατεί η βία και το φονικό είναι επειδή ο αληθινός Πολιτισμός απουσιάζει. Το ευαίσθητο και όμορφο πουλί πετάει μακριά με κάθε εκδήλωση βίας, με κάθε έκρηξη βόμβας. Ποιοί είναι αυτοί που μιλούν για πολέμους πολιτισμών, αν όχι οι κάθε είδους αληθινοί βάρβαροι του χθές και του σήμερα;

2η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ 2002

14 -27 Ιανουαρίου 2002 (Εκθεσιακό Κέντρο Δήμου Περιστερίου)

Μετά από την κατά κοινή ομολογία επιτυχημένη **1η Δ.Ε.Ε.Τ.Δ.Α** που πραγματοποιήθηκε το 2000 στο Εκθεσιακό Κέντρο του Δήμου Περιστερίου, ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας σε συνεργασία με τους Δήμους της γεωγραφικής του ενότητας, έχει προγραμματίσει την διοργάνωση της **«2ης ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ»** για το διάστημα από **14 έως 27 Ιανουαρίου 2002**, αναδεικνύοντας έτσι το γεγονός σε πολιτιστικό θεσμό της ευρύτερης περιοχής μας.

Η έκθεση που θα πραγματοποιηθεί σε δυο αίθουσες του **Εκθεσιακού Κέντρου Δήμου Περιστερίου,** έχει ως σκοπό την ανάπτυξη και προώθηση των εικαστικών τεχνών στις δυτικές περιοχές της Αθήνας, και εντάσσεται στο πλαίσιο των διαδημοτικών πολιτιστικών συνεργασιών που προωθεί ο ΑΣΔΑ για την αναβάθμιση του Πολιτισμού στη Δυτική Αθήνα.

Στην έκθεση αυτή που φέτος είναι περισσότερο διευρυμένη, καλούνται να συμμετάσχουν εικαστικοί καλλιτέχνες, **ζωγράφοι, γλύπτες, αγιογράφοι, χαράκτες, φωτογράφοι και κεραμιστές** όλων των εικαστικών τάσεων και τεχνοτροπιών, ανεξαρτήτου θεματολογίας και υλικών εκφραστικών μέσων.

Οι καλλιτέχνες που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στην έκθεση θα πρέπει να αναζητήσουν την αίτηση και το έντυπο με τις προϋποθέσεις συμμετοχής τους, από το γραφείο Πολιτισμού του ΑΣΔΑ , ή από τα πολιτιστικά Κέντρα των Δήμων όπου κατοικούν, και να την υποβάλλουν το αργότερο μέχρι την **28η Δεκεμβρίου 2001** στο γραφείο Πολιτισμού του ΑΣΔΑ. Η αίτηση συμμετοχής θα πρέπει να συνοδεύεται από βιογραφικό σημείωμα, φωτογραφίες ή διαφάνειες των προς έκθεση έργων και στοιχεία όπως, τίτλοι, διαστάσεις και πιθανές τιμές πώλησης.

Από την περσινή 1η Διαδημοτική Έκθεση Εικαστικών Τεχνών Δυτικής Αθήνας.

Δικαίωμα συμμετοχής θα έχουν μόνο οι καλλιτέχνες εκείνοι που θα έχουν υποβάλλει εμπρόθεσμα την αίτηση συμμετοχής τους συνοδευόμενη από τα αναγραφόμενα στοιχεία.

Ο ΑΣΔΑ διατηρεί το δικαίωμα περιορισμού του αριθμού έργων, ανά ατομική συμμετοχή, σε περίπτωση που αυτό κριθεί αναγκαίο.

Η συνεργασία σας σε αυτή την σημαντική για τον Πολιτισμό της Δυτικής Αθήνας διοργάνωση θα αποτελέσει ιδιαίτερη χαρά.

Προϋποθέσεις συμμετοχής των καλλιτεχνών

Για την άρτια διοργάνωση της έκθεσης τόσο στο τεχνικό της μέρος αλλά κυρίως σ'ότι αφορά το υψηλό αισθητικό της αποτέλεσμα, είναι αναγκαίο να τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις όπως:

1. Οι καλλιτέχνες θα πρέπει να είναι δημότες, ή μόνιμοι κάτοικοι των δήμων της Δυτικής Αθήνας
2. Οι συμμετέχοντες καλλιτέχνες θα πρέπει να είναι είτε πτυχιούχοι της ΑΣΚΤ ή αναγνωρισμένα μέλη του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος. Ωστόσο θα μπορούν να συμμετάσχουν και καλλιτέχνες με κοινά αποδεκτή καλλιτεχνική αξία που βασίζεται σε αξιόλογη καλλιτεχνική δράση και πολύχρονη εμπειρία στην τέχνη, βάσει βιογραφικού σημειώματος.
3. Τα προς έκθεση έργα πρέπει να είναι πρωτότυπες δημιουργίες και ενυπόγραφες. Αντιγραφές έργων δε θα γίνουν δεκτές.
4. Τα έργα πρέπει να φέρουν οπωσδήποτε πλαίσιο, κορνίζα ή πηχάκι. Από το πίσω μέρος να έχουν απαραίτητα σύστημα ανάρτησης και επικολλημένη ετικέτα ή χαρτί με τα πλήρη στοιχεία του καλλιτέχνη, το δήμο που εκπροσωπεί, τους τίτλους και τις διαστάσεις των έργων καθώς και την πιθανή τιμή πώλησης τους
5. Οι διαστάσεις των έργων δεν περιορίζονται. Τα προς έκθεση έργα θα πρέπει να έχουν δημιουργηθεί μέσα στην τελευταία πενταετία.
6. Ο αριθμός συμμετεχόντων καλλιτεχνών ανά δήμο είναι ανοικτός.
7. Σε ό,τι αφορά την γλυπτική, θα πρέπει οι γλύπτες να διαθέσουν τις ανάλογες βάσεις για την έκθεση όλων των έργων τους
8. Τέλος δικαίωμα συμμετοχής στην έκθεση θα έχουν μόνο οι καλλιτέχνες εκείνοι που **έχουν υποβάλλει δήλωση συμμετοχής στον ΑΣΔΑ ως τις 28/12**, μαζί με ένα σύντομο βιογραφικό και στοιχεία των έργων τους, όπως φωτογραφίες ή slides, τίτλους, διαστάσεις και τιμές.

Πληροφορίες στο Γραφείο Πολιτισμού του ΑΣΔΑ, Εθνικής Αντιστάσεως 65, Περιστέρι, τηλ.5745826, 5762434, εσωτ. 128 κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Υπεύθυνος κ. Γεράσιμος Γερολυμάτος.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΟΙΗΣΗΣ- ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

Στις 23 Ιανουαρίου 2002 θα πραγματοποιηθεί η βραδιά ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων και των τιμητικών διακρίσεων στους διαγωνισθέντες λογοτέχνες.

Ολοκληρώθηκε ο Λογοτεχνικός διαγωνισμός Ποίησης και διηγήματος που προκήρυξαν το Γραφείο Πολιτισμού του ΑΣΔΑ και το διαδημοτικό πολιτιστικό περιοδικό ΕΝΝΕΑΔΑ. Η έγκυρη λογοτεχνική επιτροπή έχει ήδη επιλέξει τα πρώτα 10 έργα από κάθε κατηγορία του διαγωνισμού, (3 πρώτα βραβεία και τα 7 καλύτερα που θα αποσπάσουν τιμητικούς επαίνους) τόσο για την Ποίηση, όσο και για το Διήγημα. Η βραδιά απονομής των βραβείων και των επαίνων έχει οριστεί να γίνει στο πλαίσιο της 2ης Δ.Ε.Ε.Τ.Δ.Α και συγκεκριμένα την **Τετάρτη 23 Ιανουαρίου 2002,** 8.30 μ.μ, στο Εκθεσιακό Κέντρο του Δήμου Περιστερίου, παρουσία της λογοτεχνικής επιτροπής, του Προέδρου του ΑΣΔΑ κ. **Παναγιώτη Μπιτούνη** και άλλων προσκεκλημένων. Συνολικά στο διαγωνισμό υποβλήθηκαν 111 συμμετοχές.

Την λογοτεχνική επιτροπή αποτελούν καταξιωμένοι λογοτέχνες που προέρχονται από τη Δυτική Αθήνα.

Για την Ποίηση οι ποιητές: Ελευθερία Αναγνωστάκη-Τζαβάρα, Γενική Γραμματέας της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών και μέλος της επιτροπής κρίσης νέων μελών, Νίκος Δεληγιάννης, μέλος της επιτροπής κρίσης της Ε.Ε.Λ, και ο Κώστας Μπίσδας, μέλος επίσης της Ε.Ε.Λ.

Για το διήγημα οι συγγραφείς: Γιάννα Φασιλή, μέλος της επιτροπής κρίσης νέων μελών της Ε.Ε.Λ, ο Δημήτρης Βαρβαρήγος, μέλος της Ε.Ε.Λ και ο Αλέξανδρος Βαγενάς, φιλόλογος με ειδικές σπουδές στο Λονδίνο στην συγκριτική Λογοτεχνία και κριτική λογοτεχνικών κειμένων.

Υπενθυμίζεται ότι τα διακριθέντα κείμενα θα δημοσιευθούν σταδιακά μέσα από τις σελίδες της ΕΝΝΕΑΔΑΣ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΝΕΑΔΑΣ

Η Πολιτιστική «Εννεάδα» προσκαλεί τους φίλους και τις φίλες αναγνώστριες στις 23/1/2002, 8.30 μ.μ. στο Εκθεσιακό Κέντρο του Δήμου Περιστερίου, σε μια βραδιά γνωριμίας και ανταλλαγής απόψεων στα πλαίσια της απονομής των βραβείων του λογοτεχνικού διαγωνισμού που προκήρυξε το περιοδικό

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανώτερη Σχολή Δραματικής Τέχνης Δήμου Αγίας Βαρβάρας

Συνεχίζονται οι εγγραφές στην Ανώτερη Σχολή Δραματικής Τέχνης του Δήμου Αγίας Βαρβάρας. Η Σχολή επιχορηγείται από το Δήμο και έχει συμβολικά δίδακτρα. Στη Σχολή διδάσκουν: **Ιάκωβος Καμπανέλλης** - Συγγραφέας, Ακαδημαϊκός, Διαλέξεις για το θέατρο. **Δημήτρης Παπαγιάννης** - Ηθοποιός,Υποκριτική-Ποίηση, Διευθυντής της Δραματικής Σχολής. **Σοφοκλής Πέππας** - Ηθοποιός, Υποκριτική. **Περικλής Μουστάκης** - Ηθοποιός, Αυτοσχεδιασμός - Υποκριτική. **Έφη Ροδίτη** - Ηθοποιός, Υποκριτική. **Χριστίνα Σιμοπούλου** - Ηθοποιός,Υποκριτική. **Χρυσόθεμις Βασιλάκου** - Θεατρολόγος, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών, Ιστορία Θεάτρου - Δραματολογία. **Λαλούλα Χρυσικοπούλου** - Σκηνογράφος - Ενδυματολόγος,Σκηνογραφία - Ενδυματολογία. **Βασιλική Δεμερτζή** - Φιλόλογος, Ιστορία Νεοελληνικής Λογοτεχνίας-Ιστορία Θεάτρου - Δραματολογία. **Λυδία Αγγελοπούλου** - Σοπράνο Εθνικής Λυρικής Σκηνής,Τραγούδι. **Θάνος Πετράκης** - Τενόρος Εθνικής Λυρικής Σκηνής, Τραγούδι. **Ανδρέας Θωμόπουλος** - Συγγραφέας - Σκηνοθέτης, Κινηματογράφος - Τηλεόραση. **Γιάννης Ζουγανέλης** - Μουσικός, Επίτιμος καθηγητής Ακαδημίας Μονάχου, Μουσική - Απελευθέρωση εκφραστικών μέσων. **Δημήτρης Παπακωνσταντίνου** - Ηθοποιός, Αγωγή Λόγου - Ορθοφωνία. **Σίμων Πάτροκλος** - Ηθοποιός - Χορογράφος, Χορός - Κίνηση. **Θάνος Φωσκαρίνης** - Ηθοποιός - Θεατρολόγος - Συγγραφέας, Νεοελληνική λογοτεχνία, Συγκριτική Λογοτεχνία. **Γιώργος Λαμπρόπουλος** - Καθηγητής Βυζαντινής Μουσικής - Πρωτοψάλτης, Βυζαντινή Μουσική. **Γιάννης Παπαγιάννης** - Ηθοποιός, Ξιφασκία. **Μίλτος Δημουλής** - Ηθοποιός, Αυτοσχεδιασμός. **Μαρία Ακριτίδου** - Ζωγράφος, Θέατρο Σκιών - Κατασκευή Μάσκας. **Σοφία Γασπαρινάτου** - Ηθοποιός, Υπεύθυνη Σχολής.

Η Σχολή λειτουργεί από τις 15.00 μ.μ ως 21.30 μ.μ από Δευτέρα έως Παρασκευή και προαιρετικά Σάββατο από 15.00 μ.μ ως 19.00 μ.μ. Η διεύθυνση της Σχολής, **Σερίφου 2, Αγία Βαρβάρα, τ.κ 12351. Τηλ: 5690037-5690436- 5697223-4**

Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αγίων Αναργύρων

Το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αγίων Αναργύρων, είναι ο χώρος που στεγάζει τις δημιουργικές και πολιτιστικές ανησυχίες όλων των ηλικιών. Στόχος μας είναι να καλύψουμε τις ανάγκες αυτών που επιθυμούν και επιζητούν να εμπλουτίσουν τους καλλιτεχνικούς τους ορίζοντες και να καλλιεργήσουν το ταλέντο τους. Στο Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο «Σπύρος Αποστόλου» μπορείτε να παρακολουθήσετε μαθήματα.

- **ΧΟΡΟΥ**: Μπαλέτο, μοντέρνο, παραδοσιακούς χορούς.
- **ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ**: Κεραμική, Βιτρώ, Κόσμημα, Ζωγραφική, αγιογραφία, γραφικές τέχνες, Φωτογραφία.
- **ΘΕΑΤΡΟΥ**: Θεατρική παιδεία, θεατρικό παιχνίδι (σε όλα τα σχολεία), θεατρικές ομάδες παιδιών, εφήβων,ενηλίκων.
- **ΧΟΡΩΔΙΑΣ**: Τετράφωνη ενηλίκων και παιδιών.
- **ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗΣ**
- **ΜΟΥΣΙΚΗΣ**: Στο δημοτικό Ωδείο διδάσκονται πιάνο, βιολί, κιθάρα, αρμόνιο, μπουζούκι, ακορντεόν, σύστημα μουσικής προπαιδείας ORFF, θεωρητικά μαθήματα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Θεατρική παράσταση για παιδιά από το θίασο «Θεατροπαιχνίδι» με το έργο **«Αίσωπος ο αξεπέραστος»** (αλεπού-κόκορας, λαγός-χελώνα, Γάϊδαρος-Μυλωνάς, Αρνί-Λύκος & Λιοντάρι-ποντικός). Ώρα έναρξης: 11:00 π.μ. Χώρος: αίθουσα θεάτρου Πολιτιστικού Κέντρου.

24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Θεατρική παράσταση για παιδιά από το θίασο «ΠΟΛΥΜΝΙΑ» με το έργο **«Κι έτσι σώθηκε το δάσος»** οικολογικού περιεχομένου. Ώρα έναρξης:11:30 π.μ. Χώρος: αίθουσα θεάτρου Πολιτιστικού Κέντρου.

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Μαριονέτες από το θίασο «Γκότση» με το έργο **«Ο πύραυλος του Αφελάκη»**. Ώρα έναρξης: 11:00 π.μ. Χώρος: Αίθουσα Πολιτιστικού Κέντρου.

3-18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Έκθεση ζωγραφικής της Βάσως Σωτηρίου. Ώρες λειτουργίας: 6:00-9:00 μ.μ.
Χώρος: Εκθεσιακός χώρος Πολιτιστικού Κέντρου.

8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Συναυλία με το συγκρότημα CUMELCA από τα Ελληνόφωνα χωριά της κάτω Ιταλίας (Καλαβρίας). Ώρα έναρξης: 8:00 μ.μ. Χώρος: αίθουσα θεάτρου Πολιτιστικού Κέντρου.

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Καραγκιόζης από τον Θανάση Σπυρόπουλο με το έργο **«ο Καραγκιόζης δικηγόρος»**. Ώρα έναρξης: 11:00 π.μ. Χώρος: αίθουσα θεάτρου Πολιτιστικού Κέντρου.

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Ένα αστέρι που ψάχνει να φωτίσει...». Θεατρικό παιχνίδι για τα Χριστούγεννα. Ώρα έναρξης: 11:00 π.μ. Χώρος: αίθουσα θεάτρου Πολιτιστικού κέντρου.

22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Ένα αστέρι που ψάχνει να φωτίσει...»
Θεατρικό παιχνίδι για τα Χριστούγεννα. Ώρα έναρξης: 11: 00 π.μ. Χώρος: αίθουσα θεάτρου Πολιτιστικού Κέντρου.

29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Έτος ΤΖΟΥΖΕΠΕ ΒΕΡΝΤΙ

Συναυλία με τον βαθύφωνο **Ευθύμιο Μιχαλόπουλο.**
Στο πιάνο η **Νέλλη Μυροθέου.**
Το ρεσιτάλ είναι αφιερωμένο στη μνήμη του Νίκου Μοσχονά με αφορμή τη συμπλήρωση φέτος 25 χρόνων από το θάνατο του μεγάλου αυτού Έλληνα καλλιτέχνη. Σημειώνετε ότι το ρεσιτάλ αυτό είναι το 11ο ενός κύκλου από 12 ρεσιτάλ του Ευθύμιου Μιχαλόπουλου για τον Νίκο Μοσχονά. Αφήγηση **Ευγενία Βαρίκου**.
Ώρα έναρξης: 8:00 μ.μ. Χώρος: αίθουσα θεάτρου Πολιτιστικού Κέντρου.

Πληροφορίες- εγγραφές στο Πολιτιστικό Κέντρο: Ηρώων Πολυτεχνείου 39. Τηλ. 2690511, 2635689.

Ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Π.Κ. Αγ. Αναργύρων «Σπύρος Αποστόλου» σας εύχονται Καλά Χριστούγεννα και ειρηνικό και δημιουργικό το 2002.

Επειδή βρήκαμε στον πολιτισμό και στη δημιουργία έναν κώδικα επικοινωνίας, επειδή η επιτυχία της πολιτιστικής μας παρέμβασης οφείλεται και στη δική σας συμμετοχή και ανταπόκριση, σας καλούμε στις εκδηλώσεις του Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου.

Ο Πρόεδρος του πολιτιστικού Κέντρου
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΣΟΣ

Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αιγάλεω

Στο Δήμο του Αιγάλεω έχουν ξεκινήσει από αρχές Οκτωβρίου οι εγγραφές στα εξής καλλιτεχνικά τμήματα:

- **ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ**: Ζωγραφική & Κεραμική για παιδιά και μεγάλους,Γλυπτική, Ιστορία της Τέχνης, Σκηνογραφία, Φωτογραφία, Χαρακτική, Εικονογράφηση.
- **ΧΟΡΟΣ**: Μπαλέτο, Σύγχρονος, Jazz.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

• **ΘΕΑΤΡΟ**: Θεατρική Ομάδα (ανέβασμα θεατρικών έργων)
• **ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ**
• **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**: Απευθύνεται σε ευρύ αναγνωστικό κοινό και καλύπτει πολλούς γνωσιολογικούς τομείς. Λειτουργεί ως δανειστική Βιβλιοθήκη και αναγνωστήριο στον 1ο όροφο του Πνευματικού Κέντρου "Γιάννης Ρίτσος".

Για σχετικές πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με τα τηλέφωνα: 5315670-5 (εσ.330) και 5315667-8

Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Ιλίου

Το Πολιτιστικό Κέντρο του δήμου Ιλίου προσφέρει για φέτος στους ενδιαφερόμενους τις εξής καλλιτεχνικές δραστηριότητες:

• **ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ**: Τμήματα ζωγραφικής και σχεδίου για παιδιά και ενήλικες. Αισθητική Αγωγή.
• **ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΙΚΗ**: Τμήματα παιδιών από 4-12 ετών και τμήματα ενηλίκων.Πηλοπλαστική.
• **ΘΕΑΤΡΟ**: Θίασος «ΙΛΙΟΝ». Ανέβασμα θεατρικών παραστάσεων,Θέατρο Δρόμου,Μαθήματα θεάτρου.
• **ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ**
• **ΧΟΡΟΣ**
• **ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ**
• **ΧΟΡΩΔΙΑ**
• **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**: Κεντρική Βιβλιοθήκη Π.Κ Δήμου Ιλίου και Βιβλιοθήκη Αγίου Φανουρίου. Απευθύνονται σε ευρύ αναγνωστικό κοινό και καλύπτουν όλους τους γνωστικούς τομείς. Αναγνωστήριο-Δανειστική Βιβλιοθήκη-Παιδική βιβλιοθήκη.
• **ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ- ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ - ΜΟΝΙΜΗ ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ**: Βρίσκεται επί της οδού Μελίκης 17. Για επισκέψεις στα τηλέφωνα 2690021-2637395.

Σχετικές πληροφορίες θα έχετε αν επικοινωνήσετε με το τηλέφωνο του Π.Κ: 2637395. Αγ. Φανουρίου 99, Ίλιον.

Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού & Ανάπτυξης Καματερού

Για το έτος 2001-02 η ΔΕΠΑΚΑΜ έχει να προτείνει στους δημότες του Δήμου Καματερού τα εξής πολιτιστικά προγράμματα:

• **ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ:** Τμήματα σπουδών (Πιάνο, Κιθάρα, Βιολί, Αρμόνιο, Ακορντεόν, Έγχορδα - Πνευστά-Κρουστά, Μπουζούκι, Παραδοσιακά όργανα. Θεωρητικά - Τμήματα προετοιμασίας για μουσικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο. Μουσική Προπαιδεία - Σύστημα ORFF. Παρέχονται αναγνωρισμένοι τίτλοι σπουδών (πτυχία-διπλώματα).
• **ΧΟΡΩΔΙΑ**: Νέο τμήμα παιδικής Χορωδίας.
• **ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ**: Τμήματα Ζωγραφικής, (Προνηπιακό - Νηπιακό - Παιδικό - Προεφηβικό -Εφηβικό - Ενηλίκων. Προετοιμασία σπουδαστών για ανώτερες Σχολές στο Ελεύθερο Σχέδιο.
• **ΧΟΡΟΣ**: Τμήματα Παραδοσιακού Χορού, παιδικά-εφηβικά-ενηλίκων. Μοντέρνων Χορών, Λατινοαμερικάνικοι, Ευρωπαϊκοί,τμήματα παιδικά-ενηλίκων.
• **ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟ ΜΕΛΙΝΑ**: Ταινίες πρώτης προβολής - θεατρικές παραστάσεις.
• **ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ**: Τμήματα για αγόρια και κορίτσια 10-15 ετών.

Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα της ΔΕΠΑΚΑΜ: 2382510-2384500. Λ. Φυλής 52, Καματερό.

Πνευματικό Κέντρο Δήμου Πετρούπολης

Μπουμπουλίνας & Αθ. Διάκου.
Αίθουσα Θεάτρου-Κινηματογράφου: Ισόγειο, τηλ: 50.23.463
Δημοτική Βοβλιοθήκη: 1ος όροφος, τηλ: 50.25.250

Χώρος Συνάντησης:
2ος όροφος, τηλ: 50.10.499

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΒΟΛΩΝ

Παρ. Σαβ. Κυρ. 16/17/18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«ΤΟ ΜΑΝΤΟΛΙΝΟ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΚΟΡΕΛΙ»
Κοινωνική, Αμερικανο-Αγγλο-Γαλλο-Ελληνική, 2001, 127' κατάλληλο. Σκηνοθεσία: Τζον Μάντεν, παίζουν: Ν.Κεϊτζ, Π.Κρούζ, Κ. Μπέλ, Ε. Παπά, Γ. Σκιαδαρέσης, Ν.Μορισεϊ.
ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΩΝ: 7μ.μ.& 9:30 μ.μ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ- ΠΑΙΔΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

«TOY STORY»
ΔΥΟ ΠΡΟΒΟΛΕΣ: 11π.μ. & 4:30 μ.μ.

ΠΑΡ. ΣΑΒ. ΚΥΡ. 23/24/25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΤΩΝ ΠΙΘΗΚΩΝ»
Φαντασίας, Αμερικάνικη, 2001, 119', κατάλληλο, σκηνοθεσία: Τιμ Μπάρτον, παίζουν: Μ. Γουολμπεργκ, Ε. Γουορεκ, Τ. Ροθ, Ε. Μποναμ, Κρις Φερσον, Τ. Ιστον
ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΩΝ: 7μ.μ. & 9:30.

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΠΑΙΔΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

«ΖΟΥΖΟΥΝΙΑ»
ΔΥΟ ΠΡΟΒΟΛΕΣ: 11π.μ. & 4:30 μ.μ.

ΠΑΡ. 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, ΣΑΒ. ΚΥΡ. 1 & 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«LARA CROFT: TOMB RAIDER»
Περιπέτεια, Αμερικανο - Γερμανο - Βρετανική, 2001, 100', κατάλληλο από 15 ετών.
Σκηνοθεσία: Σαϊμον Γουεστ, παίζουν: Α. Τζολι, Ι. Γκλεν, Γ. Ροϊτ, Ν. Κρεϊγκ, Ν. Τεϊλορ
ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΩΝ: 7 μ.μ. & 4:30 μ.μ.

ΠΑΡ. ΣΑΒ. ΚΥΡ. 7/8/9/ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΜΠ. ΤΖΟΟΥΝΣ»
Κομεντί, Αγγλική, 2001, 105' κατάλληλο
Σκηνοθεσία: Σαρον Μαγκουαϊαρ, παίζουν: Ρ. Ζελβεγκερ, Χ. Γκραντ, Κ. Φερθ, Τ. Τζοουνς, Τ. Μπροουντμπεντ.
ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΩΝ: 7μ.μ. & 9:30μ.μ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ - ΠΑΙΔΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

«ΜΙΚΡΗ ΓΟΡΓΟΝΑ»
ΔΥΟ ΠΡΟΒΟΛΕΣ: 11π.μ. & 4: 30μ.μ.

ΠΑΡ. ΣΑΒ. ΚΥΡ. 14/15/16/ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Α. Ι. ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ»
Φαντασίας, Αμερικάνικη, 2001, 146', κατάλληλο
Σκηνοθεσία: Στιβεν Σπιλμπεργκ, παίζουν: Χ. Τζοελ, Οσμεντ, Τζουντ Λο, Φ. Ο' Κονορ, Γ. Χαρτ, Μ. Γκιλσον.
ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΩΝ: 7 μ.μ. & 9:30μ.μ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ- ΠΑΙΔΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

«ΜΟΥΛΑΝ»
ΔΥΟ ΠΡΟΒΟΛΕΣ: 11π.μ. & 4:30

ΠΑΡ. ΣΑΒ. ΚΥΡ. 21/22/23/ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«ΣΡΕΚ» (SHREK)
Κινούμενα σχέδια, Αμερικάνικη, 2001, 89'
Σκηνοθεσία: Αντριου Ανταμσον, Βικι Τζενσον. Με τις φωνές: Μαϊκ Μαγιερς, Εντι Μερφι, Καμερον Ντιαζ, Τζον Λιθγκοου.
ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΩΝ: 7μ.μ. & 9:30μ.μ.

ΤΕΤ. ΠΕΜ. ΠΑΡ. ΣΑΒ. ΚΥΡ. 26/27/28/29/30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

«Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΛΥΚΩΝ»
Θρίλερ, Γαλλική, 2001, 144', κατάλληλο από 17 ετών.
Σκηνοθεσία: Κριστοφ Γκανς, παίζουν: Μ. Ντακασκος, Β. Κασελ, Μ. Μπελουτσι.
ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΩΝ: 7μ.μ. & 9:30μ.μ.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ:

«ΑΜΕΛΙ»,
«ΜΟΥΛΕΝ ΡΟΥΖ»,
«ΤΟ ΚΛΑΜΑ ΒΓΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ» κ.α.

Οι ταινίες κινουμένων σχεδίων τις Κυριακές: 18/11, 25/11, 2/12, 9/12 και 16/12 είναι μεταγλωττισμένες και η είσοδος των παιδιών είναι **ΔΩΡΕΑΝ.**

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Πνευματικό Κέντρο Δήμου Χαϊδαρίου

«Με τον ερχομό του Φθινοπώρου μια νέα περίοδος αρχίζει και η προετοιμασία από μικρούς και μεγάλους για μια δημιουργική χρονιά ολοκληρώνεται. Η δυνατότητα καλλιτεχνικής έκφρασης ταυτόχρονα με τη μάθηση ολοκληρώνει την προσωπικότητα και προσθέτει χρώμα και αντοχή στη γεμάτη προκλήσεις διαδρομή της ζωής. Η πεποίθησή μας αυτή μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε την προσπάθεια για πολιτιστική υποδομή και ανάπτυξη στην πόλη μας με περισσότερη δύναμη και φαντασία. Σας περιμένουμε στα τμήματα του Πνευματικού Κέντρου, σε φιλικό περιβάλλον, με έμπειρους δασκάλους για να ξεκινήσετε τώρα ή να συνεχίσετε τα βήματά σας στους γοητευτικούς δρόμους της τέχνης και του πολιτισμού».

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Χαϊδαρίου ξεκίνησε και φέτος από τις 17/9 τις εγγραφές στα παρακάτω καλλιτεχνικά του τμήματα.

• **ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ**: **Ζωγραφική** (σχέδιο για μεγάλους), **Αγιογραφία, Παιδική ζωγραφική-Χειροτεχνία, Χειροτεχνία για μεγάλους** (κατασκευή κούκλας,διακοσμητική μαριονέτα, αποξηραμένα υλικά). **Κεραμική, Ψηφιδωτό, ξυλογλυπτική, Χειροποίητο κόσμημα & αντικείμενο. Ενδυματολογία-Σκηνογραφία. Τμήμα Καλλιτεχνικής Φωτογραφίας** (για αρχαρίους & προχωρημένους).

• **ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ**: Ελληνικοί Παραδοσιακοί Χοροί, Ευρωπαϊκοί & Μοντέρνοι Χοροί, Εκφραστική σώματος-Χορός.

• **ΘΕΑΤΡΙΚΟ**: **Κεντρική Σκηνή** (ανέβασμα θεατρικών έργων-εργαστήρια), Θέατρο Δρόμου (αυτοσχέδιες παραστάσεις σε πεζόδρομους και πλατείες), Κουκλοθέατρο για μικρούς και μεγάλους (κατασκευή-εμψύχωση-παραστάσεις με κούκλες). **Ομάδα Παραμυθιού, Πρόγραμμα Θεατρικής Παιδείας** στα Δημοτικά & Γυμνάσια του Δήμου. Νεοελληνικό Θέατρο.

• **ΜΟΥΣΙΚΟ**: **Τμήμα εκμάθησης οργάνων.** (Κλασική κιθάρα για όλες τις ηλικίες. Πιάνο-Φωνητικά - Ακορντεόν, Βιολί & Κλαρίνο (κλασικό,παραδοσιακό), Παραδοσιακά Κρουστά-Ντράμς. Φλάουτο - Τρομπέτα - Σαξόφωνο-Κόρνο - Τρομπόνι - Τούμπα - Κρουστά - Ηλεκτρική κιθάρα (Rock-Jazz). Ηλεκτρικό μπάσο-Μαντολίνο (παιδική μαντολινάτα), Μπουζούκι- Ούτι-αρμόνιο-Φλογέρα & Φωνητικά. **Τμήμα Μουσικοκινητικής Αγωγής** για παιδιά προσχολικής ηλικίας. **Τμήμα Ανάπτυξης Μουσικών Δεξιοτήτων Παιδιών** (κοινωνικοποίηση παιδιών με πολιτιστικές ιδιαιτερότητες). **Παιδική Χορωδία, Μικτή Τετράφωνη Χορωδία, Φωνητικό Σύνολο Μουσικής Δωματίου, Φιλαρμονική - Ορχήστρα Πνευστών.**

• **ΑΙΘΟΥΣΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ**: Άρτια εξοπλισμένος χώρος-studio, η Αίθουσα Μουσικής δίνει την ευκαιρία σε νέους μουσικούς, να πειραματισθούν γύρω από διάφορα μουσικά στυλ, όπως: JAZZ, ROCK, POP, FUSION, WORLD MUSIC & Αυτοσχεδιασμούς.

• **ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ**: Ιστορία Κινηματογράφου- Δημιουργία Σεναρίου-DECOUPAGE ταινιών μικρού μήκους. Θέσεις και κινήσεις μηχανής λήψης, Κινηματογραφικό πλάνο - Κάδρο - Βασικές αρχές Μοντάζ - Video - Νέα μέσα - Βασικές αρχές Φωτογραφίας - Κινηματογραφικό Συνεργείο - Επισκέψεις σε κινηματογραφικά γυρίσματα - πλατό.

• **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**: Απευθύνεται σε όλους τους δημότες και λειτουργεί ως δανειστική και ως αναγνωστήριο. Διαθέτει υλικό που μπορεί να καλύψει σχολικά προγράμματα, νεανικές αναζητήσεις, παιδικές απορίες, αλλά και απαιτητικούς αναγνώστες. Με στόχο την ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας οργανώνει διάφορες εκδηλώσεις. Αναγνωστήριο-Δανειστική Βιβλιοθήκη-Παιδική Βιβλιοθήκη.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εγγραφή σας σε κάποιο από τα καλλιτεχνικά τμήματα μπορείτε να επικοινωνήσετε με τις διοικητικές υπηρεσίες του Κέντρου Πολιτισμού «ΠΑΛΑΤΑΚΙ», τηλ: 5321142- 5821639. FAX: 5323380.

...δια Χειρός

«Ο πολιτισμός είναι υπόθεση ψυχής, τρόπος ζωής»

Γράφει
ο Δήμαρχος
Αγίων Αναργύρων
κ. **Ν. Ταμπακίδης**

Για το Δήμο Αγίων Αναργύρων ο Πολιτισμός είναι υπόθεση ψυχής, Τρόπος ζωής. Για μας Πολιτισμός είναι να δίνουμε ευκαιρίες και διεξόδους στα παιδιά και τους νέους της πόλης μας.

Να παρεμβαίνουμε στα πολιτιστικά δρώμενα με εκδηλώσεις πρωτότυπες, μικρές και μεγάλες, με θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις, συνέδρια, φεστιβάλ.

Να ενθαρρύνουμε τις πρωτοβουλίες των καλλιτεχνών και των συνεργατών μας και να συνεργαζόμαστε με διεθνείς οργανισμούς και σωματεία.

Να στηρίζουμε και να συνεργαζόμαστε με τους εθνικοτοπικούς συλλόγους.

Να προσφέρουμε στους δημότες μας χώρους υψηλής αισθητικής με τον απαραίτητο εξοπλισμό τους, όπως οι αίθουσες του Δημοτικού Πολιτιστικού Κέντρου «Σπύρος Αποστόλου» και του Κτιρίου Πολλαπλών Χρήσεων «Θανάσης Δημητρίου». Για την υλοποίηση όλων αυτών αντλούμε πόρους από τα Ταμεία του Δήμου κυρίως, αλλά εκμεταλλευόμαστε και τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για μας εν τέλει πολιτισμός είναι η δημιουργία, η συμμετοχή η αναβάθμιση της αισθητικής, η προσπάθεια για καλύτερη ποιότητα ζωής. Είναι η προβολή της Παράδοσης, η ανάδειξη της ομορφιάς του παρόντος και ο σχεδιασμός του μέλλοντος.

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ «ΧΟΡΗΓΟΙ» & Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Το κειμενο γράφει
Ο Γιώτης Σαντζαρίδης, επικεφαλής της Δ.Α.Σ ΑΙΓΑΛΕΩ

Ζούμε τα τελευταία χρόνια την προσπάθεια πολιτιστικής καταπίεσης και υποδούλωσης των λαών. Μόνο έναν τέτοιο τίτλο μπορούμε να βάλουμε στην δραστηριότητα που αναπτύσσεται στην χώρα μας και έχει την μορφή της απατηλής ψυχαγωγίας. Πολυεθνικές όλων των ειδών - εκδότες τύπου κ.α, γίνονται χορηγοί και «παραγωγοί πολιτισμού» σε μια επιχείρηση διάδοσης της μαζικής υποκουλτούρας, με στόχο τη δημιουργία αδύναμων συνειδήσεων. Οι παραγωγοί τηςΤέχνης και του Πολιτισμού, αλλά και οι μαζικοί πολιτιστικοί σύλλογοι στις γειτονιές που παρά τις τεράστιες δυσκολίες επιμένουν να δημιουργούν, βρίσκονται αποξενωμένες και δεν παίζουν κανένα ουσιαστικό ρόλο στην χάραξη της πολιτιστικής πολιτικής (επίσημης). Σήμερα αυτή η πολιτική σκοτώνει τον καλλιτέχνη, τον καταστρέφει. Άρα λοιπόν το θέμα δεν είναι απλά όπως λέει ο πρόεδρος του ΑΣΔΑ το πως θα αντιμετωπιστούν «οι όποιες ελλείψεις στην πολιτιστική υποδομή» που και αυτές δεν είναι οι «όποιες», αλλά τεράστιες, αλλά το πως συνολικά, αλλά και σαν μονάδα η Τ.Α θα αντιμετωπίσει το μαζικό φαινόμενο της διείσδυσης του μεγάλου κεφαλαίου στα πολιτιστικά δρώμενα. Μέσα σ' αυτό λοιπόν το τοπίο οι «χορηγίες» αποφέρουν μια πλευρά αυτής της διείσδυσης που κανείς δεν πρέπει να υποτιμήσει. Η Τ.Α στην πλειοψηφία της αντιμετώπισε αυτήν την πλευρά με ωφελιμιστικά κριτήρια. Έτσι λοιπόν, για μια ακόμη χρονιά τα ονόματα διαφόρων πολυεθνικών και άλλων επιχειρήσεων φιγουραρίζουν στα επίσημα φυλλάδια των Δήμων και της Δυτικής Αθήνας για να μας θυμίζουν προφανώς το θεάρε-

στο «έργο της χορηγίας» που επιτελούν στο τομέα του Πολιτισμού. Είδαμε επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται στο έπακρο την εργατική δύναμη χιλιάδων δημοτών της περιοχής μας, επιχειρήσεις που δεν διστάζουν όταν το απαιτούν οι περιστάσεις να πετούν στην κυριολεξία στον δρόμο εργαζομένους, χωρίς να σέβονται, ούτε καν τους νόμους (όσοι έχουν απομείνει) και το σύνταγμα αυτής της χώρας, επιχειρήσεις που θεωρούν ότι οι απολύσεις, η εκμετάλλευση, η ανεργία, η δουλειά με ημερομηνία λήξης και χωρίς ένσημα, η φτώχεια και η εξαθλίωση είναι μέρος των «Αξιών» της κοινωνίας και το κέρδος η υπέρτατη ανάμεσα σ' αυτές «πολιτιστική αξία». Βλέπουμε λοιπόν τέτοιες επιχειρήσεις να προβάλλονται (φυλλάδια, αεροπανώ κλπ) από τους Δήμους σαν οι άμεσα ενδιαφερόμενες, σαν εκείνες που μοχθούν και δίνουν τον οβολόν τους για να τηρηθούν και να διατηρηθούν οι πολιτιστικές αξίες στον τόπο μας. Πολλές Διοικήσεις και Δημοτικοί Πολιτιστικοί Οργανισμοί τους κατέταξαν στις πρώτες θέσεις των ενδιαφερομένων για τα πολιτιστικά δρώμενα, αφού με την «ευγενική τους προσφορά» με τα τριάκοντα δηλαδή αργύρια, εξαγόρασαν ακόμα και τον διαφημιστικό αέρα της περιοχής και εμφανίζονται σαν τιμητές της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Τι δουλειά βέβαια έχουν οι χρυσοφόρες επιχειρήσεις με το βαρύ πολιτιστικό φορτίο τον «Αλέξη Μινωτή» - του «Γ. Ρίτσου», ή τι σχέση μπορούν να έχουν αυτές με τον καυτό θεατρικό λόγο του Αριστοφάνη, ή τον λόγο του Ευριπίδη, ή του Αισχύλου, είναι κάτι που μόνο οι υπεύθυνοι της πολιτιστικής πολιτικής των Δήμων μπορούν να εξηγήσουν στο λαό της Δυτικής Αθήνας και δεν θα άξιζε βεβαίως τον κόπο να ενδιαφερθεί κανείς για τις υποκριτικές, εντελώς εμπορικές και διαφημιστικές διαθέσεις των επιχειρηματιών για τον πολιτισμό μας. Σαν αυτοί που δέχθηκαν να τις προβάλλουν, δεν παρουσιάζονται σαν εκείνοι που θέλουν όπως ισχυρίζονται να τιμήσουν την έννοια και τις αξίες του πολιτισμού μας στις σύγχρονες συνθήκες. Έτσι λοιπόν πολλοί Δήμοι και Διοικήσεις παραδίδουν «άσπιλα» και «αμόλυντα» στον λαό της Δυτικής Αθήνας υπερτοπικά ισχυρά οικονομικά συμφέροντα. Είτε το θέλουν είτε όχι, είτε το καταλαβαίνουν είτε όχι, φροντίζουν για την καλή εικόνα των διαφόρων καλοθελητάδων της περιοχής, που προσπαθούν με τα λεφτά τους να εμφανίζονται σαν οι επιβήτορες του πολιτισμού μας, που θεωρούν, ότι μ' αυτό τον τρόπο βελτιώνουν και αποκτούν φιλολαϊκό προφίλ. Σε αυτή τους την προσπάθεια οι «χορηγοί» βρίσκουν χορηγό την ίδια την Τ.Α στο όνομα του εκσυγχρονισμού και της προβολής του πολιτιστικού έργου. Αλλά αυτό ούτε σύγχρονο, ούτε εκσυγχρονιστικό, ούτε ωφέλιμο είναι για τους Δημότες. Αντίθετα είναι ότι πιο αποπροσανατολιστικό, ότι πιο αναχρονικό- υποκριτικό και υποπολιτιστικό μπορεί να παρουσιάσει το ιδιωτικό κατεστημένο στην χώρα μας. Σαν οι αξίες οι ίδιες, οι ευαισθησίες και η Αισθητική του παραδοσιακού, αλλά και σύγχρονου προοδευτικού πολιτισμού δεν προφυλλάσονται από τις κυνικές-εκμεταλλευτικές-εμπορικοικονομικές και διαφημιστικές διαθέσεις αυτών που από την μια προσφέρουν τα ψίχουλά τους για να μας «γλυκάνουν» και από την άλλη γίνονται οι πιο στυγνοί νεκροθάπτες των πολιτιστικών μας και ανθρωπιστικών αξιών, τότε η ευθύνη πέφτει στις πλάτες αυτών που ανέχονται που δέχονται και συμβιβάζονται με τέτοιου είδους διαθέσεις, αυτών που ανά πάσα στιγμή είναι έτοιμοι να προβάλλουν και να διαφημίσουν, όποιον τους πληρώσει τα έξοδα μιας παράστασης.

Εάν λοιπόν κάποιος σήμερα θέλει να τιμήσει και κυρίως να υπηρετήσει αυτές τις αξίες, το πρώτο που έχει να κάνει είναι να κρατήσει και να διαφυλάξει σαν κόρη οφθαλμού, την αξιοπρέπειά τους και ειδικότερα στις σύγχρονες συνθήκες που οι εκπτώσεις και οι συμβιβασμοί αποτελούν καθημερινό φαινόμενο. Χρέος της Τ.Α και μάλιστα σε μια περιοχή, όπου πλειοψηφούν οι άνθρωποι του μόχθου και του μεροκάματου είναι ακριβώς αυτό, η σύγκρουση με την επίσημη πολιτιστική πολιτική και παράλληλα η Αγωνιστική διεκδίκηση μαζί με το λαό και τους πολιτιστικούς φορείς που ασφυκτιούν, γενναίες επιχορηγήσεις από τον επίσημο κρατικό κορβανά ο οποίος γεμίζει όλο και περισσότερο από το εισόδημα των πτωχών λαϊκών στρωμάτων και αδειάζει όλο και περισσότερο από τους λεγόμενους «χορηγούς». Η πάλη δηλαδή για την αύξηση του ποσοστού της ντροπής (0,53%) που διαθέτει το αρμόδιο υπουργείο για τον πολιτισμό της πατρίδας μας και που βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με το *«Ελλάδα σύγχρονη- δυνατή- κοιτίδα του πολιτισμού»* και άλλα παρόμοια. Η συνεπής αυτή στάση υπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο και ειδικότερα στις μέρες μας, το παραδοσιακό και σύγχρονο πολιτιστικό έργο, αλλά και τον ίδιο το λαό, μοναδικό και αποκλειστικό χορηγό του πολιτισμού μας.

(Ο Πολιτισμός και η Κοινωνική Ανάπτυξη. Τεύχος 6 Μάϊος-Ιούνιος)

ΤΑΣΟΣ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ

Κι άξαφνα ένα πρωί,
όταν ξυπνήσαμε με μια γυναίκα δίπλα μας
στο κρύο δωμάτιο του ξενοδοχείου,
καταλάβαμε,
πόσο λίγο είχαμε αγαπήσει τον πλησίον.

Γράφει ο συγγραφέας Δημ. Βαρβαρήγος

Ο Τάσος Λειβαδίτης, ποιητής από τους αξιολογότερους της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, γεννήθηκε στην Αθήνα το 1921 και πέθανε το 1988. Παρακολούθησε Νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κι εργάστηκε ως δημοσιογράφος. Έλληνας ποιητής που ανήκε στη γενιά της Εθνικής Αντίστασης.

Από το 1947 ως το 1951, παρέμεινε εξόριστος στο Μούδρο, τη Μακρόνησο και τον Άγιο Ευστράτιο. Στη λογοτεχνία εμφανίζεται το 1946 από το περιοδικό «Ελεύθερα Γράμματα» κι από τότε άρχισε συνεργασία με τα περιοδικά «Επιθεώρηση τέχνης», «Νέα Εστία» κ.α. Κράτησε και τη στήλη της κριτικής στην εφημερίδα «Η Αυγή» από το 1954 έως το 1967 και κατόπιν μετά το 1974. Ποιήματα του έχουν μεταφραστεί στα Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Ρουμανικά, Βουλγαρικά, Ρωσικά και σε άλλες γλώσσες. Ποιήματά του επίσης περιλαμβάνονται σε πολλές ανθολογίες.

Εξέδωσε πολλές ποιητικές συλλογές. Ενδεικτικά: **«Μάχη στην άκρη της νύχτας», «Οι τελευταίοι», «Νυχτερινός επισκέπτης», «Ο τυφλός με το λύχνο», «Διάβολος με το κηροπήγιο», «Φυσάει στα σταυροδρόμια του κόσμου», «Ο άνθρωπος με το ταμπούρλο», «Βιολί για μονόχειρες».** Τιμήθηκε με το πρώτο κρατικό βραβείο ποίησης του δήμου Αθηναίων και το βραβείο ποίησης του Παγκόσμιου Φεστιβάλ Ποίησης το 1953.

Αρχικά τα έργα του χαρακτηρίζονταν από σοσιαλιστικό ρεαλισμό, που με το χρόνο μετατράπηκε σε τρυφερότητα και λυρισμό. Ποιητικές του συλλογές: Τρεις συγκεντρωτικές εκδόσεις 2 και 3. κ. α.

Η ποιητική πορεία του ΤΛ διαγράφεται σε δύο φάσεις και είναι άμεσα συνδεμένη με τα γεγονότα της εποχής του, ναζισμός, πόλεμος, αντίσταση που έχουν ως επίκεντρο κυρίως την Ελλάδα και αφετηρία τους την ιδεολογική του ένταξη.

Η Πρώτη φάση της ποίησης είναι συνυφασμένη με την αγωνιστική περίοδο του ποιητή, που αισθάνεται σαν πρωταγωνιστής της ιστορίας και θεωρεί τον εαυτό του περισσότερο ως αγωνιστή στην υπηρεσία του λαού και λιγότερο ως ποιητή.

Άμεση συνέπεια αυτής της αντίληψης είναι πως το βιωματικό υλικό παραμένει δέσμιο της επικαιρότητας και των ιδεολογικών του προθέσεων. Η ιδεολογική εξάλλου στερεότητα δημιουργεί υπερβολική αισιοδοξία για το μέλλον και οδηγεί στην ακραία θέση πως το να θυμάσαι τα παιδικά σου χρόνια, να ονειρεύεσαι και ν' αφοσιώνεσαι στον εαυτό σου αποτελεί αστική συνήθεια και σημαίνει

επαναστατική ολιγωρία. Έτσι η υποταγή του στο ρόλο ενός παλμογράφου της εποχής του και της καθημερινότητας δεν συνοδεύεται πάντοτε από μία αντίστοιχη εσωτερική ένταση, αλλά οδηγεί σε συναισθηματική διάχυση, που οι συνέπειες της επισημαίνονται στην οργανική χαλάρωση της ποιητικής σύνθεσης, την αποδυνάμωση του στίχου και την απουσία της απαραίτητης δραματικής πύκνωσης.

Η αγωνιστική φόρτιση γράφεται βέβαια και στο ενεργητικό της ποίησης του με τον ιδιαίτερο τόνο που της προσδίδει. Τόνο που ασφυκτιά στις λυρικές ανάσες του μικρού ποιήματος και βρίσκει διέξοδο στις ευρύτερες ποιητικές συνθέσεις, όπου τα οράματα καλπάζουν, κυριαρχεί η συντροφική διάθεση, ενώ η πίστη στο δίκαιο του αγώνα και της επανάστασης διοχετεύεται σ' ένα λόγο αναλυτικό και ρητορικό, αλλά σφριγηλό.

Η Δεύτερη φάση καλύπτεται από την ποίηση 2 και 3. Ο ποιητής αισθάνεται πλέον ως θύμα της ιστορίας. Τα συναισθήματα της διάψευσης και της συντριβής, απόκτημα της ήττας της παράταξής του και των καυτών εμπειριών της, θα διαποτίσουν τον τόνο και θα διαμορφώσουν αποφασιστικά τη γραφή του. Αντλώντας κι από τον υπερρεαλισμό, θα καταφύγει αρχικά στη γλώσσα του παράδοξου και του παράλογου. Η ποιητική γραφή, που διακρινόταν για τη λογική της στερεότητα, εξαρθρώνεται και κυλάει στο ρυθμό μια παραληρηματικής ροής των συναισθημάτων, των σκέψεων, των γεγονότων και των εικόνων.

Η ποιητική αυτή γραφή όμως, σιγά σιγά, θα ισορροπήσει και θα βρει τη τέλεια έκφραση της στις τελευταίες ιδίως συλλογές της δεύτερης φάσης που τα κύρια χαρακτηριστικά της είναι: α) Τόνος χαμηλόφωνος συνομιλητικός, φωνή ραγισμένη και εσωτερική. β) Υποχώρηση του ρεαλισμού και της πρώτης περιόδου και απόλυτη κυριαρχία μιας φανταστικής πραγματικότητας. Τον κλονισμό της πίστης του στα ιδεολογικά οράματα της νιότης του, θα διαδεχθεί μια ποίηση διαποτισμένη από αισθήματα αποξένωσης, απελπισίας και μοναξιάς, από μνήμες της παιδικής και οικογενειακής του ζωής, από μια διαβρωτική αίσθηση ματαιότητας. Κάποτε τον συγκλόνιζαν τα μεγάλα γεγονότα, τώρα τον κεντρίζουν τα μικρά και ασήμαντα. γ) Η ανέλιξη του ποιήματος, ακολουθώντας το ρυθμό μιας παραληρηματικής γραφής, τέμνεται συνεχώς από τις αποστροφές του ποιητή, τις αιφνίδιες παρεμβολές εικόνων, που διακόπτουν την αφήγηση και την εναλλαγή χρόνων

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ Τ' ΑΛΟΓΙΣΙΑ ΜΑΤΙΑ

Απόσπασμα

«Άνθρωποι τρελοί από απελπισία
άνθρωποι νεκροί από καθημερινότητα
άνθρωποι μικρόψυχοι μέσα στις αρετές τους
κι άλλοι εξαγνισμένοι απ' τις πελώριες αμαρτίες τους».

«Άνθρωποι που δίνονται ολάκεροι σ' ένα μεγάλο,
απελπισμένο πάθος μέχρι που χάνονται.
Κι άλλοι που αντιστέκονται και νικούν
και συνεχίζουν την ασήμαντη ξεθωριασμένη ζωή τους».

«Τίποτ' άλλο
παρά άνθρωποι».

«Φωνή του αντρός που μάχεται,
και την ακούει μακριά το μέλλον
και ξεκινάει».

«Φωνή του σύμπαντος που τραγουδάει,
και την ακούει η γυναίκα μέσα στα σπλάχνα της
και γεννάει».

«Ω νύχτες, μεγαλόστηθες, Σα μητέρες, νύχτες
όπως αντρίκεια χέρια, νύχτες,ολάνοιχτες.
Κι ω θάτανε μικρή ελάχιστη απόδοση
σε μια μεγάλη ενεργεσία!».

Ο Λειβαδίτης παίρνει την εκδίκηση του απ' την ιστορία που τον πρόδωσε, εξοστρακίζοντας από τα ποιήματα του ότι παραπέμπει στη σύγχρονη ζωή. Οι ρομβίες, τα φανάρια, οι γέφυρες, οι σταθμοί των τρένων κ.τ.λ. αναστaίνουν μια ζωή χαμένη στο παρελθόν. Τα κατάλοιπά της, βέβαια, έχουν ενσωματωθεί σε μια ποίηση που συνεχώς μεταδίδει το ρίγος του εσωτερικού κενού και κατορθώνει να διατηρεί την υψηλή ποιότητα της βιωματικής έντασης.

Τελευταίος των ρομαντικών ζωγράφιζε με τις λέξεις των στίχων του την ανθρώπινη μοναξιά.

Βιβλιογραφία:
Εγκυκλοπαίδεια Φάρος.
Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας
Εγκυκλοπαίδεια ΤΟΜΗ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΜΗΤΣΑΚΗΣ: 4 Νέες εκδόσεις-μελέτες νεοελληνικής Λογοτεχνίας

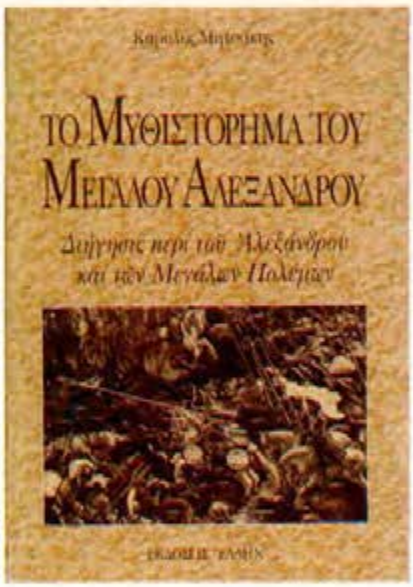
Τέσσερα νέα βιβλία του γνωστού καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών στην έδρα της Νεοελληνικής Φιλολογίας κ. **Καρόλου Μητσάκη**, εκδόθηκαν και παρουσιάστηκαν πρόσφατα από τον Εκδοτικό Όμιλο «ΙΩΝ». Στην παρουσίαση των βιβλίων παραβρέθηκε και η «ΕΝΝΕΑΔΑ».

• Τα **«ΜΙΚΡΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ»** περιλαμβάνουν 12 μελέτες πάνω στη Νεοελληνική Λογοτεχνία του 19ου και 20ου. Αναφέρονται στη Νεοελληνική ποίηση, πεζογραφία και θέατρο. Οι μελέτες 1,2,3,8,9 και 11 αναφέρονται στην ποίηση και ειδικότερα στο έργο του Δ. Σολωμού και του Οδ. Ελύτη. Οι μελέτες 1,6,7 αναφέρονται στην πεζογραφία και η τελευταία από αυτές εξετάζει τη σύγχρονη ιστορική νουβέλα. Οι μελέτες 1 και 3 αναφέρονται στο θέατρο. Η 12η μελέτη αναφέρεται στην αλλοίωση της ελληνικής γλώσσας, η οποία έχει ονομαστεί «Greeklish» και αποτελεί ένα γλωσσικό υβρίδιο.

• **«ΕΝ ΦΑΝΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΩ» Μελέτες για την ποίηση του Κ.Π. Καβάφη.** Ο τόμος περιλαμβάνει τις ακόλουθες έξι μελέτες: Η πρώτη μελέτη έχει τη μορφή πραγματείας, συγκρίνοντας την παρακμή της Ελληνιστικής και Ρωμαικής εποχής σε σχέση με τις αξίες μας. Η δεύτερη σύντομη μελέτη εξετάζει τα θέματα από τα ομηρικά ποιήματα, τα οποία συνιστούν τα θεμέλια της έμπνευσης του αλεξανδρινού ποιητή. Η τρίτη μελέτη αναφέρεται σε συγκεκριμένα προβλήματα που παρουσιάζονται στα 71 ποιήματα του Καβάφη, τα οποία μελοποιήθηκαν από Έλληνες συνθέτες του 20ου αιώνα. Οι τελευταίες τρεις μελέτες εξετάζουν την επίδραση της ποίησης του Καβάφη στο έργο τριών Ελλήνων ποιητών.

• **«ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ».** Διήγησις (το Μυθιστόρημα) Περί του Αλεξάνδρου και των Μεγάλων Πολέμων. Εισαγωγή, Έμμετρες Διασκευές, Διασκευές σε πεζό λόγο, Νεοελληνική Διασκευή Β, η γλώσσα της Διασκευής Β, Α. Φωνητική, Β. Τυπολογία, Γ. Συντακτικό.

Οι σημαντικές αυτές μελέτες για την γραμματεία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας κυκλοφορούν από τις Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ».

• **«ΠΑΝ Ο ΜΕΓΑΣ» Μελέτες για τον Άγγελο Σικελιανό**

Ο τόμος περιλαμβάνει τις ακόλουθες 4 μελέτες: α) «Άγγελος Σικελιανός 2001», β) «Ο αλαφροίσκιωτος» του Άγγελου Σικελιανού, μια νεοελληνική κατάβαση στον Άδη, γ) Άγγελος Σικελιανός «Θεσσαλία», μια παραδοσιακή ανάγνωση ενός ποιήματος, και δ) Ένα αυτόγραφο τετράδιο του Άγγελου Σικελιανού με διαδοχικές γραφές του ποιήματος «Ευαγγελισμός». Η πρώτη μελέτη αναφέρεται σ' ολόκληρο το έργο του Α. Σικελιανού, όπως προσλαμβάνεται μισό αιώνα από το θάνατό του. Στη δεύτερη μελέτη αναλύεται το μεγαλειώδες νεανικό έργο του Σικελιανού «Ο αλαφροίσκιωτος» που συνέτει μια νεοελληνική κατάβαση στον Άδη και ανήκει στην παλαιότερη κρητική παραδοσιακή λογοτεχνία.

«ΕΙΚΟΝΑ & ΛΟΓΟΣ» από τις εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

(ζωγραφική-Φωτογραφία-Κινηματογράφος-Λογοτεχνία)

Με επτά νέες εκδόσεις που πραγματεύονται τα θέματα της εικόνας και του λόγου, οι εκδόσεις «Μεταίχμιο» δίνουν στο αναγνωστικό κοινό τη δυνατότητα να γνωρίσουν το έργο λογοτεχνών, ζωγράφων, φωτογράφων και κινηματογραφιστών, με αναφορά στους Φερνάντο Ντ. Γκαρσία & Όσκαρ Σόλα με το έργο **CHE: Εικόνες μιας ζωής,** στον Αλ. Παπαδιαμάντη με το βιβλίο **«Σκοτεινά Παραμύθια»** του Στρ. Πασχάλη, στον ζωγράφο-

σκηνογράφο Κυρ. Κατζουράκη με το βιβλίο «**Ο Δρόμος προς τη Δύση**» Η περιπέτεια της μετανάστευσης με ζωγραφική, κείμενα και ντοκουμέντα, στην Χρυσ. Σωτηροπούλου με το βιβλίο της «**Κινούμενα Τοπία**» Κινηματογραφικές αποτυπώσεις του ελληνικού χώρου, στον φωτογράφο Ν. Οικονομόπουλο με το λεύκωμα «**Για τα παιδιά**», στην Μ. Στασινοπούλου με το «**Χρονολόγιο-Εργοβιογραφία Γιώργου Σεφέρη**» και στον ζωγράφο Γιάννη Ψυχοπαίδη με τα «**Άνθη της Πέτρας**» εικόνες πάνω στην ποίηση του Γιώργου Σεφέρη.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στη σύνταξη της «ΕΝΝΕΑΔΑΣ» έφτασαν το προηγούμενο χρονικό διάστημα τα παρακάτω βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά της δυτικής Αθήνας.

• «**Ο ΚΟΥΡΟΣ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ**» Συλλογή ποιημάτων της Αιγαλιώτισσας ποιήτριας Ελευθερίας Τζαβάρα από τις εκδόσεις «ΙΔΜΩΝ».

• «**Η ΣΑΠΦΩ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ**» Ποιητικό δοκίμιο της Ελευθ. Τζαβάρα από τις εκδόσεις «ΙΔΜΩΝ».

• «**ΜΥΘΟΓΡΑΦΙΑ**» Συλλογή ποιημάτων του Περιστεριώτη ποιητή Δημήτρη Κούνδουρου από τις εκδόσεις «Γαβριηλίδη» 2000.

• «**ΦΤΕΡΟΥΓΙΣΜΑ ΨΥΧΗΣ**» Συλλογή ποιημάτων της Μαίρης Ορφανού, 2000.

• «**ΑΚΟΥΕΙ Ο ΣΗΜΙΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟ;**» Το δωδέκατο βιβλίο του Περιστεριώτη συγγραφέα Βαγγέλη Ραπτόπουλου που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Κέδρος» 2001.

• «**ΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΗΝΗΣ**» Συλλογή διηγημάτων του Πετροπουλιώτη συγγραφέα Κων/νου Π. Τζιβρά από τις εκδόσεις «Δωδώνη».

• «**ΔΕ Μ' ΑΡΕΣΟΥΝ ΟΙ ΚΥΡΙΑΚΕΣ**» Μυθιστόρημα του Πετροπουλιώτη συγγραφέα Κων/νου Γυπαράκη από τον Εκδοτικό Οίκο «Λιβάνη» 2001.

• «**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**» Τρίμηνη περιοδική έκδοση του δήμου Καματερού (τεύχος 6ο)

• «**ΟΙ ΝΑΞΙΟΙ**» Τριμηνιαία εφημερίδα του Συλλόγου Ναξιωτών Αγ. Αναργύρων (φύλλο 6ο).

• «**Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ**» Μηνιαία δημοσιογραφική έκδοση του συλλόγου Προστασίας Περιβάλλοντος Αττικής.

• «**ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ**» Εβδομαδιαία Περιστεριώτικη εφημερίδα.

• «**ΑΙΓΑΛΕΩ**» Μηνιαία τοπική εφημερίδα ποικίλης ενημέρωσης, (φύλλο 188ο)

• «**Η ΠΡΩΤΗ**» Του Περιστερίου. Εβδομαδιαία ανεξάρτητη εφημερίδα, (φύλλο 26ο)

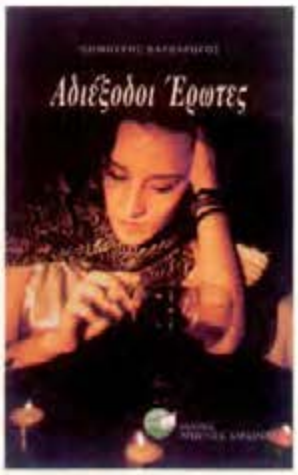
• «**ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ**» Μηνιαία εφημερίδα της Αγ. Βαρβάρας.

• «**ΔΥΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ**» Μηνιαίο περιοδικό ποικίλης ενημέρωσης της δυτ. Αθήνας (τεύχος 13ο)

• «**ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ**» Τριμηνιαίο περιοδικό γνώμης & Πολιτισμού που εκδίδεται στο Χαϊδάρι (τεύχος 14ο).

• «**ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ**» Διμηνιαίο περιοδικό ποικίλης ενημέρωσης, εκδίδεται από τη ΔΕΠΑΠ του δήμου Περιστερίου, (τευχ. 7ο).

• «**ΕΜΕΙΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ**» Εικαστικό λεύκωμα για τα 50 χρόνια του δήμου Αγ. Βαρβάρας από 45 μαθητές-μαθήτριες του 2ου Γυμνασίου του δήμου. Χορηγοί έκδοσης ΑΣΔΑ και δήμος Αγ. Βαρβάρας.

Δημήτρης Βαρβαρήγος «Αδιέξοδοι έρωτες»

Οι ιστορίες του έρωτα και της αγάπης είναι τόσο συνηθισμένες στην ανθρώπινη φύση, όπως και η ανάσα που μας κρατάει τη ζωή.

Μέσα απ' το πάθος σκορπίζουν: Την ερωτική φαντασίωση. Δημιουργούν Μελωδίες Αμαρτίας. Ασελγούν και φθείρουν ψυχές. Ταυτίζουν το θάνατο με τον έρωτα. Δοκιμάζουν το Alter Ego μας.

Μια συλλογή από πέντε συγκλονιστικές μυθιστορίες ακραίων καταστάσεων με βαθιά όμως ανθρώπινη χροιά. Γυναίκες και άντρες γεμάτοι αδυναμίες, πάθη και ευαισθησίες που προσπαθούν να ισορροπήσουν τη ζωή τους και να ζήσουν κάποιες από τις όμορφες στιγμές της. Κι ενώ κάποιοι μπορεί να πετυχαίνουν, άλλοι πλέουν έρμαιοι στους αδιέξοδους έρωτες του πεπρωμένου τους. Οι δύο νουβέλες και τα τρία διηγήματα παρουσιάζονται σαν απολογίες ψευδαισθήσεων με υπαρκτό όμως δέος, καθώς ο αναγνώστης θα συναντήσει αληθινές πλευρές των συναισθημάτων και πιθανόν, κάποιων πράξεων του.

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας στην προσπάθεια του να υποστηρίξει τον Πολιτισμό και τις Τέχνες στη Δυτική Αθήνα, μέσα από καινοτόμες ενέργειες που σκοπό έχουν την ενθάρρυνση και την αξιοποίηση των δυτικών δημιουργών, όσο και την προβολή του έργου τους προς το ευρύτερο κοινό της περιοχής μας, προχωράει στη δημιουργία **«Βιβλιοθήκης της Δυτικής Αθήνας»** που θα περιλαμβάνει αποκλειστικώς εκδομένα βιβλία λογοτεχνών που κατοικούν σε έναν από τους εννέα Δήμους της Δυτικής Αθήνας. Για τον σκοπό αυτό ο ΑΣΔΑ προτίθεται να προβεί στην αγορά ορισμένου αριθμού, ανά λογοτέχνη, αντιτύπων έργων του όπως: ***Συλλογές Διηγημάτων και Ποίησης, Μυθιστορήματα, Νουβέλες, Δοκίμια, θεατρικά έργα και κριτικές μελέτες.***

Όσοι από τους λογοτέχνες επιθυμούν να συμπεριληφθούν στον κατάλογο της «Βιβλιοθήκης Δυτικής Αθήνας» και πληρούν τις προϋποθέσεις (τυπωμένα οπωσδήποτε βιβλία) μπορούν να επικοινωνήσουν με τον υπεύθυνο Πολιτισμού του ΑΣΔΑ ζωγράφο **κ. Γεράσιμο Γ. Γερολυμάτο** στο τηλέφωνο **5745826**, όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Να σημειωθεί ότι δόθηκε παράταση για την υποβολή των βιβλίων μέχρι τη **Δευτέρα 28 Ιανουαρίου 2002.**

Η ποιήτρια Ελευθερία Αναγνωστάκη-Τζαβάρα

Γεν. Γραμματέας της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών

Ειδώλια χαμένων ερώτων
στο φως του φεγγαριού
αναζητούν τις θωπείες
των ζεστών μας χεριών.

Η ποιήτρια Ελευθερία Αναγνωστάκη - Τζαβάρα γεννήθηκε και κατοικεί στο Αιγάλεω. Σπούδασε στο Λονδίνο Αγγλική Λογοτεχνία και Φιλοσοφία.Διδάσκει ξένες γλώσσες. Στα Ελληνικά γράμματα παρουσιάστηκε σε νεαρότατη ηλικία κι άρχισε δημοσιεύσεις σε περιοδικά κι εφημερίδες το 1965. Ποίησή της έχει δημοσιευθεί σε Ανθολογίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχει δώσει πολλές διαλέξεις κι ασχολείται με την κριτική ποιητικών βιβλίων και εικαστικών έργων. Έχει εκδόσει έντεκα βιβλία «ΠΟΙΗΜΑΤΑ» Αθήνα 1969, «ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ» Αθήνα 1972, (Α'Βραβείο Λυκείου των Ελληνίδων), «ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΩΝ ΗΛΙΩΝ» Αθήνα 1974, «ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΕΙΡΗΝΗΣ» Αθήνα 1979, Σύγχρονη Εποχή, «ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΡΕΙΑ» Αθήνα 1990, «ΤΟ ΑΛΛΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ» Αθήνα 1992, Δίφρος, «Ο ΚΟΥΡΟΣ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ» Αθήνα 1994, Ιδμων. «ΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΙΚΑ ΠΟΡΤΡΕΤΑ ΤΟΥ ΦΑΓΙΟΥΜ» Αθήνα 1998, Ιδμων. «Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΕΙΝΑΙ ΓΕΝΟΥΣ ΘΗΛΥΚΟΥ» 1998, Ιδμων. «Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΟ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟ» 1998, Ιδμων. «Η ΛΗΘΗ ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ» 1998, Ιδμων. Είναι Γενική Γραμματέας του Δ.Σ της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών.

Συνέντευξη
στον Ελπιδοφόρο Ιντζέμπελη.

«Ποιά ήταν τα πρώτα ερεθίσματα που σας οδήγησαν στο να γράφετε ποίηση;»

Ο άνθρωπος είναι τα οράματα του, το χαμόγελό του, ότι ονειρεύτηκε, ότι είδε και επινόησε, ότι αγάπησε. Κάποιος ερω-

τικός καυμός, ένας πικρός αποχαιρετισμός, ένας βίαιος χωρισμός, μια γλυκειά ανάμνηση αγάπης, ένας θάνατος, μια-δυο λέξεις που ξανάρχονται επίμονα στο νου, όλα αυτά δένονται με τα καθημερινά συμβάντα της ζωής του, με τον κόσμο της γενιάς του, μ'ότι κινείται στις φλέβες του,ότι έζησε,ότι έμαθε, ότι πόθησε. Και να, μέσα σ'όλα αυτά, σε κάποια στιγμή, γεννιέται το ποίημα....

«Τι είναι ποίηση και τι ποιητής;»

Η ποίηση είναι η γλώσσα της ερημιάς. Ο νους αγγίζει το ποθούμενο, όμως ο άξιος τεχνίτης πρέπει να σπάσει τα δεσμά της λογικής περνώντας μέσα από το λαβύρινθο της πραγματικότητας. Ο ποιητής που γνώρισε την απόλαυση της έμπνευσης και την εξαίσια ψυχική έξαρση που τον συνεπήρε, ποθεί να γράψει το ποίημα..Όμως το τέλειο ποίημα που λαχτάρησε, είναι το ποίημα που δεν θα γραφτεί ποτέ. Του μένει ο πόθος της στιγμιαίας έμπνευσης που φώτισε την ψυχή του και χάθηκε δίνοντάς του τον πυρήνα, το αρχικό κύτταρο του γονιμοποιημένου ποιήματος που θα πλάσει με το μέλι, το δάκρυ και το αίμα της καρδιάς του. Το ποίημα είναι μια έν ΟΝ...Κι εγώ, γράφοντας αγγίζω τ'αστέρια, θνητός εναγκαλίζομαι την αθανασία και μέσα στη νύχτα μόνος κλαίω για έναν χαμένο έρωτα. Είμαι ο ποιητής, μόνος ωσάν χρωματιστό πουλί, χορηγός λέξεων που λάμπουν. Τα πάθη μ' έχουν βρεί στη ζωή κι έχω τον άρτο της καρδιάς μου μοιράσει στους πέντε ανέμους. Λένε, ιδού αυτός ο νομάς των άστρων, ο ωραίος φίλος των αηδονιών που αιωρείται μαζί τους επάνω από τα νερά της κακίας των ανθρώπων. Αισθάνομαι μόνος, όμως έχω σύντροφο τον ουρανό και τον έρωτα. Ότι δείχνω το έχω με πόνο θησαυρισμένο, με δάκρυα γυμνά κι η ψυχή μου ανθίζει, όταν ο έρωτας, ο γλυκύτερος των πόνων μεθάει την καρδιά μου μ'άγνωστες αλήθειες.

«Σε μια εποχή που η εικόνα έχει επικρατήσει και που οι αναγνώστες της ποίησης λιγοστεύουν πως αντιστέκεται ο ποιητής;»

Σε αντίθεση με τη μελέτη των βιβλίων, η εύπεπτη και προκλητική εικόνα περνά μπροστά από μάτια που έχουν συνηθίσει στην αδιάκοπη ροή. Οι Κινέζοι λένε ότι σαράντα ημερών διδασκαλία καταστρέφεται από μια κακή εικόνα. Τώρα που η τηλεόραση έχει αναλάβει τη διαπαιδαγώγηση των πάντων οι ποιητές ζουν σε μια δύσκολη γι'αυτούς εποχή. Εχουμε χρέος εμείς, οι Έλληνες ποιητές, ν'ανοίξουμε τις μεγάλες κερήθρες της μητρικής μας γλώσσας και να χτίσουμε ως ιερείς του Κάλλους, έναν Ιερό Ναό πάνω στις λέξεις ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ,ΕΡΩΤΑ, ΕΙΡΗΝΗ, γιατί θέλουμε να ζήσουμε μέσα σ'ένα φωτεινό μέλλον κι όχι βαμμένο από το αίμα των λαών.

«Πως νοιώθει μια γυναίκα σε μια νευραλγική θέση της γραμματέα της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών;»

Η ευθύνη είναι μεγάλη γιατί η Εταιρία Ελλήνων Λογοτεχνών έχει μια αγωνιστική και λογοτεχνική παράδοση από το 1934. Ο ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ, ο ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ, κι ο ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ ήσαν χαρισματικοί Πρόεδροι. Εμείς οι νεώτεροι που γαλουχηθήκαμε με το έργο τους, νοιώθουμε πολύ περήφανοι που ζούμε κάτω από το άγρυπνο βλέμμα τους.

«Αρχίσατε τη συγγραφή με ποιήματα, δημοσιεύτε σε περιοδικά και τελευταία γράφατε ένα βιβλίο για τη Σαπφώ, το μυθιστόρημα ή το διήγημα δεν σας ενδιαφέρει;»

Η Σαπφώ του Έρωτα είναι ένα ποιητικό δοκίμιο. Έχω ήδη γράψει οκτώ ποιητικές συλλογές κι άλλα τέσσερα βιβλία σε πεζό λόγο και αναρίθμητα άρθρα ιστορικού, μυθολογικού και φιλοσοφικού περιεχομένου. Το διήγημα και το μυθιστόρημα το αφήνω στους άξιους πεζογράφους συναδέλφους. Τώρα ετοιμάζω ένα δοκίμιο για το «ΣΥΜΠΟΣΙΟ» του ΠΛΑΤΩΝΟΣ με θέμα «ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ» και είναι ένα αφιέρωμα στο Έτος ΣΩΚΡΑΤΗ 2001.

«Τι θα προτείνατε στους νέους που έχουν διαβάσει τα βιβλία σας και που σκέφτονται να εκφράσουν τις σκέψεις τους σε ένα χαρτί;»

Η μεγαλύτερη χαρά ενός ποιητή είναι να βλέπει τα πνευματικά παιδιά του να βρίσκουν το δρόμο τους. Το πρωταρχικό αίτημά τους ας είναι ο ΕΡΩΤΑΣ, η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ και το αδέσμευτο φτερούγισμα της ψυχής τους προς τη χώρα του ονείρου. Γιατί ο ποιητής είναι ένας συλλέκτης των Ονείρων...

Επάνω μου φυτρώνουν άγρια κρίνα
καθώς γέρνω και φιλώ
το λαιμό σου,
νησίδα οπάλιου
χελιδόνι της λευτεριάς.

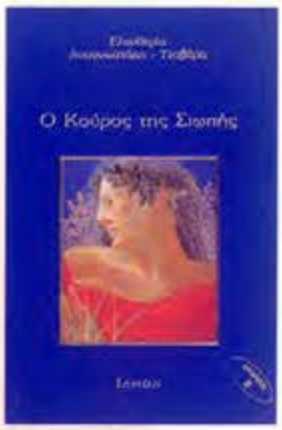
Δέχεσαι το γλυκό μου μαρτύριο
κι αφήνεσαι στην αίσθηση.
Χαμογελάς, βραχάκι ομορφιάς.
Ταλανίζεσαι στο καμίνι του ήλιου.

Ταιριάζεις με το πέτρωμα
του Άστρου που με γέννησε.
Βοτάνι καταγόμενο
από τον ουρανό
γεμίζεις τις χούφτες μου
ζύμη από φως κι εγκαύματα.

Έστρεψες το ποτάμι των πολλών μου δακρύων.
Πάμφωτη, σταλάζω φως.

Η πληρωμή μου, μια χούφτα νερό
από το μόχθο της αγάπης.

(Ο Κούρος της Σιωπής. Β'έκδοση 1998. Ιδμων)

Ένας αγγλικός λόγος στα...ελληνικά

«Εἴ θεοί διαλέγονται, τῇ τῶν Ἑλλήνων γλώττῃ χρῶνται»

«Εάν οι θεοί συζητούν, χρησιμοποιούν τη γλώσσα των Ελλήνων»

Απόφθεγμα του Ρωμαίου πολιτικού και ρήτορος
Μάρκου Τύλλιου Κικέρωνος (106-43 π.Χ)

«Ingeniorum Graeciae flatu impelliru»

«Κινούμεθα με την πνοή του πνεύματος της Ελλάδος».

Λατινικό ρητό

Με αφορμή τις πρόσφατες και άτυχες δηλώσεις εκπροσώπου της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο σχετικά με την επισημοποίηση της Αγγλικής γλώσσας στη χώρα μας, και της κατά κόρο, σκόπιμης χρησιμοποίησης ρητού του Ισοκράτη που αναφέρεται στους μετέχοντες της Ελληνικής παιδείας, είναι χρήσιμο να αναφέρουμε και κάτι άλλο που είπε ο Ισοκράτης και που συνήθως αποσιωπείται. Αυτό είναι το εξής : **«Οι Έλληνες θα πρέπει να είναι και φιλέλληνες!»**. Στις μέρες μας, δυστυχώς, που το είδος αυτό των Ελλήνων έχει αρχίσει να εκλείπει και η βάναυση χρήση της ελληνικής γλώσσας είναι πλέον καθημερινό φαινόμενο, υπάρχουν επίσημοι συμπατριώτες μας εκλεγμένοι από το λαό που εκπροσωπούν, που αντί να υπερασπίζονται τη γλώσσα και τον Πολιτισμό του, κάνουν δηλώσεις στην ουσία απαξιωτικές για την ιστορία και το μέλλον του. Τέτοιοι εκπρόσωποι είναι επιζήμιοι για τα εθνικά μας συμφέροντα και το μέλλον αυτού του τόπου και καλό είναι να πηγαίνουν στα σπίτια τους και αν επιθυμούν να αλλάξουν χώρα και εθνικότητα.

Καθ. Ξενοφών Ζολώτας

Ομως κανένας δεν τους παραχώρησε το δικαίωμα να προσβάλλουν με τις ανεύθυνες δηλώσεις τους το φιλότιμο ενός ολόκληρου λαού. Η ΕΝΝΕΑΔΑ παραθέτει ως αντίλογο σε αυτού του είδους τις συμπλεγματικές απόψεις, ένα από τα κείμενα του καθηγητή Ξ. Ζολώτα, κυρίως για τους νεώτερους και τα παιδιά που καλό είναι να μαθαίνουν την αξία της εθνικής τους γλώσσας και της πολιτισμικής τους καταγωγής. Αξία που και οι «βάρβαροι» διανοούμενοι όλου του κόσμου έχουν μάθει να σέβονται και να τιμούν, εκτός βέβαια από μερικούς εγχώριους βαρβάρους που συχνάζουν στα ευρωπαϊκά σαλόνια. **Το κείμενο αποτελείται από 282 λέξεις, εκ των οποίων οι 121, σχεδόν οι μισές, είναι ελληνικές!**

Αυτήν τη γλώσσα επιθυμούν κάποιοι να εκποιήσουν στο παζάρι της παγκοσμιοποίησης και του πολυεθνικού εμπορικού κέρδους.

Ο πρώην πρωθυπουργός και καθηγητής κ. **Ξενοφών Ζολώτας** είχε σκόπιμα εκφωνήσει δύο λόγους στην Ουάσιγκτον (στις 26 Σεπτεμβρίου 1957 και στις 2 Οκτωβρίου 1959), οι οποίοι έμειναν μνημειώδεις. Αιτία ως προς αυτό δεν ήταν μόνο το περιεχόμενό τους αλλά και η γλώσσα τους.

Υποτίθεται ότι η γλώσσα των λόγων ήταν η αγγλική. Κατ' ουσίαν όμως, με την αφαίρεση λίγων συνδέσμων, άρθρων και προθέσεων η γλώσσα είναι η Ελληνική. Το ακροατήριό του αποτελούσαν οι σύνεδροι της Διεθνούς Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και δεν αντιμετώπισαν τότε κανένα πρόβλημα στην κατανόηση του προφορικού κειμένου που ανέγνωσε ο Έλληνας καθηγητής. Παραθέτουμε το δεύτερο λόγο (της 2ας Οκτωβρίου 1959) και την ελληνική του «μεταγραφή»...

Kyrie,

It is Zeus' anathema on our epoch and the heresy of our economic method and policies that we should agonize the Skylla of nomismatic plethora and the Charybdis of economic anaemia.

It is not my idiosyncracy to be ironic or sarcastic but my diagnosis would be that politicians are rather cryptoplethorists. Although they emphatically stigmatize nomismatic plethora, they energize it through their tactics and practices. Our policies should be based more on economic and less on political criteria. Our gnomon has to be a metron between economic strategic and philanthropic scopes.

In an epoch characterized by monopolies, oligopolies, monopolistic antagonism and polymorphous inelasticities, our policies have to be more orthological, but this should not be metamorphosed into plethorophobia, which is endemic among academic economists.

Nomismatic symmetry should not antagonize economic acme. A greater harmonization between the practices of the economic and nomismatic archons is basic.

Parallel to this we have to synchronize and harmonize more and more our economic and nomismatic policies panethnically. These scopes are more practicable now, when the prognostics of the political end economic barometer are halcyonic.

The history of our didimus organization on this sphere has been didactic and their gnostic practices will always be a tonic to the polyonymous and idiomorphous ethnical economies. The genesis of the programmed organization will dynamize these policies.

Therefore, I sympathize, although not without criticism one or two themes with the apostles and the hierarchy of our organs in their zeal to program orthodox economic and nomismatic policies.

I apologize for having tyranized you with my Hellenic phraseology. In my epilogue I emphasize my eulogy to the philoxenous aytochtons of this cosmopolitan metropolis and my encomium to you Kyrie, the stenographers.

Κύριοι,

Είναι «Διός ανάθεμα» στην εποχή μας και αίρεση της οικονομικής μας μεθόδου και της οικονομικής μας πολιτικής το ότι θα φέρναμε σε αγωνία την Σκύλλα του νομισματικού πληθωρισμού και τη Χάρυβδη της οικονομικής μας αναιμίας.

Δεν είναι στην ιδιοσυγκρασία μου να είμαι ειρωνικός ή σαρκαστικός αλλά η διάγνωσή μου θα ήταν ότι οι πολιτικοί είναι μάλλον κρυπτοπληθωριστές. Αν και με έμφαση στιγματίζουν τον νομισματικό πληθωρισμό, τον ενεργοποιούν μέσω της τακτικής τους και των πρακτικών τους. Η πολιτική μας θα έπρεπε να βασίζεται περισσότερο σε οικονομικά και λιγότερο σε πολιτικά κριτήρια. Γνώμων μας πρέπει να είναι ένα μέτρο μεταξύ οικονομικής στρατηγικής και φιλανθρωπικής σκοπιάς.

Σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από μονοπώλια, ολιγοπώλια, μονοπωλιακό ανταγωνισμό και πολύμορφες ανελαστικότητες, οι πολιτικές μας πρέπει να είναι πιο ορθολογιστικές, αλλά αυτό δεν θα έπρεπε να μεταμορφώνεται σε πληθωροφοβία, η οποία είναι ενδημική στους ακαδημαϊκούς οικονομολόγους.

Η νομισματική συμμετρία δεν θα έπρεπε να ανταγωνίζεται την οικονομική ακμή. Μια μεγαλύτερη εναρμόνιση μεταξύ των πρακτικών των οικονομικών και νομισματικών αρχόντων είναι βασική.

Παράλληλα με αυτό, πρέπει να εκσυγχρονίσουμε και να εναρμονίσουμε όλο και περισσότερο τις οικονομικές και νομισματικές μας πρακτικές πανεθνικώς. Αυτές οι θεωρήσεις είναι πιο εφαρμόσιμες τώρα, όταν τα προγνωστικά του πολιτικού και οικονομικού βαρομέτρου είναι αλκυονίδων ημερών αίθρια.

Η ιστορία της δίδυμης οργάνωσης σε αυτήν την σφαίρα είναι διδακτική και οι γνωστικές τους εφαρμογές θα είναι πάντα ένα τονωτικό στις πολυώνυμες και ιδιόμορφες εθνικές οικονομίες. Η γένεση μιας προγραμματισμένης οργάνωσης θα ενισχύσει αυτές τις πολιτικές.

Γι' αυτόν το λόγο αντιμετωπίζω με συμπάθεια, αλλά όχι χωρίς κριτική διάθεση, ένα ή δύο θέματα με τους αποστόλους της ιεραρχίας των οργάνων μας στον ζήλο τους να προγραμματίσουν ορθόδοξες οικονομικές και νομισματικές πολιτικές.

Απολογούμαι που σας τυράννησα με την ελληνική μου φρασεολογία. Στον επίλογό μου δίνω έμφαση στην ευλογία μου, προς τους φιλόξενους αυτόχθονες αυτής της κοσμοπολίτικης μητρόπολης καθώς και το εγκώμιό μου προς εσάς, κύριοι στενογράφοι.

Η μεταγραφή του κειμένου έγινε με βάση τις λέξεις και όχι το νόημα.

Εγκαινιάστηκε το νέο Δημαρχείο της Αγίας Βαρβάρας

Τη **Δευτέρα 1 Οκτωβρίου 2001** πραγματοποιήθηκαν σε πανηγυρική ατμόσφαιρα τα εγκαίνια του νέου Δημαρχείου της Αγίας Βαρβάρας, παρουσία πολλών επισήμων φορέων και χιλιάδων δημότων του εν λόγω δήμου. Το νέο Δημαρχείο που βρίσκεται επί της οδού Αριστομένους 8, στην κεντρική πλατεία του δήμου (Παναγίας Ελεούσας), είναι ένα κτίριο σύγχρονο, με υψηλή αισθητική και ικανό να προσφέρει άρτιες υπηρεσίες στους κατοίκους της Αγίας Βαρβάρας. Με το σύνθημα «Με έργα γράφεται η ιστορία» ο δήμαρχος της πόλης κ. **Λάμπρος Σπ. Μίχος** υποδέχθηκε τους δεκάδες επίσημους προσκεκλημένους, ανάμεσά τους η Υπουργός ΕΣ.Δ.Δ.Α κα **Βάσω Παπανδρέου**, βουλευτές όλων των κομμάτων, οι εκκλησιαστικές, στρατιωτικές και διοικητικές αρχές της πόλης, ο πρόεδρος του ΑΣΔΑ κ. **Παν. Μπιτούνης**, δήμαρχοι της δυτικής Αθήνας και του λοιπού λεκανοπεδίου, δημοτικοί σύμβουλοι κ.α. Μετά τον καθιερωμένο αγιασμό και τις ομιλίες του δημάρχου και της υπουργού, το νέο κτίριο παραδόθηκε στο λαό της Αγίας Βαρβάρας που είδε ένα παλιό του όνειρο να γίνεται ένα μεγάλο έργο πνοής για το δήμο.

Έκθεση ζωγραφικής και κατασκευών της Ιωαν. Παρτσινεβέλου

Μια ακόμα έκθεση ζωγραφικής και κατασκευών παρουσίασε η **Ιωάννα Παρτσινεβέλου** στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου Αιγάλεω «ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ», από τις **7-14 Οκτωβρίου**. Περιλαμβάνονταν έργα της σε λάδι, λαδοπαστέλ και κατασκευές με φυσικά υλικά.

Ατομική έκθεση Φωτογραφίας της Σοφίας Παπαθανάση - Βγότζα

Έκθεση φωτογραφιών της πραγματοποίησε στην αίθουσα του Πολιτιστικού συλλόγου «ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ» τον Οκτώβριο, η **Σοφία Παπαθανάση-Βγότζα.**

Λαογραφική εκδήλωση στο Δήμο Ιλίου

Το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ιλίου σε συνεργασία με το σύλλογο «Οι Φίλοι του Λαογραφικού Μουσείου Ιλίου» και το «Κέντρο Γυναικών» διοργάνωσαν, στις **24/10** στην Αίθουσα εκδηλώσεων του Δημαρχείου, λαογραφική εκδήλωση με θέμα την **φορεσιά της Αττικής.**

Επετειακή εκδήλωση για την 28η Οκτωβρίου από το Δήμο Ιλίου

Διήμερο αφιερωμένο στο έπος του 1940, παρουσίασε το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ιλίου στις 27 και 28/10 στο Θέατρο του Π.Κ και στο Κλειστό Γυμναστήριο αντίστοιχα. Στις 27 το πρώτο μέρος του προγράμματος περιελάμβανε προβολή slides με ιστορικό υλικό και ομιλία του φιλολόγου κ. Ανδρ. Ζάκα. Στο δεύτερο μέρος παράλληλα με την προβολή ιστορικού υλικού, ο Νίκος Δημητράτος με το συγκρότημά του θύμισε αγαπημένα τραγούδια από το χθές ως το σήμερα. Στις 28 πραγματοποιήθηκε μουσικο-χορευτική εκδήλωση με την συμμετοχή χορευτικών ομάδων του Π.Κ, των Πολιτιστικών συλλόγων και των Σχολείων του Δήμου με την συνοδεία ορχήστρας παραδοσιακών οργάνων που αποτελείτο από δημότες του Ιλίου.

Έκθεση ζωγραφικής του Γ. Τζιόκα στο «8 ΔΥΤΙΚΑ»

Από τις **29 Οκτωβρίου έως τις 15 Νοεμβρίου** διήρκεσε η αναδρομική έκθεση ζωγραφικής που παρουσίασε στον εκθεσιακό χώρο του «8 ΔΥΤΙΚΑ» ο ζωγράφος **Γ. Τζιόκας,** ο οποίος αναφέρει στο μικρό κείμενο της πρόσκλησης: «Σε μια εποχή που η αβεβαιότητα διαβρώνει την σκέψη και παγώνει την κάθε μας ενέργεια, κόντρα στην προσωπική μου αδράνεια, αποφάσισα να παρουσιάσω τη δουλειά μου. Σε αυτήν την «εφ' όλης της ύλης» έκθεσή μου παρουσιάζω σαράντα μικρά και μεγάλα έργα, σημαντικές και ασήμαντες στιγμές. Από το πρώτο μου σκίτσο μέχρι το **«Χαμόγελο της Τζοκόντα»** του Μ. Χατζηδάκι και από το **«Άξιον Εστί»** του Οδ. Ελύτη, τις **«Κόρες μικρές και ωραίες»** μέχρι σήμερα, τις **«Γυναίκες πεταλούδες».** Πορεία σχεδόν τριάντα χρόνων καταγράφονται μέσα από σχέδια, ακουαρέλες και λόγια».

Αφιέρωμα στην Εθνική Αντίσταση από το Π.Κ του Δήμου Ιλίου

Συναυλία του Πάνου Τζαβέλα και του συγκροτήματός του με «Τα τραγούδια που μας ένωσαν» διοργάνωσε στο Πολιτιστικό Καφενείο στις **2/11,** το Π.Κ του Δήμου Ιλίου σε συνεργασία με τις Αντιστασιακές Οργανώσεις ΠΕΑΕΑ, ΠΟΕΑΑ, ΠΣΑΕΑ. Στην εορταστική εκδήλωση που ήταν αφιερωμένη στην Εθνική Αντίσταση συμμετείχε φιλικά και η Θεοδοσία Στίγκα, ενώ παρουσιάστηκε έκθεση Ιστορικών Ντοκουμέντων και έκθεση βιβλίου με θέμα την Αντίσταση.

Ατομική έκθεση ζωγραφικής του Γιώργου Μανουσάκη

Στον εκθεσιακό χώρο του Πολιτιστικού συλλόγου «ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ» πραγματοποίησε από τις **14-21 Νοεμβρίου** την ατομική του έκθεση ζωγραφικής, ο Αιγαλιώτης **Γιώργος Μανουσάκης.** Τα έργα που παρουσίασε ήταν ακρυλικά και λάδια με αναφορές σε προσωπικές μνήμες γύρω από τοπία και την ιστορία του ελαιόλαδου.

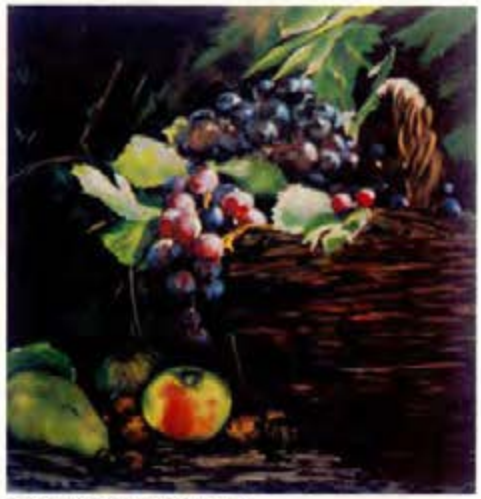
Ομαδική έκθεση ζωγραφικής στο Π.Κ Δήμου Πετρούπολης

Ομαδική έκθεση ζωγραφικής των **Τάκη Μαρδά, Μαρίας Κοσμά** και **Στέφανου Παλουστόλο**

Έργο του Στέφανου Παλουστόλο.

πραγματοποιήθηκε στο Π.Κ του Δήμου Πετρούπολης από τις 21 έως και τις 25 Νοεμβρίου. Ανάμεσα στα έργα που εξέθεσαν περιλαμβάνονταν ελαιογραφίες με θέματα τοπιογραφιών και νεκρές φύσεις.

Έργο της Μαρίας Κοσμά

Έργο του Τάκη Μαρδά.

Έκθεση Εικαστικών Τεχνών του Καλλιτεχνικού-Πνευματικού Συλλόγου Αιγάλεω

Με ένα τριήμερο πολιτιστικών εκδηλώσεων των μελών του ο Καλλιτεχνικός-Πνευματικός Σύλλογος Αιγάλεω, εισήλθε με ενεργητικότητα στη νέα του περίοδο. Συγκεκριμένα και για το διάστημα από **23-25 Νοεμβρίου**, πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Π.Κ Αιγάλεω «Γιάννης Ρίτσος» Ομαδική Έκθεση Εικαστικών Τεχνών των μελών του συλλόγου που περιελάμβανε έργα ζωγραφικής, Αγιογραφίας, Βιτρώ και ξυλόγλυπτα, ενώ ακολούθησε και ποιητική- Λογοτεχνική βραδιά στις 25/11, όπου παρουσιάστηκε το έργο των λογοτεχνών μελών του Συλλόγου. Στα πλαίσια αυτών των δραστηριοτήτων ο Σύλλογος πραγματοποίησε μια ακόμα ομαδική Έκθεση Εικαστικών Τεχνών στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων του 4ου διαμερίσματος του Δήμου Αθηναίων από τις 26/11 έως τις 2/12.

Στις 3 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε μουσική βραδιά του Γιάννη Ρουσινέλλη αφιερωμένη στο Φώτη Πολυμέρη και στους υπόλοιπους καλλιτέχνες που γεννήθηκαν στον Κολωνό (Ζαμπέτας - Μουζάκης).

Έργο της Τούλας Τσαπάρα. «Στεμνίτσα, το εσωτερικό της Ζωοδόχου Πηγής.

Έκθεση ζωγραφικής Κάτιας Χιερόφσκα-Ανδρεσάκη στο «8 ΔΥΤΙΚΑ»

Η δημιουργική αναζήτηση των τελευταίων πέντε χρόνων της **Κάτιας Χιερόφσκα-Ανδρεσάκη.** Στην έκθεση με τον τίτλο **«Χρωματικές Αναζητήσεις»** παρουσιάζονται περίπου 30 ακρυλικά έργα σε μουσαμά, μικρού και μεγάλου μεγέθους καθώς και 20 σχέδια επεξεργασμένα σε υπολογιστή (Computer Graphics). Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν στις 24 Νοεμβρίου 2001.

Θεατρικό Εργαστήρι Δήμου Πετρούπολης

«Λίγο πριν λίγο μετά». Σε κείμενο & σκηνοθεσία Γιώργου Μαρδά. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ & ΤΡΙΤΗ : 26-27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 3-4-, 10-11 & 17-18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Πνευματικό Κέντρο, 9μ.μ. είσοδος ελεύθερη.

« Προς Ανατολάς». Τέσσερεις μοναδικές μουσικές συναντήσεις. **Ήχοι, ρυθμοί & χοροί λαών της ανατολής.**

Τετάρτη 21 Νοεμβρίου: Έλληνες & Κούρδοι.

Τετάρτη 28 Νοεμβρίου: Έλληνες & Παλαιστίνιοι.

Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου: Έλληνες & Πακιστανοί.

Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου: Επίλογος με ανατολική μουσική & χορευτικές ομάδες.

Πνευματικό Κέντρο, 7 μ.μ. είσοδος ελεύθερη.

Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αγίων Αναργύρων

Με ταραντέλα και «Γκρεκάνικη» διάλεκτο το συγκρότημα **CUMELKA** μας ξενάγησε στα Ελληνόφωνα χωριά της Κάτω Ιταλίας (Καλαβρίας). Το Σάββατο 8 Δεκεμβρίου στο Δημοτικό Κέντρο Αγίων Αναργύρων.

Η «**Γκρεκάνικη**» γλώσσα αποτελεί το σημαντικότερο κριτήριο για την καταγωγή τους και έχει τις ρίζες της στην Αρχαία Ελληνική, εμπλουτισμένη από Βυζαντινά και μεταβυζαντινά στοιχεία και λεξικολογικά δάνεια από την Ιταλική γλώσσα. Η μουσική παράδοση των χωριών αυτών είναι πολύ πλούσια και αποτελούν μαζί με την γλώσσα το σημαντικότερο παράγοντα στη διάσωση και τη διατήρηση αυτού του μοναδικού σε όλο τον κόσμο πολιτισμού. Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο «Σπύρος Αποστόλου». Ηρώων Πολυτεχνείου 39.

7ο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Βαρβάρας

«Νέοι Δημοσιογράφοι της Δυτικής Αθήνας για το περιβάλλον». Παρουσίαση έρευνας,

οπτικοακουστικό υλικό, αφίσες έντυπα, μουσική και θεατρικές παραστάσεις, παραδοσιακοί χοροί αφιερωμένοι στη Δυτική μακεδονία και Θράκη, πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου 2001 στην Αίθουσα εκδηλώσεων του 7ου Δημοτικού Σχολείου Αγίας Βαρβάρας.

Έκθεση ζωγραφικής της Ευσταθίας Παππά

Ατομική Έκθεση ζωγραφικής πραγματοποιεί η ζωγράφος **Ευστ. Παππά** από τις 10 Δεκεμβρίου έως τις 2 Ιανουαρίου 2002 στην αίθουσα τέχνης «8 Δυτικά». Η έκθεση περιλαμβάνει έργα ζωγραφικής, αγιογραφίας καθώς και χρηστικά μικροαντικείμενα τέχνης. Καθημερινά 10π.μ. - 10μ.μ.

Έκθεση ζωγραφικής της Καίτης Ποθητού

Πραγματοποιήθηκε στην Gallery ΤΕΧΝΟΡΑΜΑ ατομική έκθεση ζωγραφικής και χειροποίητων δημιουργιών της ζωγράφου **Καίτης Ποθητού** από την 1η ως τις 8 Δεκεμβρίου 2001

Προσανατολισμοί περιοδικό γνώμης & πολιτισμού

Στις 15/12/01 ημέρα Σάββατο, ώρα 19:30 στο Χαϊδάρι - Café πεζόδρομος (Στρ. Καραϊσκάκη 81 θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση με τα εξής θέματα:

- τέσσερα χρόνια «προσανατολισμοί»
- Οι μοτοσικλετιστές Κώστας & η Όλγα Μητσάκη προβάλουν 150 σλάϊτς με θέμα: ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ - Από το Κάιρο στο Κέιπ Τάουν
- Ο Μενέλαος Χρόνης παρουσιάζει το φωτογραφικό λεύκωμα του ζεύγους Μητσάκη «Στους δρόμους του κόσμου»

Φωτογραφικό Λεύκωμα: «Στους δρόμους του κόσμου»

Κωνσταντίνος Μητσάκης - Όλγα Παπαδόγιαννη . Οι Περιστεριώτες Κώστας και η Όλγα ταξιδεύουν όλο τον κόσμο με τη μοτοσικλέτα τους από το 1984.

Έχουν ταξιδέψει στην Αφρική, Ασία, Αυστραλία, Αμερική, Ευρώπη και μέσα από τα σλάιτς και τις φωτογραφίες τους μας μεταφέρουν, την ατμόσφαιρα, τις εικόνες, τους ήχους, τις μυρωδιές, την αγωνία, τις ελπίδες, τις τέχνες και τον πολιτισμό των χωρών και των ανθρώπων που επισκέπτονται.

Το ταξίδι για αυτούς εκτός από περιπέτεια είναι και ευχαρίστηση. Στα ταξίδια τους αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα αλλά προκλήσεις και εμπειρίες που τους αποζημιώνουν.

Ο Κώστας και η Όλγα με το βιβλίο τους **«ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»** διάλεξαν μερικές χαρακτηριστικές φωτογραφίες - από τις αναρίθμητες που έχουν τραβήξει -, και μας τις προσφέρουν. Γιατί περί προσφοράς πρόκειται...

Το βιβλίο είναι σε μεγάλο σχήμα, οι φωτογραφίες έχουν εξαιρετική ποιοτική εκτύπωση και συνοδεύονται από επεξηγηματικές λεζάντες που κατατοπίζουν τον αναγνώστη. Το βιβλίο που κυκλοφορεί στα βιβλιοπωλεία μπορείτε να το προμηθευτείτε σε ειδική τιμή προσφοράς το βράδυ της παρουσίασης.

Συναυλίες στο «8 ΔΥΤΙΚΑ»

Σάββατο 15 Δεκεμβρίου
«Ο Χορός των Πνευμάτων».
Το συγκρότημα **«Ο Χορός των Πνευμάτων»** σε ζωντανή εμφάνιση παρουσιάζει ένα μοναδικό θέαμα συνδυάζοντας το **ροκ** τραγούδι σε ελληνικό στίχο με τις απεριόριστες δυνατότητες που προσφέρουν ο χορός και το θέατρο. Ώρα: 11 μ.μ.

Κυριακή 16 Δεκεμβρίου
«Νέα Τάξη Πραγμάτων».
Το συγκρότημα **«Νέα Τάξη Πραγμάτων»** σε ρυθμούς **hip - hop.** Σε συνδυασμό με ζωντανή μουσική και διάφορους **d.j.s.**, ένα μοναδικό **πάρτι. Ώρα έναρξης: 8.30 μ.μ.**

Σάββατο 22 Δεκεμβρίου
Οι **«DEMODE JAZZ 'N' SAMBA TRIO»** σε μια ξεχωριστή ζωντανή εμφάνιση, παρουσιάζει γνωστά standards της **jazz** και βραζιλιάνικα κομμάτια σε ρυθμούς **Bossa Nova, Samba,** καθώς και διασκευές γνωστών τραγουδιών της **ποπ. Ώρα 10.30 π.μ.**

Οι καλικάντζαροι

Απο το βιβλίο του Γ. Α. Μέγα "Ελληνικές γιορτές και έθιμα του ελληνικού λαού"

Οι Καλικάντζαροι είναι δαιμόνια που εμφανίζονται μόνο κατά την περίοδο του Δωδεκαημέρου (Χριστούγεννα - Φώτα). «Ερχονται από τη γης αποκάτω. Ολον τον χρόνο πελεκούν με τα τσεκούρια να κόψουν το δέντρο που βαστάει τη γης», αλλά όταν κοντεύουν να το κόψουν έρχεται ο Χριστός και μονομιάς ξαναγίνεται το δέντρο και τότε τα δαιμόνια χυμούν στη γης επάνω και πειράζουν τους ανθρώπους. Ο λαός φαντάζεται τους Καλικάντζαρους με ποικίλες μορφές. Για κάποιους, «είναι σαν τους ανθρώπους, όμως μαύροι και άσκημοι και πολύ ψηλοί και φορούν σιδεροπάπουτσα». Για κάποιους άλλους, «είναι μαυριδεροί με κόκκινα μάτια, τράγινα πόδια, με χέρια σαν της μαϊμούς και με τριχωτό όλο το σώμα». Για άλλους, τέλος, «είναι κουτσοί, στραβοί, μονόμματοι, μονοπόδαροι και πολύ κουτοί... Η θροφή τους είναι σκουλήκια, βαθράκια, φίδια κ.ά. Μπαίνουν στα σπίτια από την καπνοδόχο και κατουρούν τη φωτιά, καβαλικεύουν στους ώμους τους διαβάτες, τους πιάνουν στο χορό» κτλ.

Σύμφωνα με τη λαϊκή πίστη, Καλικάντζαροι γίνονται τα παιδιά που γεννιούνται τα Χριστούγεννα, επειδή η σύλληψή τους συμπίπτει με την ημέρα του Ευαγγελισμού. «Αν κανένα παιδί γεννηθεί τα Χριστούγεννα, το δένουν με σκορδοπλεξούδα ή με ψαθόσκοινο από το χέρι της μητέρας του, για να το εμποδίσουν να πάει με τους Καλικάντζαρους, ή του καίνε τα νύχια των ποδιών: δεν μπορεί να γίνει Καλικάντζαρος χωρίς νύχια».

Για τον Νικόλαο Πολίτη, πατέρα της ελληνικής λαογραφίας, οι Καλικάντζαροι είναι πλάσματα της νεοελληνικής μυθολογίας, στα οποία έδωσαν αφορμή οι μεταμφιέσεις που γίνονταν κατά τις ημέρες του Δωδεκαημέρου, επειδή οι μεταμφιεσμένοι συχνά ενοχλούσαν και φόβιζαν τους ανθρώπους. Διάφορα όμως στοιχεία, που ανάγονται στην προέλευση, τη μορφή και την ενέργεια αυτών των δαιμονίων (το ότι δηλαδή έρχονται από τον κάτω κόσμο όπου διαμένουν όλο τον άλλο χρόνο, το ότι εμφανίζονται με διάφορες μορφές, πολλές φορές σαν όντα μαλλιαρά, σαν Αράπηδες ή σαν ζούζουλα, το ότι θορυβούν, περιφέρονται εδώ κι εκεί, πηδούν, χορεύουν και απλώς ενοχλούν, δεν κακοποιούν τους ανθρώπους, το ότι μιαίνουν τις τροφές) καθιστούν πιθανό τον συσχετισμό των Καλικάντζαρων με τους νεκρούς, που σύμφωνα με τη λαϊκή πίστη επιστρέφουν -σε ορισμένη εποχή- για λίγο χρόνο ανάμεσα στους ζωντανούς. Η εκδοχή αυτή ενισχύεται από τη δοξασία των Φαρασιωτών της Καππαδοκίας περί των «μνημοράτων» (= πεθαμένων). Πιστεύουν δηλαδή οι Φαρασιώτες ότι οι νεκροί, κατά τις νύχτες του Δωδεκαημέρου, γυρίζουν στους δρόμους και μπαίνουν στα σπίτια από τις καπνοδόχους. Γι' αυτό και καίνε λιβάνι στη φωτιά -για να φύγουν. Τους φαντάζονται σαν Αράπηδες που φορούν κουρέλια και φεύγουν ξανά στις 8 Ιανουαρίου. Είναι λοιπόν οι Καλικάντζαροι «αι κήρες», δηλαδή οι ψυχές των νεκρών, οι οποίες, όπως πίστευαν οι αρχαίοι Αθηναίοι, τις ημέρες των **Ανθεστηρίων**, όταν ο Αδης ήταν ανοιχτός, επανέρχονταν στον επάνω κόσμο και ενοχλούσαν με

διάφορους τρόπους τους ζωντανούς -κυρίως μίαιναν τις τροφές. Γι' αυτό και οι αρχαίοι Αθηναίοι «περιεσχοίνιζον» τα ιερά (δηλαδή τα περίζωναν με κόκκινο νήμα, δημιουργώντας μαγικό κύκλο, τον οποίο δεν μπορούσαν να περάσουν οι ψυχές), άλειφαν με πίσσα τις πόρτες των σπιτιών και μασούσαν από το πρωί ράμνο, για να εμποδίσουν την είσοδο των ψυχών στους ναούς, τα σπίτια και τα σώματά τους. Και, τέλος, τις έδιωχναν λέγοντας: «θύραζε, Κήρες, ουκέτ' Ανθεστήρια».

Ο φόβος για τους Καλικάντζαρους υπέβαλε και στους νεοέλληνες παρόμοιες ή ανάλογες μεθόδους. Αλλοι κρεμούν πίσω από την πόρτα του σπιτιού ή μέσα στην καπνοδόχο ένα κατωσάγωνο γουρουνιού, που έχει αποτρεπτική δύναμη, άλλοι καίνε αλάτι ή παλιοπάπουτσο στη φωτιά -οι κρότοι και η δυσωδία του καπνού διώχνουν τους Καλικάντζαρους. Αλλοι προσπαθούν να τους εξαπατήσουν δένοντας στο κρικέλι της πόρτας λινάρι -μέχρι να ξεμπερδέψει ο δαίμονας και να μετρήσει τις ίνες του λιναριού, θα λαλήσει ο πετεινός, ο αγγελιοφόρος της ημέρας, που διώχνει τα δαιμόνια του σκότους. Αλλοι προσπαθούν να εξευμενίσουν τα δαιμόνια με διάφορες προσφορές -τους προσφέρουν από τα γλυκά και τις τηγανίτες τους. Ετσι, στην **Αγχίαλο**, «τρεις μέρες πριν τα Χριστούγεννα, της αγίας Αναστασίας, έκαμναν κάτι γλυκά με στάρι, λίγο αλεύρι, σταφίδες, ζάχαρη, καρύδια, σύκα, κανέλλα και τα μοίραζαν στα σπίτια. Πετούσαν όμως πρώτα τρεις κουταλιές κάτω απ' την καπνοδόχο -για τους Καλικάντζαρους». Στην **Κύπρο**, «την τελευταία ημέρα τα Δωδεκαήμερα, που θα φύγουν οι Πλανήταροι, δηλαδή οι Καλικάντζαροι, τους περιποιούνται και τους κάνουν ξεροτήγανα... Τα ρίχνουν απάνω στα δώματα, να τα φαν οι Πλανήταροι, που γυρίζουν τότε από σπίτι σε σπίτι και χαιρετιώνται που θα φύγουν».

Αλλά το κύριο μέσο, για να κρατηθούν οι Καλικάντζαροι μακριά από τα σπίτια των ανθρώπων, είναι η φωτιά, στην οποία η λαϊκή αντίληψη αποδίδει δύναμη αποτρεπτική των δαιμόνων. Γι' αυτό η φωτιά στην εστία καίει μέρα και νύχτα, όλο το Δωδεκαήμερο. Την παραμονή των Χριστουγέννων, κάθε νοικοκύρης φέρνει και τοποθετεί στο τζάκι του σπιτιού του ένα χοντρό ξύλο, το οποίο κόβει από δέντρο αγκαθωτό, π.χ. αχλαδιά ή αγριοκερασιά, γιατί το αγκάθι διώχνει τα δαιμόνια. Το ξύλο αυτό λέγεται Χριστόξυλο ή δωδεκαμερίτης ή σκαρκάντζαλος. Πριν το βάλουν στο τζάκι, το ραίνουν με διάφορα καταχύσματα, δηλαδή με ξηρούς καρπούς. Τόσο τα ξύλα που απομένουν από τη φωτιά αυτή, όσο και η στάχτη, έχουν αποτρεπτική δύναμη και χρησιμοποιούνται για την προφύλαξη του σπιτιού και των χωραφιών από κάθε κακό: ξωτικά, σκαθάρια, χαλάζι.

Στην **Χίο**, την παραμονή, «κάθε νοικοκύρης θα κόψει ένα μεγάλο ξύλο αφ' τα χωράφια και θα το φέρει να το ρίξει μες στημ μέσην του σπιθκιού και το λεν Χριστόξυλο. Ευτό θα το ράνουν αμύγδαλα, καρύδια και θα τρέχουν τα παιδάκια να τα μαζεύγκουν να τα τρων. Ύστερι θα πα να πάρει το Χριστόξυλον η νοικοκυρά να πα να το βάλει στην παραστιάν, νάφτει δώδεκα μέρες χωρίς να σβήσει. Υστερα θα μαζώξει την αχχυλιά να τη ρίξει στα τέσσερα καντούνια του σπιθκιού, για να φυλάει από τους Οξω κι απ' εδώ». Στον **Τζίμο Μεσημβρίας**, «έβαζαν μιαν αχλαδιά ή τσαπουργιά ό,τα' εχ' ποτακείνα τα' αγκαθιάρ'κα. Κάθα πρωί θάνα το καιν από λίγο να βαστάξει δώδεκα μέρες. Τ' ονομάζαμε σκαρκάντζαλο, επειδής ήταν για τις Σκαρκαντζάλοι. Εκαιγε το ξύλο αυτό και γι' αυτό παραφυλάγντανε το σπίτι από τις Σκαρκάντζαλοι. Και ντη στάχτη τη μαζεύαμε, ντη ρίχναμε στο γέννημα, για να μη καμ' δαυλό. Ρίχναμε και γύρω στην αυλή ποτακείν' ντη στάχτη κορδόνι λόγυρα, για να προφυλάγεται τα ζώγα, τς ανθρώπ' 'πο κάθε ζούδι κι απ' τις Σκαρκάντζαλοι». Στα **Μάλγαρα της Θράκης**, τα ξύλα που απομένουν στη φωτιά «τα παιρν' σπιτουνοικοκύρ'ς την παραμουνή τουν Φώτουν κι τα μπηγ' στου χουράφ', για να μη μπορούν οι μαγίστρες να πάρουν τουν καρπό απ' τα γεννήματα και για να καρπίζουν τα στάρια». Ετσι εξασφαλίζεται η καλή σοδειά του νέου χρόνου.

Σε πολλούς τόπους, αντί για ένα τοποθετούν δύο ή τρία ξύλα, τα οποία κόβουν από καρποφόρα δέντρα και τα βάζουν ζευγαρωτά στο τζάκι. Τα ζευγαρώνουν και τα ανάβουν: κάνουν το «πάντρεμα της φωτιάς». Στα **Άγραφα**, για παράδειγμα, «παντρεύουν τη φωτιά τους. Βάνουν αγριοκερασιάς ξύλο για στοίχειωμα της νοικοκυράς και κέδρινο ξύλο για στοίχειωμα του νοικοκύρη και τα βάνουν χλωρά στη φωτιά. Για να καούν». Στην **Κέρκυρα** βάζουν και τρίτο ξύλο, που συμβολίζει τον κουμπάρο, ενώ στη **Λευκάδα** ο νοικοκύρης, αφού τοποθετήσει στη γωνιά δυο ξύλα (ένα μεγάλο, ίσιο, αρσενικό και ένα με παραφυάδες, θηλυκό), χύνει πάνω τους λίγο λάδι και λίγο κρασί και, απαγγέλλοντας το «ευλογητός ει Κύριε», ανάβει τη φωτιά. Ετσι γίνεται το πάντρεμα της γωνιάς. Κι επειδή τόσο ο καπνός όσο και οι κρότοι, που παράγονται από την καύση ορισμένων φυτών, θεωρούνται ότι έχουν δύναμη αποτρεπτική κατά των δαιμόνων, σε πολλά μέρη καίνε στη φωτιά χαμολιό ή σπαραγγιά.

Κάλαντα

Απο το βιβλίο του Γ. Α. Μέγα "Ελληνικές γιορτές και έθιμα του ελληνικού λαού"

Τα έθιμα των Χριστουγέννων αρχίζουν από την παραμονή. Αμα φτάσει η παραμονή της μεγάλης μέρας, τα παιδιά ξεχύνονται στους δρόμους, πριν ακόμα ξημερώσει, για να φέρουν στα σπίτια το μήνυμα του μεγάλου γιορτασμού. Χτυπούν με ραβδιά ρυθμικά τις πόρτες και τραγουδούν τα κάλαντα. Η πόρτα ανοίγει -είναι παντού ευπρόσδεκτα τα παιδιά, γιατί φέρνουν την καλοχρονιά.

Τα κάλαντα είναι ευχετικά τραγούδια, που περιέχουν επαίνους και ειδικές ευχές για τον νοικοκύρη, τη νοικοκυρά και τα άλλα μέλη της οικογένειας. Πρώτα όμως τραγουδούν το παλιό Χριστουγεννιάτικο τραγούδι:

Καλήν εσπέραν, άρχοντες,
αν είναι ορισμός σας,
Χριστού την θείαν γέννησιν
να πω στ' αρχοντικό σας.
Χριστός γεννάται σήμερον
εν Βηθλεέμ τη πόλει,
Οι ουρανοί αγάλλονται,
χαίρει η κτίσις όλη κ.τ.λ.

Εκτός από το λόγιο αυτό σπιχούργημα υπάρχουν και καθαρά λαϊκά τραγούδια, που αναφέρονται στη γέννηση του Χριστού, όπως είναι τα εξής **θρακιώτικα**:

1. Χριστός γεννιέται,
σα γήλιος φέγγει,
σα νιο φεγγάρι,
σαν παλικάρι.

2. Κυρά Θεοτόκο
εκοιλοπόνα,
εκοιλοπόνα
και παρεκάλιε!

Ν. Λύτρας «Τα κάλαντα» 59x90 Λάδι σε μουσαμά.

-Βοηθήσετέ με
αυτή την ώρα
τη βλογημένη
και δοξασμένη,
μαμή να πάτε,
μαμή να φέρτε.

Ώστε να πάσι
Και να γυρίσου,
Χριστός γεννήθη,
σα νιο φεγγάρι,
σαν παλικάρι.

Ποιητικότατα είναι και όσα λέγονται στα τραγούδια των Καλάνδων. Αν π.χ. η οικογένεια έχει στάνες και πρόβατα, τα παιδιά στα χωριά του **Πηλίου** τραγουδούν:

Εδώ σε τούτες τις αυλές,
τις μαρμαροστρωμένες,
Εδώ 'χουν χίλια πρόβατα και τρεις
χιλιάδες γίδια.
Σαν κάνουν τον ανήφορο,
γιομίζ' ο λόγγος όλος.
Σαν πιάνουν τον κατήφορο,
γιομίζ' ο κάμπος όλος.
Σαν το μυρμήγκι περπατούν,
σαν το μελίσσι βάζουν,
σαν τον αφρό της θάλασσας αφρίζουν τα καρδάρια.
Εμείς ολίγα τα 'παμε
κι ο Θιος να τ' αβγαταίνει.

Αν ο νοικοκύρης του σπιτιού είναι γεωργός, τότε το τραγούδι τους είναι για το ζευγάρι. Παραθέτω τραγούδι της **Λήμνου**:

Τα μαύρα βόδια στο ζυγό,
τα τρίδβωλα[1] στ' αλέτρι,
κι αυτά τα λαμπροκέρωτα να
ζουν, να τριδβωλάνε!
Αγριγιολιά είν' τ' αλέτρι σου και
δάφνη ο ζυγός σου,
είναι κι η ψκεντρίκια[2] σου τριανταφυλλιάς κλωνάρι,
είναι και η ζευγίκια[3] σου μετάξι συρματένιο.
Δευτέρα μέρα γιούρντισες[4] να πα να πρωτοσπείρεις.
Η στράτα ρόδια γέμισε και τα χωράφια σπόρο.
-Θα σε ρωτήσω, αφέντη μου, πόσα πινάκια σπέρνεις;

-Σπέρνω κριθάρι δώδεκα, σιτάρι δεκαπέντε
και κάτω στην ακρογιαλιά άλλα σαρανταπέντε,
κι αυτό με το διαστήκανε[1] περδίκια να το φάνε.
Δεν είν' περδίκια μοναχά, μόν' είναι και λαγούδια.
Πήρα το τουφεκάκι μου να πα να τα σκοτώσω.
Ούτε περδίκια σκότωσα ούτε λαγούδια πιάσα,
μόν' θέρισα κι αλώνισα όλα τα' αποφαγούδια.
'Κάνα πινάκια αμέτρητα, πινάκια μετρημένα,
κ' εκεί που τα μετρούσαμε, να κι ο Χριστός κ' επέρνα.
Εκεί που 'στάθη ο Χριστός χρυσό δεντράκι βγήκε
κ' εκεί που παραπάτησε, βγηκ' ένα κυπαρίσσι.
Στη μέση ήταν ο Σταυρός, στην άκρη το Βαγγέλιο
και κάτω στη ριζίκια του μια κρυσταλλένια βρύση,
που κατεβαίνουν τα πουλιά και βρέχουν τα φτερά τους
και ραίνουν τον αφέντη μας μ' όλη τη φαμελιά του.
Αφέντη μου πεντάφεντε, πέντε φορές αφέντη!
Πέντε κρατούν το μαύρο σου και τρεις τόνε σελώνουν
και δεκοχτώ περικαλλούν: Αφέντη, καβαλίκα!
Καβαλικεύεις, χαίρεσαι, πεζεύεις, καμαρώνεις,
κ' εκεί π' πατήσ' ο μαύρος σου, πηγάδια φανερώνει,
πηγάδια πετροπήγαδα κι αυλές μαρμαρωμένες...
Βάλε τ' αφέντη μ', βάλε το το χέρι σου στη τζέπη.
Αν εύρεις γρόσα δω μας τα, φλουριά μην τα λυπάσαι.
Βάλε και το γλυκό κρασί, να πιουν τα παλικάρια.

Η νοικοκυρά φιλοδωρεί τα παιδιά με κουλούρια και κάσπανα ή καρύδια, κι αυτά φεύγουν για να χτυπήσουν άλλη πόρτα, να τα πουν και σε άλλο σπίτι. Αν όμως η πόρτα δεν ανοίξει και αν τα παιδιά δυσαρεστηθούν, τότε και το τραγούδι τους δεν θα είναι προς έπαινο του νοικοκύρη. Να ένα από τα σκωπτικά αυτά τραγούδια:

Αφέντη μου, στην κάπα σου χίλιες χιλιάδες ψείρες,
Άλλες γεννούν, άλλες κλωσούν, άλλες αυγά μαζώνουν κ.τ.λ.

Οπως την παραμονή των Χριστουγέννων, έτσι και το βράδυ της παραμονής του νέου έτους τα παιδιά ή και οι ενήλικες γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι και λένε τα κάλαντα. Στα χέρια τους κρατούν αλλού μήλο ή πορτοκάλι, αλλού χάρτινο καράβι με χάρτινες ταινίες. Πιο συχνά όμως κρατούν χλωρό ραβδί από ξύλο κρανιάς ή άλλου σκληρού δέντρου, με το οποίο χτυπούν στη ράχη όσους βρίσκουν μέσα στο σπίτι, τραγουδώντας ταυτόχρονα κάποιο ευχετικό τραγούδι. Το «καλάντιασμα» γίνεται και το πρωί της Πρωτοχρονιάς και τότε συνοδεύεται με συμβολικές πράξεις, που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ευτυχίας του σπιτιού για το ερχόμενο έτος. Τέτοιες πράξεις είναι το σκάλισμα της φωτιάς, το σκόρπισμα σταριού ή κριθαριού στην αυλή κ.τ.λ. Οι νοικοκυρές φιλοδωρούν τα παιδιά, τους δίνουν κουλούρια, γλυκύσματα, ξηρούς καρπούς, νομίσματα -τα οποία στον **Πόντο** και την **Καππαδοκία** καρφώνουν σ' ένα μήλο, όπως συνήθιζαν να κάνουν και οι Βυζαντινοί.

Οπως είναι ευνόητο, το έθιμο παραλλάσσει από τόπο σε τόπο. Ετσι, στα περίχωρα της **Αδριανούπολης** το πρωί της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά, ηλικίας 12-15 ετών, γυρίζουν τα σπίτια μ' ένα κλαδί κρανιάς (σουρβάκια) και σουρβίζουν, δηλαδή χτυπούν τον νοικοκύρη και τους οικείους στη ράχη, λέγοντας:
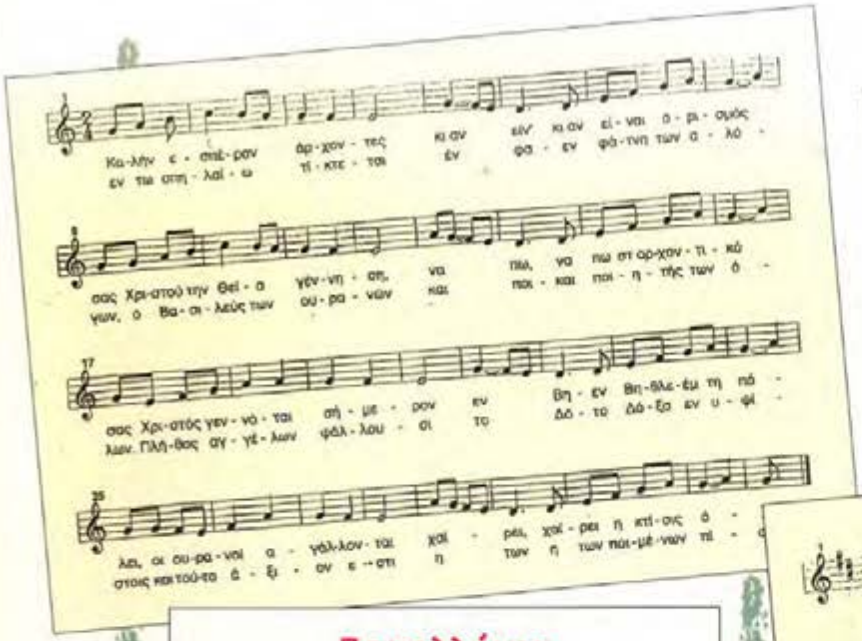
Σούρβα, σούρβα!
Γερό κορμί, γερό σταυρί.
Σαν ασήμι, σα κρανιά
και τη χρον' γούλοι γεροί
και καλόκαρδοι".
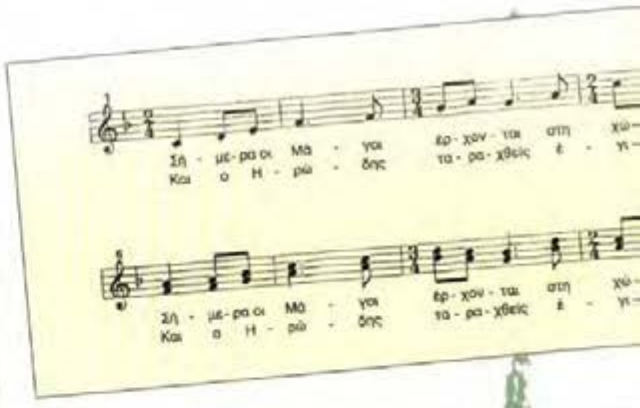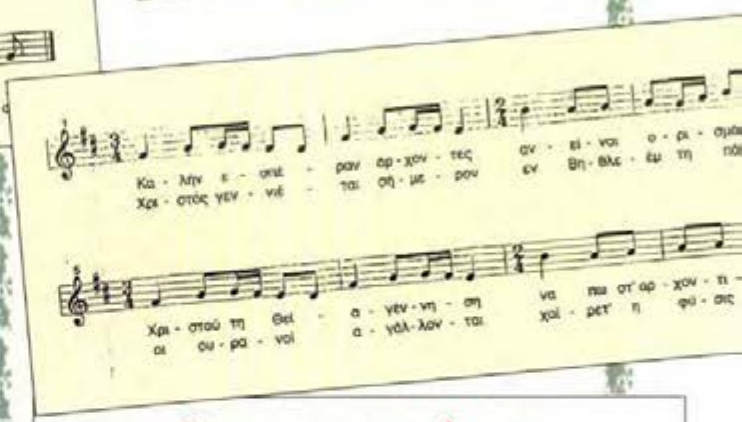

Στο **Κωστί**, τυλίγουν το κλωνάρι της κρανιάς με την ασημένια ζώνη που φορεί η μητέρα τους. Έτσι το παιδί πηγαίνει πάνω στο σπίτι «με τ' ασήμι». Στη **Σινώπη**, «μόλις ξημερώσει την Αρχιχρονιά, σκοτεινά-σκοτεινά ακόμη, ένα κορίτσι έπαιρνε ένα κομμάτι δάφνη κ' επήγαινε στα συγγενικά σπίτια να καλαγγιάσει το τζάκι. Έπρεπε να πάει πρώτη αυτή ν' ανοίξει την πόρτα. Πήγαινε ίσια στο τζάκι, έριχνε τη δάφνη μες στη φωτιά και καούνταν κ' έλεγε: Και του χρόνου, καλές δουλειές. Οι άνθρωποι του σπιτιού εκαλάγγιαζαν το κορίτσι, δηλαδή του έδιναν ένα πορτοκάλι, που μέσα του είχαν καρφώσει ένα δίγροσο ή πεντάγροσο, του έδιναν και γλυκά και φρούτα».

Στη **Λήμνο**, τέλος, τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς «τα μικρά παιδιά γυρίζουν στα λουκ-λουκ. Μπαίνουν μέσα κρατώντας καλάθια, γονατίζουν και λεν: λουκ-λουκ, καλημέρα σας κι Αγιοβασίλης! Τους δίνουν λουκούμια φτιαγμένα με ζυμάρ', καρύδια, σταφίδες και τα μαζεύουν στο καλάθι. Φεύγοντας, φωνάζουν πάλι στο δρόμο: λουκ-λουκ, λουκ-λουκ! Χαλάν τον κόσμο. Οι νοικοκυρές τα δέχονται με καλή καρδιά και τα λεν: *Καλώς τον πέτναρο ή καλώς τις π'λαδέλλες! Κάτσ'τε να κατο' κ' η κλώσα μας»*

---

1. που οργώνουν τρεις φορές το χωράφι
2. βουκέντρα
3. το σκοινί που τα τραβούν
4. κίνησες
5. διαμοιράστηκαν

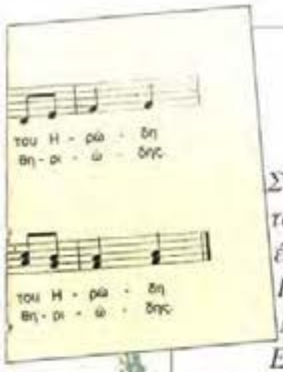
Πανελλήνια Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα

Καλήν εσπέραν άρχοντες κι αν είναι ορισμός σας
Χριστού την θεία γέννησιν να πω στ' αρχοντικό σας
Χριστός γεννάται σήμερον εν Βηθλεέμ τη πόλει
οι ουρανοί αγάλλονται, χαίρει η Κτίσις όλη
Εν τω σπηλαίω τίκτεται εν φάτνη των αλόγων
ο Βασιλεύς των ουρανών και Ποιητής των όλων.
Πλήθος αγγέλων ψάλλουσι το δόξα εν υψίστοις
και τούτο άξιόν εστί η των ποιμένων πίστις.
Εκ της Περσίας έρχονται τρεις μάγοι με τα δώρα
άστρον λαμπρόν τους οδηγεί χωρίς να λείψει ώρα
Φθάσαντες εις Ιερουσαλήμ με πόθον ερωτούσι
που εγεννήθη ο Χριστός να πάν' να τον ευρώσι.
Δια Χριστόν ως ήκουσεν ο Βασιλεύς Ηρώδης
αμέσως εταράχθηκε κι έγινε θηριώδης
ότι πολλά φοβήθηκε δια την βασιλείαν
μη του την πάρει ο Χριστός και χάσει την αξίαν.

Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα Κρήτης

Καλήν εσπέραν άρχοντες, αν είναι ορισμός σας,
Χριστού την θείαν γέννησιν να πω στ' αρχοντικό σας.
Χριστός γεννάται σήμερον εν βηθλεέμ την πόλη,
οι ουρανοί αγάλλονται. χαίρετ' η φύσις όλη.
Κυρά καμαροτράχηλη και φεγγαρομαγούλα,
απου τον έχεις τον υγιό, τον μοσχοκανακάρη.
Λούζεις τον και χτενίζεις τον και στο σκολειό τον πέμπεις
κι ο δάσκαλος τον έδειρε μ' ένα χρυσό βεργάλι
και η κυρά δασκάλισσα με το μαργαριτάρι.
Είπαμε δα γιά την κερά, ας πούμε για τη Βάγια.
Άψε βαγίτσα το κερί, άψε και το λυχνάρι
και κάτσε και ντουχιούντηζε ήντα θα μας εβγάλεις.
Γι απάκι, για λουκάνικο, για χοιρινό κομμάτι
κι από τον πύρο του βουτσού να πιούμε μια γιομάτη
κι από τη μαύρη όρνιθα κανένα αυγουλάκι
κι από το πιθαράκι σου ένα κουρούπι λάδι
κι αν είναι κι ακροπλάτερο, βαστούνε και τ'ασκάκι.
Φέρε πανιέρι κάστανα, πανιέρι λεπτοκάρυα
και φέρε και γλυκό κρασί να πιούν τα παλληκάρια
κι αν είναι με το θέλημα, άσπρη μου περιστέρα,
ανοίξετε την πόρτα σας, να πούμε καλησπέρα
κι ακόμα δεν τον ηύρηκες τον μάνταλο ν' ανοίξεις
να μας κεράσεις μια ρακή κι ύστερα να σφαλίξεις...
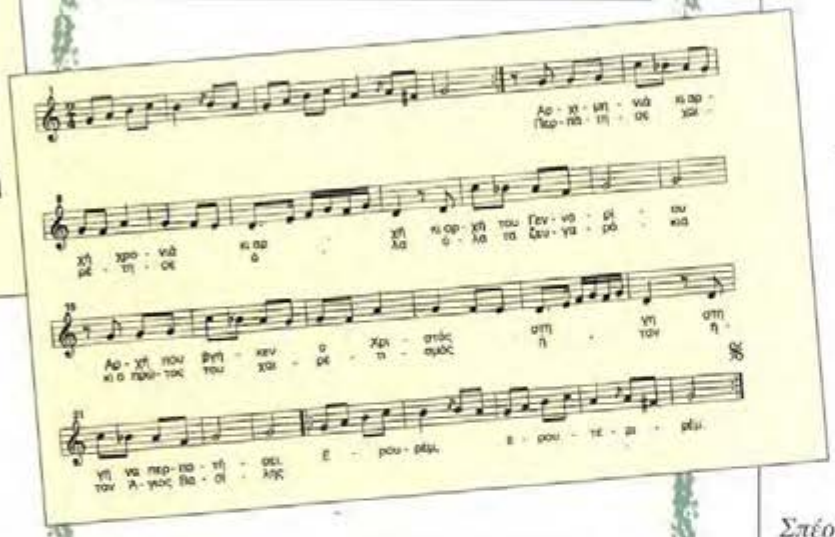

Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα Κέρκυρας

Σήμερα Μάγοι έρχονται στη χώρα
του Ηρώδη και ο Ηρώδης ταραχθείς,
έγινε θηριώδης.
Κράζει τους Μάγους και ρωτά:
Μάγοι που θε να πάτε;
Εις Βηθλεέμ το σπήλαιον,
την πόλην την αγίαν που εκεί γεννάει το Χριστό, η Δέσποινα Μαρία.
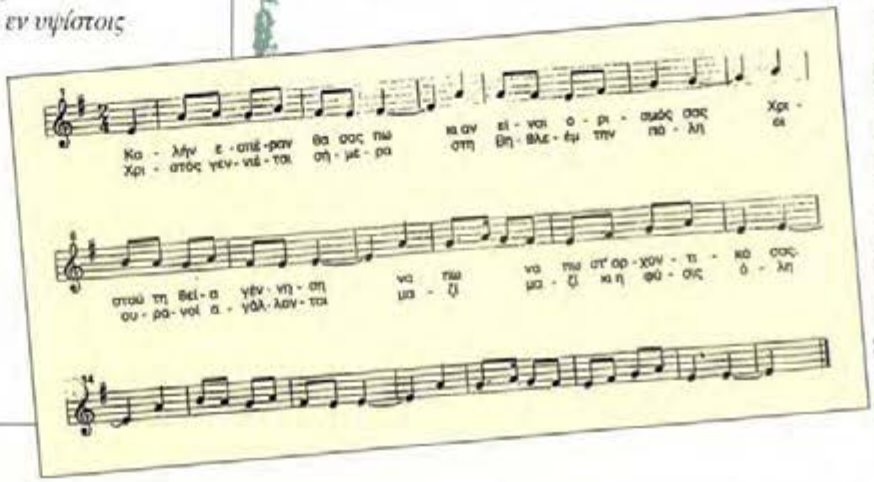

Αγιοβασιλιάτικα Κάλαντα Καππαδοκίας, Μυτιλήνης

Αρχιμηνιά κι Αρχιχρονιά
κι Αρχή του Γεναρίου.
Αρχή που βγήκεν ο Χριστός,
στη γη να περπατήσει.
Ερουρέμ, έρου τεριρέμ
Περπάτησε, χαιρέτησε
όλα τα ζευγαράκια
κι ο πρώτος ο χαιρετισμός
ήταν Αγιος Βασίλης:
Άγιε Βασίλη μ', Δέσποτα,
πόσα σπυράκια σπέρνεις;
Σπέρνω σιτάρι δώδεκα,
κριθάρι δεκαπέντε
έχω και ρόδι δεκαοχτώ
κάτω στο περιβόλι
κι εκείνο μου το φάγανε περδίκια
και λαγούδια.
Σ' αυτό το σπίτι που 'πούρθαμε πέτρα
να μη ραγίσει
κι ο νοικοκύρης του σπιτιού
χρόνους πολλούς να ζήσει.

Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα Κύπρου

Καλήν εσπέραν θα σας πω κι αν είναι ορισμός σας,
Χριστού την θείαν γέννησιν να πω στ' αρχοντικό σας.
Χριστός γεννιέται σήμερον στην Βηθλεέμ την πόλην,
οι ουρανοί αγάλλονται, μαζί κι η φύσις όλη.
Γεννιέται μες το σπήλαιον, στην φάτνην των αλόγων
ο Βασιλεύς των ουρανών και ποιητής των όλων.
Αγγέλοι εις τον ουρανόν ψάλλουν το εν υψίστοις
και κάτω φανερώνονται
η των ποιμένων πίστις.
Που την Περσίαν έρχονται
τρεις μάγοι με τα δώρα
έναν αστέριν λαμπερόν
τους οδηγεί στην χώραν.
Όταν εφτάσασι κι οι τρεις,
με πόθον ερωτούσιν που
εγεννήθη ο Χριστός,
να παν να τονε βρούσιν...

Γαλοπούλα γεμιστή

Υλικά:

Μια μικρή γαλοπούλα αμερικάνικη με θερμόμετρο

4-5 φρέσκα κρεμμύδια

1 φλιτζάνι ρύζι

άνιθο

κουκουνάρι (αν θέλω)

3 αυγά βρασμένα και

μερικά συκωτάκια κότας

Εκτέλεση:

Γέμιση: ψιλοκόβουμε τα συκωτάκια της γαλοπούλας και τα μαραίνουμε με λίγο βούτυρο. Συγχρόνως ρίχνουμε και τα ψιλοκομμένα κρεμμυδάκια, αλατάκι πιπεράκι. Όταν τσιγαριστούν τα κατεβάζουμε από την φωτιά και προσθέτουμε το ρύζι τον άνιθο και λίγο κουκουνάρι, τα αυγά κομμένα και εάν θέλουμε και μερικά συκωτάκια κότας για να γίνει η γέμιση πιό πολύ. Μετά παίρνουμε την γαλοπούλα την ξεπαγώνουμε, την πλένουμε καλά, την αλατοπιπερώνουμε την αλείφουμε με λαδάκι, λεμονάκι και μουσταρδίτσα και προσθέτουμε στην κοιλιά της την γέμιση. Κατόπιν την ράβουμε και την ψήνουμε σε μέτριο φούρνο, σε ένα ταψί με λάδι λεμόνι και νεράκι, έως ότου βγει το θερμόμετρο από το κρέας τελείως. Αν θέλουμε προσθέτουμε και πατατούλες κομμένες κυδωνάτες.

Βασιλόπιτα (από την Τήνο)

Υλικά

250γρ. φρέσκο βούτυρο

2 φλιτζάνια τσαγιού ζάχαρη

6 αβγά

1 φλιτζάνι τσαγιού γάλα

1/2 κιλό αλεύρι

1 ποτήρι κρασιού κονιάκ

Ξύσμα ενός πορτοκαλιού

Κανέλα

Βανίλια

1 κουτ. γλυκού μπέικιν πάουντερ

Εκτέλεση

Χτυπάμε το βούτυρο με τη ζάχαρη μέχρι το μείγμα να γίνει λείο. Στη συνέχεια προσθέτουμε ένα ένα τα υπόλοιπα υλικά και ανακατεύουμε μέχρι το μείγμα να γίνει ομοιόμορφο. Βουτυρώνουμε ένα ταψί, ρίχνουμε τη βασιλόπιτα, προσθέτουμε το νόμισμα και ψήνουμε σε μέτριο φούρνο μία ώρα περίπου.

πηγή: "Τηνιακή παραδοσιακή κουζίνα" της κ. Ζωζεφίνας Δελατόλα

Δίπλες
(από τη Γορτυνία Αρκαδίας)

Υλικά

4 αβγά

1 φλιτζάνι του καφέ ούζο ή μαστίχα

2 κουταλιές της σούπας ελαιόλαδο

2 κουταλιές της σούπας ζάχαρη

1 ποτήρι του κρασιού χυμό πορτοκάλι

2 φλιτζάνια του τσαγιού χοντροκοπανισμένα καρύδια

Μέλι

Αλεύρι

Μισό κουταλάκι σόδα

Κανέλα

Εκτέλεση

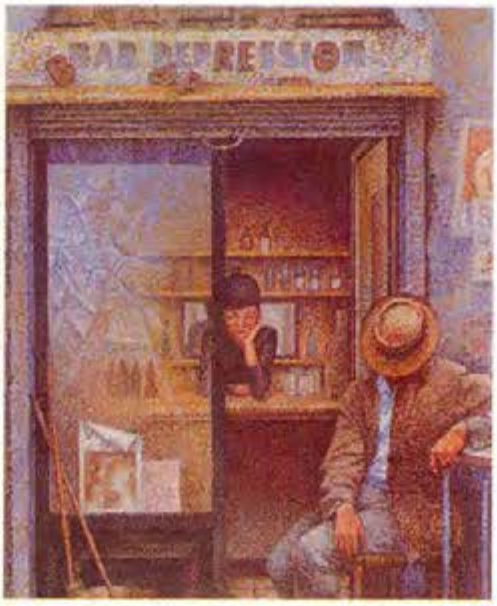
Σε μία βαθιά λεκάνη χτυπάμε τα αβγά, το ούζο, το χυμό, τη ζάχαρη, το λάδι και το αλεύρι μέχρι να γίνει μια αρκετά σφιχτή ζύμη. Δουλεύουμε καλά τη ζύμη πέντε περίπου λεπτά, τη σκεπάζουμε με μια πετσέτα και την αφήνουμε μισή ώρα. Ανοίγουμε πολύ λεπτό φύλλο και το κόβουμε σε φαρδιές λωρίδες, πλάτους τεσσάρων εκατοστών και μήκους οκτώ έως δέκα εκατοστών. Τις τηγανίζουμε σε καυτό λάδι, πιέζοντας τις άκρες (για να γυρίσουν) με δύο πιρούνια. Μόλις ροδίσουν και από τις δύο πλευρές, τις απλώνουμε σε απορροφητικό χαρτί για να φύγει το επιπλέον λάδι. Ρίχνουμε αρκετό μέλι και, τέλος, πασπαλίζουμε με κανέλα και καρύδια.

πηγή: "Παραδοσιακές συνταγές της Αρκαδίας" της Θηρεσίας Κοντογιάννη

Χριστούγεννα στην Ομόνοια

Χριστουγεννιάτικο Διήγημα του Γ. Γκίκα

Ελάχιστη η κίνηση στη στοά των σουβλατζίδικων, στην οδό Δώρου. Ώρα δέκα πρωϊ, ανήμερα Χριστούγεννα. Λιακάδα με δόντια. Λίγα τα τροχοφόρα. Άλλοι πήγανε στα χωριά τους, άλλοι στα εξοχικά τους και σ' εκδρομές κι όσοι μείνανε στην Αθήνα είναι κλεισμένοι στα σπίτια τους. Που και που κανένας περιπατητής. Η Ομόνοια η πολύβοη, αγνώριστη. Ένα ευχάριστο ρίγος τοπίου ερημικού, που όμως κρατάει πάντα ανοιχτές όλες τις πόρτες του παράλογου και του λογικού. Γύρω απ' τα καθιστικά, κάτω απ' τους φρεσκοφυτεμένους φοίνικες, σκουπιδαριό, βρώμα και δυσωδία. Λαδόκολλες από σουβλάκια, πλαστικά κύπελλα, άδεια κουτιά αναψυκτικών, αποφάγια κι ότο άλλο μπορεί να φανταστείς. Οι κάδοι των απορριμμάτων, εκεί παραδίπλα, άδειοι. Στο παγκάκι κάθεται ένας γνωστός στην Ομόνοια τύπος, σχεδόν ρακένδυτος, με πρησμένα κατακόκκινα μάγουλα, μύτη, μάτια. Μαλλιά και γενειάδα όλο λίγδα. Ήρεμα περιφέρει απλανώς τα βλέμματά του. Ποιός ξέρει αν αναπολεί τίποτα χαμένους παραδείσους. Αλλά η δική του ευτυχία βρίσκεται μέσα σ' ένα μπουκάλι κρασί που κρατάει στα χέρια του. Είναι πίτας. Μοιάζει με κολασμένο καλόγερο που το 'σκασε απ' τα καθαρτήρια του άδη και τώρα ήσυχος αδολεσχεί. Ξαφνικά άρχισε να ψέλνει με ωραία και βροντώδη φωνή, που κάθε τόσο διακόπτοταν απ' το λόξυγκα και τις αναγούλες: *«Ω γλυκύ μου έαρ, γλυκύτατόν μου τέκνον...»* Ο τσιμπλιάρης γεροκόπρος που είναι μακάρια κουλουριασμένος στα πόδια του, τον κοπάζει παραπονεμένα. Κάποιος διερχόμενος, λέει χαμογελώντας: *«Μας έφερε το Πάσχα Αυτός!»* Μια γριούλα καμπουριασμένη, διπλωμένη σχεδόν στα δύο ανασκαλεύει παραπέρα ένα σωρό από σκουπίδια. Όταν βρίσκει κάνα αποφάϊ, το ανασύρει και το ρίχνει σε δυό γάτες που πιστά την ακολουθούν. Άν βρει κάνα κομμάτι ψωμί, το τρίβει, το κάνει ψίχουλα και ταΐζει τα περιστέρια που την περιτριγυρίζουν χοροπηδώντας. Σε λίγο απομακρύνεται σέρνοντας πίσω της κάτι τεράστιες σακούλες νάϋλον γεμάτες λογής-λογής ευρήματα απ' το σκάλισμα των σκουπιδιών. Τη στιγμή που ένα σύννεφο από ψαρόνια πέρναγε πάνω από την Ομόνοια, ο γύφτος με το ντέφι που ξεμύτισε απ' τη γωνιά του τέως Πράπα, παρότρυνε τραγουδιστικά την αρκούδα να λικνίζεται και να χαιρετάει όρθια...

... Γιάρι γιάρι γιάρι
στο γιαλό πετούν οι γλάροι.

Όσο τρέχει το ρολόϊ όλο και παρατηρείται κάποια μεγαλύτερη κίνηση. Πάω στο μόνο ανοιχτό περίπτερο, παίρνω ένα πακέτο τσιγάρα και κατεβαίνω τις -μη εργαζόμενες- κυλιόμενες σκάλες. Κατεβαίνοντας κάτω, με καλωσόρισε μέσα από μια αφίσα η Αλόμα, πρόεδρος του κόμματος ΠΑΚΙ (Πανελλήνιο Αδέσμευτο Κόμμα Ισότητας), που ιδρύθηκε από τραβεστί, ιερόδουλες και άλλα άτομα. Την είχα ακούσει, πριν λίγο καιρό, την τραβεστί Αλόμα να βγάζει λόγο εδώ, στην υπόγεια Ομόνοια, χωρίς δειλία και αναστολές, με ύφος ώριμου πολιτικού ανδρός. Και τι δεν έσουρε, προς πάσα κατεύθυνσιν, και τι δεν αποκάλυψε για το μακαρίτη Ταχτσή... *«Ερχότανε ο κύριος Ταχτσής στις πιάτσες μας μακιγιαρισμένος, ντυμένος γυναικεία, με περούκα, με στήθεια από σιλικόν, και μας έπαιρνε τους πελάτες τζάμπα και τρεις -τρεις τους πήγαινε στο δωμάτιό του. Τον κυνηγήσαμε*

αμείς, αυτός πήγε και διαμαρτυρήθηκε στον υπουργό δημοσίας τάξεως, βλέπετε είχε υφηλές γνωριμίες είχε τα μέσα, ήταν ο γνωστός συγγραφέας κύριος Ταχτσής...» «Ψηφίστε Αλόμα για να δώσει ένα χαστούκι στο καταστημένο», προτρέπει η αφίσα. Γιατί, δηλαδή, οι Ιταλοί είναι καλύτεροι με τις Τσιτσιολίνες τους; Υπόγεια Ομόνοια. Η ρουφήχτρα. Βρέξει χιονίσει ή με καύσωνα, είναι η μόνιμη καθέδρα ενός κόσμου ολόκληρου, ιδίως τα βράδια και πιο ιδιαίτερα τα Σαββατόβραδα που η ζωή δεν κοιμάται αλλά ανασαίνει βαριά και υπάρχει. Τύποι μοναχικοί που αναζητούν συντροφιά και ψυχαγωγία, νυχτόβιοι, μικροβιοπαλαιστές, λαχειοπώλες, περιθωριακοί και μπεκρόνια και λαχανάδες, ομοφυλόφιλοι και ζητιάνοι, οργανοπαίχτες και ξένοι κιθαρωδοί της ροκ. Προπαγανδιστές θρησκευτικών σωματείων και αιρέσεων, αργόσχολοι και τεμπέληδες, αποφυλακισθέντες και τσαμπουκαλήδες κι ένα σωρό άλλοι, που δίνουν καθημερινά το στίγμα και το πολυδαίδαλο νόημα της Ομονοιακής πρακτικής, που θέλει να κινητοποιεί τις όποιες επιθυμίες της κοινωνίας. Μιλάμε για την επάνω μεγάλη υπόγεια αίθουσα όπου τα εκδοτήρια του ηλεκτρικού κι όχι για την κάτω, όπου οι βιαστικοί επιβάτες αναμένουν να επιβιβαστούν στους συρμούς που κατευθύνονται προς Πειραιά και Κηφισιά. Η δεύτερη αυτή υπόγεια αίθουσα έχει ένα πλεονέκτημα. Διαθέτει ανεκτά ουρητήρια, σ' αντίθεση με τα πάνω που ζέχνουν, παρόλες τις προσπάθειες της τζουρατζούς, της υπεύθυνης και καθαρίστριας, που έχει να κάνει και με τους ουρολάγνους και τους θαμώνες που κάθονται με τις ώρες μέσα...

-«Για φόλια τους έχετε αυτούς εκεί μέσα;» Πέταξε στην τζουρατζού κάποιος, δήθεν ανίδεος, μια μέρα, βγαίνοντας αηδιασμένος έξω. Αντίθετα, ο Γιώργος Ιωάννου, ο λογοτέχνης, που τα έβλεπε όλα με τα μάτια της ερωτικής του ιδιορρυθμίας, είχε εκθειάσει αυτά τα W.C., τα οποία μάλιστα και συχνά επισκεπτόταν. Είχε γράψει κιόλας πως *«μέσ' στη μπόχα και στην αμμωνία συνάπτονταν απειροπληθή ειδύλλια»*! Τι μυστήρια πράγματα... Το κρατικόοοο!!! Εδώ τα τυχερά ! Η διαπεραστική του φωνή χοροπηδάει στο δάπεδο, χτυπιέται στις χοντροκάπουλες κολώνες και στα τοιχώματα της μεγάλης αίθουσας κι ο αντίλαλος της σπάει τα τύμπανα. Λείπει η έντονη καθημερινή βαβούρα κι όλα γίνονται πιο αισθητά. Ανταπάντησαν απ' το βάθος πέρα άλλες φωνές λαχειοπωλών και διασταυρώθηκαν οι αχοί των επικλήσεων και προσκλήσεων. Μια παράξενη εξόδιος ακολουθία, με λείψανο την ανθρώπινη ελπίδα... -«Βοήθεια με σκοτώνει!» Απ' τις σκάλες της Σταδίου, προς την πλευρά των τηλεφωνικών θαλάμων, κατεβαίνει ασθμαίνοντας ένας ηλικιωμένος άνθρωπος, εβδομηντάρης, κακομοιριασμένος, που η φάτσα του οπωσδήποτε σε ξεγελούσε, γιατί έδειχνε πραότητα και ταπεινότητα στην καρδιά. Τόλεγαν τα κότσια του, για να τρέχει αλλόφρων. Είχε, όμως, το θάρρος του απελπισμένου. Κατά πόδας τον κυνηγούσε ένας έξαλλος σαραντάρης, που του 'δινε κλωτσιές και τον έβριζε χυδαία.

-«Θα σε σκοτώσω ρε σκατόγερε, θα σε σκοτώσω!»

Ο γέροντας βρισκότανε σε έσχατη απόγνωση. Φώναζε βοήθεια, έπεφτε, σηκωνόταν, σκόνταφτε, ξαναπροσπαθούσε. Σε μια στιγμή ο διώκτης του τον τσάκωσε απ' τον λαιμό. Πέσανε στη μέση δυο-τρεις περαστικοί.

- «Αφήστε με, ρε, να τον σκοτώσω!»

- «Τι σου 'κανε μωρέ ο άνθρωπος;»

- «Τι μου 'κανε; Κυνήγαγε τ' αγόρι μου! Αφήστε με, ρε σείς να τον φάω...»

Ο γέροντας παιδεραστής έτρεμε ολόκληρος και ξεπνοϊσμένα φώναζε «βοήθεια». Τελικά, ένας μπρατσωμένος κατάφερε να ξαγκιστρώσει το μαινόμενο πατέρα, τον τράβηξε παραπίσω κι ο γέροντας πήγε να ξεγλυστρήσει. Πέσανε κι άλλοι στη μέση κι ένας γνωστός στην Ομόνοια και στα πέριξ γερόμαγκας, έσπευσε μειλίχια να τον συμβουλέψει:

- «Παλικάρι μου, μη κάνεις φονικό σήμερα, χρονιάρα μέρα που 'ναι. Σκότωσέ τον άλλη μέρα!»

Τον είχα δει αυτόν τον τύπο πριν λίγο καιρό, να κρατάει λάμα και ν' ανηφορίζει μαστουρωμένος τη Ζήνωνος και να παρακαλάει...

- «Ας κάτσει, ρε, κανένας να τον γρατζουνίσω, να τρέξει λίγο αίμα, να με πιάσουνε οι μπάτσοι, να πάω φυλακή, να βγάλω τον χειμώνα!»

Παλιός ναυτικός, που όταν είναι στα καλά του, είναι ο αγαθότερος των ανθρώπων. Κατευθύνομαι προς την έξοδο της Πειραιώς, αλλά και πάλι κοντοστέκομαι. Άλλο ένα ομονοιακό χάπενινγκ εν όψει. Εκεί προς το ταχυδρομείο κατέφθασε ένα ζευγάρι ξένων. Όχι κουρελαρίες, ντυμένοι απλά και σεμνά. Στήσανε ένα τρίποδο βάλανε μια παρτιτούρα με νότες και πήρανε θέση. Ο νέος κούρδισε την κιθάρα του και σε λίγο άρχισε να παίζει, ενώ η κοπέλλα τραγουδούσε κάτι παλιές μπαλάντες. Προφανώς ήταν αγγλοσάξωνες. Σιγά σιγά μαζευτήκανε και καμιά δεκαριά ακροατές. Είχανε χάμω, μπροστά τους, ένα καπέλλο κι όποιος ήθελε έριχνε και κάνα

εικοσάρικο. Ωραίο το ακρόαμα. Μια πολιτισμένη νότα στην αλλοπρόσαλλη υπόγεια Ομόνοια. Αλλά να κι ο γύφτος κλαριντζής με το κλαρίνο υπό μάλης και το τσιγάρο στο στόμα. Καχεκτικός, κοντόσωμος με καβουράκι στο κεφάλι, αξύριστος, με βουλιαγμένα μάγουλα, στενοθώρακας, από που στο διάολο μπορούσε να βγάλει φωνή, έλεγες μέσα σου.

- *«Έλα ρε Καρακώστα να μας παίξεις κάνα τσάμικο!»*

Του φώναξε κάποιος απ' την ομήγυρη των ακροατών των ξένων τροβαδούρων. Μεγάλη τιμή να σε πούνε «Καρακώστα», παρομοιάζοντάς σε με τον μακαρίτη σπουδαίο κλαριντζή. Έκατσε παράμερα ο γύφτος κι άρχισε να παίζει. Βούϊξε η Ομόνοια. Το ντουέτο έμεινε αποσβολωμένο και οι ακροατές του συγκεντρώθηκαν γύρω από τον κλαριντζή και του ρίχνανε πενηντάρικα και κατοστάρικα. Σαν τέλειωσε το σύντομο και ελληνοπρεπέστατο ρεσιτάλ του, έσκυψε, μάζεψε τα χαρτονομίσματα που 'χανε ριγμένα μπρός στα πόδια του, τα χούφτωσε και πήγε και τα 'ριξε στα πόδια των δύο ξένων μουσικών... - *«Νό,νό!»* Φώναζε ο κιθαρωδός, μα ήδη ο γύφτος είχε ταχύτατα απομακρυνθεί, βαδίζοντας προς την έξοδο της Σεπτεμβρίου...*Το γήρασμα του σώματος και της μορφής μου είναι πληγή από φριχτό μαχαίρι...* Αναθυμήθηκα τον σπαραχτικό Καβάφη, καθώς ήρθε κι ακούμπησε το σώμα του το θωρακισμένο σε ατσαλάκωτο σκούρο κουστούμι, εκεί στο στρογγυλό έδρανο όπου κολλάνε τα γραμματόσημα, ο διοπτροφόρος ηλικιωμένος κύριος. Μεσημέρι, βράδυ. Περιμένει βουβός και ανήσυχος. Έχει την ψυχολογία του ανθρώπου που ζει φανταστικές ηδονές και οδύνες. Χρόνια τον βλέπω, στο ίδιο στέκι. Κάθισα παρέκει, ρίχνοντας ματιές στην εφημερίδα μου. Ο νεαρός με την εκκεντρική αμφίεση και το στυλιζάρισμα που πέρασε μπροστά μας αεράτος του είπε:

- *«Γεια σου Μανωλάκη. Χρόνια πολλά».*
- *«Γεια που έτσι βιαστικός;»*
- *«Πάω να προλάβω το τραίνο, φεύγω για Σαλονίκη».*
- *«Καλή Πρωτοχρονιά».*
- *«Επίσης. Και καλά παρσίματα!»*
- *«Αμήν...»*

Ανέβηκα τις σκάλες, έφτασα στη Φοντάνα πλάϊ στου Μπακάκου. Αρκετοί είναι συγκεντρωμένοι εδώ, στο κλασικό σημείο των ραντεβού. Ένα ζευγάρι μεσόκοπων, αστοί εξ επαρχίας, κριτικάρει τον γυάλινο δρομέα...

- *«Χάθηκε να βάλουνε ένα άγαλμα της προκοπής!»*

Ναί άγνωστε φίλε, έχεις δίκιο. Αυτό το πρωτότυπο δημιούργημα θα'χε τη θέση του σ' ένα υπαίθριο μουσείο μοντέρνων γλυπτών. Στην Ομόνοια μας έπρεπε να στηθεί ένα άγαλμα ρεαλιστικού μεγαλείου και κάλλους. Κατηφορίζω τη Ζήνωνος και χώνομαι στου Μουστάκια. Στο βάθος της εισόδου της παλιάς πολυκατοικίας, Ζήνωνος και Γερανίου, το μικρό καφενείο του Νίκου Στασινού απ' το Δυράχι της Αρκαδίας, του πασίγνωστου «Μουστάκια», παγκοσμίου πρωταθλητή μουστακιών κατηγορίας «αλα-Κάϊζερ», είναι το δικό μας στέκι, γιορτή ή σχόλη. Είναι το εντευκτήριο των ταπεινών και των απλών ανθρώπων, αλλά και διαφόρων τύπων της πιάτσας, είναι ένα ψυχής - ιατρείον όπου με τη βοήθεια του αλκοόλ θεραπεύονται όλα τα βάσανα. Ο αέρας μυρίζει ντομπροσύνη. Μια ατμόσφαιρα υπνωτική, ένα πένθος χαροποιό, μια αόρατη αλληλεγγύη. Καμμιά υποκρισία, καμμιά υποχονδρία. Ούτε κορεσμός από περιττά λόγια. Για τους αμύητους είναι άβατον. Τις προχωρημένες βραδινές ώρες ο καφενές μεταβάλλεται σ' ένα είδος μονυδρίου, δίχως μπερδέματα και μανουβριάσματα και σπάνια με ενοχλητικές φράσεις. Έχουμε και πατερικά ονόματα: Καλλίνικος ο Κώστας, Φανούρης ο Λάμπρος, Χρυσόστομος ο Βασίλης, Ιωαννίκιος ο Γιάννης κ.λ.π. και «άγιος πρώτος» - πρωτοεπιστάτης ο Νίκος. Αγαθάγγελος, πάλι, φέλνει κατανυχτικά το «άλαλα τα χείλη των ασεβών», ο Καλλίνικος προτιμάει τη νεκρώσιμη ακολουθία - «Μετά πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων», αλλά του φωνάζουν «βάλε φρένο», κι ο Μουστάκιας πιάνει κάνα- μωραϊτικο κλέφτικο λυπητερό τραγούδι. Άν τύχει και έχει κατέβει από το μοναστήρι του Παρνασσού κι ο καλόγερος ο Δαβίδ, τότε η παρέα γίνεται πιο ενδιαφέρουσα. Κι αργά, προς τα μεσάνυχτα, όλοι σχεδόν φεύγουνε πατημένοι...

- *«Γειά σας και χρόνια πολλά».*
- *«Χρόνια πολλά, ο θεός το καλό».*

- «Μια τσόντα, Νίκο. («Τσόντα» ή «ψιλή» εστι ολίγο ουϊσκυ).

Έχουμε απαρτία. Αλλά, κάποιος λείπει...

- «Τι έγινε ο Μαρίνος ρε παιδιά;»

- «Έχει βάρδια, είναι σηκωμένος απ' τις τρείς τη νύχτα».

Χριστουγεννιάτικα ο φίλος μας ο Μαρίνος στο τιμόνι να κάνει τη συγκοινωνία Ζωγράφου-Ακαδημίας.

- «Ο «Γαργάλατας;»

- «Θα' ναι φασκιωμένος ακόμα με την γυναίκα του!»

Απουσιάζει κι ο τρωγλοδύτης ο «Λοχίας», ο μονίμως «παπούτσι» και κατουρημένος. Κάπου αλλού θα τριγυρνάει. Ο Σπύρος ο ψυκτικός, ωραία σενιαρισμένος σήμερα, κουστουμάκι, γραβατούλα κ.λ.π., πίνει μπύρα κι αγορεύει, σ' όλα μέσα είναι αυτός ο άνθρωπος, ενώ ο έτερος ο Σπύρος ο ορθοπεδικός, διηγείται τις εντυπώσεις του απ' τη συνάντηση του με τον πνευματικό Παΐσιο, έξω απ' τις Καρυές. Ο Λάμπρος κάθεται σκεφτικός σε μια γωνιά και πίνει κονιάκ. Η Γεωργία η ταλαίπωρη στην άλλη γωνιά πίνει ούζο, παραμιλάει και γελάει μονάχη της.

- «Δεν έχει κουλούρια Λάμπρο;»

- «Σήμερα πουλάω κρεμμύδες, για το καλό του χρόνου».

- «Πάμε χαμένοι, Λάμπρο, μόνο το Άγιον Όρος θα μας σώσει».

- «Είπα εγώ να πάω για παπάς, πήγα στην αρχιεπισκοπή, αρώτησα, μου 'πανε να βγάλω το γυμνάσιο. Τ' άκουσα και κουφάθηκα, έπαθα πλάκα. Γίνονται αυτά, πενηντάρης άνθρωπος; Άκου εκεί...

- «Παλιότερα γινόντουσαν και παπάδες ολιγογράμματοι».

- «Τώρα ζητάνε χαρτί. Αλλά εγώ θα πάγαινα για παπάς, όχι για παπάρια. Κι αν δεν ήξερα τα λόγια, έ και τι έγινε, θα'βαζα το μαγνητόφωνο μέσα στο ιερό!

- «Απόψε είχαμε γεννητούρια, λέει ο Νίκος. Ο Σαμψών ήτανε Σαμψίνα! Τέσσερα έκανε, τέσσερα χαριτωμένα γατόπουλα.

- «Γούρι, γούρι. Τώρα πρέπει να τρώει καλά, να κατεβάζει γάλα».

- «Την τάϊσα, ρούπωσε».

Ο Σίμος βγάζει στη λοταρία ένα ραδιομαγνητόφωνο. Όλοι γραφόμαστε στη λίστα.

- «Βάλε μια γύρα, Νίκο.

- «Χρόνια πολλά.

- «Όλα χαρούμενα...

- «Κι από μένα μιά γύρα και να πηγαίνω...»

Φεύγοντας, άκουγα από πέρα, απ' την υπόγεια Ομόνοια, να 'ρχεται και να μ' ακολουθεί ο αντίλαλος: «Μη τον σκοτώνεις σήμερα, χρονιάρα μέρα που 'ναι, σκότωσέ τον άλλη μέρα».

Αναδημοσίευση από τη «Φιλολογική Πρωτοχρονιά 1991» τόμος 48ος.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

• **Βελούδιος Θάνος,** Αερικά - Ξωτικά και καλικάντζαροι.

• **Δημόπουλος Π.Ε.**, Η χαρά των Χριστουγέννων, Αθήνα Λωτός, 1995.

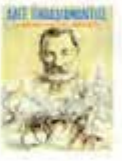
• **Θειοπούλου Μαρία**, Ο Μυλωνάς και τα καλικαντζαράκια, Αθήνα, Καστανιώτης, 1991.

• **Θειοπούλου Μαρία**, η Χριστουγεννιάτικη ιστορία, Αθήνα, Καστανιώτης, 1994.

• **Μέγας Γεώργιος**, Ελληνικαί εορταί και έθιμα της λαϊκής λατρείας, Αθήνα, 1963.

• **Παπαδιαμάντης Αλέξανδρος**, Τα χριστουγεννιάτικα διηγήματα, Αθήνα, Άγκυρα, 1988.

• **Τσοτάκου-Καρβέλη Αικατερίνη**, λαογραφικό ημερολόγιο, Αθήνα, Πατάκης, 1985.

• **Φακίνου Ευγενία**, Το αστέρι των Χριστουγέννων, Αθήνα, Κέδρος, 1989.

• Χριστουγεννιάτικες ιστορίες του **Φ.Μ. Ντοστογιέφσκι**, Αθήνα, Gutenberg, 1989.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2002 ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΑΙΓΑΛΕΩ

ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ

«ΘΕΡΙΝΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ»

Με ένα πολύ ενδιαφέρον Ημερολογιακό Λεύκωμα που έχει ως θέμα του σπάνια φωτογραφικά ντοκουμέντα των θερινών Κινηματογράφων και των θεάτρων που λειτουργούσαν στο Αιγάλεω των τελευταίων δεκαετιών του 20ου αιώνα, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αιγάλεω **«ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ»** υποδέχεται δημιουργικά το 2002.

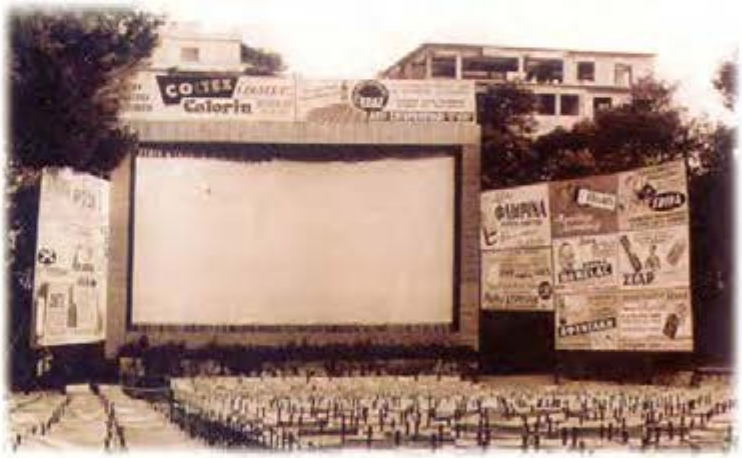
Σημειωτέον ότι εκτός αυτών που εικονίζονται στο ημερολόγιο, υπήρχαν και άλλα θερινά σινεμά, όπως η Ντάλια, η Ιωάννα, η Αλάμπρα, η Αθηνά, η Άντζελα, ο Αστήρ, το Αιγάλεω, το Άστρον, το Αττικόν που ψυχαχωγούσαν και διασκέδαζαν τους παλιούς Αιγαλιώτες και δυστυχώς δεν προβάλλουν σήμερα. Η μοίρα των περισσοτέρων από αυτούς ήταν να μεταμορφωθούν σε Σούπερ-Μάρκετ!

Στο προλογικό σημείωμα του Ημερολογίου αναφέρεται μεταξύ άλλων. ***«Επιμένουμε, πιστεύουμε και ελπίζουμε ότι μπορούμε όλοι μαζί να προσθέσουμε ένα μικρό πετραδάκι στην ανθρώπινη επικοινωνία και αλληλεγγύη, στη διατήρηση της παράδοσης και στην προστασία του περιβάλλοντος. Μετά τα δύο προηγούμενα ημερολόγια με παλιές φωτογραφίες από την περιοχή μας εξειδικεύουμε λίγο περισσότερο το θέμα μας με τους παλιούς θερινούς κινηματογράφους και θέατρα της περιοχής μας.***

Σκοπός μας είναι να θυμηθούν με νοσταλγία οι πιο παλιοί κάτοικοι, αλλά και να μάθουν οι νέοι πως διασκέδαζαν τότε που δεν υπήρχε τηλεόραση. Ευχαριστούμε θερμά τους ανθρώπους που μας έδωσαν το υλικό και όσους βοήθησαν αυτή την προσπάθεια.»

Το Ημερολόγιο διατίθεται προς κάθε ενδιαφερόμενο να μάθει κάτι για την κινηματογραφική ιστορία του Αιγάλεω, από τα γραφεία του Συλλόγου «ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ», **Ν. Πλαστήρα 53, Αιγάλεω, 12242, τηλ: 5903.518.** Τα έσοδα από τις πωλήσεις του θα ενισχύσουν τις περαιτέρω πολιτιστικές δραστηριότητες του Συλλόγου

Εξάλλου για τον Ιανουάριο ο Σύλλογος έχει προγραμματίσει **Ατομική έκθεση Φωτογραφίας** του παλαιότερου φωτογράφου του Αιγάλεω κ. **Βασίλη Ξανθόπουλου**, ενώ η κοπή της **Πρωτοχρονιάτικης πίτας** (χρυσό φλουρί) θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα του Συλλόγου στις **26/1/2002** και ώρα 8.00 μ.μ.

Σινέ ΕΡΜΗΣ 1963

Σινέ ΤΙΤΑΝ

Ένας λαός ένα πρόσωπο

Γράφει ο ζωγράφος Γεράσιμος Γεωρ. Γερολυμάτος

Μέσος έλληνας ο Κώστας, άγαμος, 35 χρονών, Χ.Ο. Καστανά μάτια, σκούρα καστανά μαλλιά, κανονικό βάρος, περίπου 1, 77 ύψος, επάγγελμα ... Πριν λίγο έχασε η ομάδα του και η διάθεσή του είναι χάλια. Στο χρηματιστήριο πάτωσαν οι λιγοστές μετοχές του και το νέο του γραφείο είναι ανυπόφορα πληκτικό. Ο ίδιος μόλις και μετά βίας βγάζει το μήνα και πληρώνει μια δόση του αυτοκινήτου. Φέτος το χειμώνα δεν έχει Αυστρία, το πολύ-πολύ κανένα Καρπενήσι, άντε μέχρι τα Καλάβρυτα!

Κυριακή βράδυ κάνει ζάπινγκ στα κανάλια ξαπλωμένος στον καναπέ. Μια φάση που του αρέσει να την αποκαλεί «μια βόλτα στο ζωολογικό μας κήπο». Από το «Big Brother» και τις γνωστές πολιτικές γλάστρες, στα μοντέλα και τους κοπτοράπτες μόδας, μέχρι τα CNNικά δελτία ειδήσεων όπου με απίστευτη επαγγελματικότητα στάρ δημοσιογράφοι στριφογυρίζουν διαρκώς,αλλάζοντας κάμερες πότε δεξιά και πότε αριστερά, σαν να απευθύνονται σε άλλους κάθε φορά θεατές. Αυτό δεν κατάλαβε ποτέ γιατί το κάνουν, πέρα του γεγονότος, ότι οι πρώτοι διδάξαντες ήταν ο Larry King και άλλοι αμερικανοί μέντορες της υποκριτικής στη δημοσιογραφία. Τώρα γιατί πρέπει ένας δημοσιογράφος, εκτός του να ενημερώνει, να συναγωνίζεται άλλους στο υποκριτικό τάλαντο και να διεκδικεί μια θέση στο στερέωμα των τηλεοπτικών αστεριών, παραπέμπει στο ίδιο το επιλεγμένο περιεχόμενο των ειδήσεων. Τον θρίαμβο της πληροφόρησης υπέρ της κακής είδησης, του αποτρόπαιου γεγονότος, της εκφυλιστικής πρότασης, του ματωμένου νέου. Άγγελοι κακών, λες και τίποτα καλό δε συμβαίνει στον κόσμο. Το κακό εμπορεύεται την παρακμή της βολεμένης σκέψης. Αυτός ο φανατικός τύπος ο Μπιν Λάντεν που τον βλέπει εδώ και δυόμισυ μήνες καθημερινά του έχει κάνει φοβερή εντύπωση.

Ο Κώστας δεν έχει καμιά συμπάθεια στην τρομοκρατία, ούτε είναι τόσο αφελής ώστε να συμψηφίζει τους αριθμούς των πτωμάτων. Θέλει να περνάει καλά και το ίδιο επιθυμεί για όλους τους ανθρώπους. Όμως έχει μάθει, όπως όλοι, τόσα πολλά για τη ζωή του Σαουδάραβα εξτρεμιστή, που κατά κάποιο τρόπο,αν είναι δυνατό, τον νοιώθει κάπως σαν ένα μακρινό γνωστό. Δεν είναι και λίγο πράγμα να χτυπήσει την Αμερική - αν την χτύπησε- και να την προκαλεί διεθνώς. Βλέπει ένα μορφωμένο σε αμερικάνικα πανεπιστήμια άραβα, πάμπλουτο από αρχοντική γενιά, σε γενικές γραμμές εξωτικά γοητευτικό, με γαλήνια μάτια που λίγο εκφράζουν το κτηνώδες προφίλ που του έχει φιλοτεχνήσει το Στέιτ Ντιπάρτμεντ και το Φόρειν Όφις. Ζει ασκητικά σε σπηλιές, λιτοδίαιτος σαν Σούφι και το μόνο που του λείπει είναι ένα άλογο για να καλπάζει στις ερήμους μπροστά από τις φανατικές στρατιές της ημισελήνου, όπως στις ταινίες. Σκέφτεται πως πολλά πράγματα τελευταία μοιάζουν με ταινίες επιστημονικής φαντασίας. Η πρόσκρουση στους δίδυμους Πύργους, η κατάρρευσή τους καθώς τεράστια σύννεφα σκόνης καταδιώκουν αλλόφρονες ανθρώπους. Τα αλλόκοτα συνεργεία του μικροβιολογικού πολέμου με τις ανατριχιαστικές μάσκες. Η σκηνοθετική δεινότητα της ζωής ξεπερνάει ακόμα και το Χόλυγουντ, αν φυσικά δε συμβαίνει το αντίθετο. Από την άλλη βλέπει τον Πρόεδρο Τζώρτζ Μπούς μέσα στη χλιδή του Λ. Οίκου με τους κομψούς κίονες και το χρυσό υψιπέτη αετό πίσω του και συνειδητο-

ποιεί πως όλες οι αυτοκρατορίες είναι ίδιες. Ίδιο και το πεπρωμένο τους. Δυσκολεύεται να μη φανταστεί τον πρόεδρο με τεξανικό καπέλο αγελαδάρη και ζωσμένο με εξάσφαιρο Κόλτ να τραυλίζει «Dead or alive» ανάμεσα σε γιαλισμένους πραιτωριανούς, ξυρισμένους και κουρεμένους άψογα. Ειδικά την ημέρα εκείνη που είπε το άκρως δημοκρατικό «όποιος δεν είναι μαζί μας είναι εναντίον μας», ο Κώστας κάτι έπαθε. Σαν να σφύρηξε ο διαιτητής άδικο πέναλτυ εις βάρος της ομάδας του. Θυμήθηκε βλέπεις όσα έχει ακούσει για τη Χιροσίμα, το Βιετνάμ, τη Λατινική Αμερική, τον εμφύλιο και τη Χούντα, την κατοχή της Κύπρου που εκκρεμεί προκλητικά σχεδόν τρείς δεκαετίες τώρα, την υποστήριξη της Τουρκίας που έμεινε ουδέτερη στο Β' Παγκόσμιο, αν όχι φιλοναζιστική, όταν ο Κώστας έχασε τον παππού του και δυο θείους του στα βουνά της Αντίστασης. Είναι έπειτα οι ταξιδιωτικές οδηγίες κάθε τόσο, οι εκβιασμοί και οι κομψές απειλές, η επιτηδευμένη και προκλητική υπεροψία απέναντι στους αδύναμους του κόσμου.

Υλικά πολέμου στο μνημείο ειρήνης. Δια χειρός Αρμάν Φερναντέζ, τοποθετημένο στρατηγικά έξω από το υπουργείο Αμύνης του Λιβάνου.

Το 1999 αυθόρμητα και από ένστικτο τάχθηκε εναντίον του βομβαρδισμού των Σέρβων και πήρε το μέρος του αδυνάτου. Το ίδιο με το Ιράκ, όχι για τον αντιπαθή Σαντάμ, αλλά για τα παιδιά και τους αθώους. Τώρα διαφωνεί για τον πόλεμο στο Αφγανιστάν, αν και δεν μπορεί να τον σταματήσει, γιατί γνωρίζει πως η χώρα του είναι μικρή, η κυβέρνησή του δέσμια των διπλωματικών αναγκαιοτήτων πασχίζει να κρατήσει προσχήματα και αποστάσεις μέχρι να περάσει η μπόρα. Διακρίνει την λεπτή ισορροπία που όλες οι πολιτικές δυνάμεις προσπαθούν να κρατήσουν απέναντι στην κρίση, ώστε να βγεί η χώρα αλώβητη από τον κυκεώνα, αν και φαινομενικά διαφωνούν. Η δεξιά με στάση φιλοδυτική, το κυβερνών κόμμα με πολιτική μετριοπαθούς διπλωματίας που κρατά αποστάσεις, τα κόμματα της παραδοσιακής αριστεράς με αντιαμερικανισμό και ειρηνιστικές διαμαρτυρίες. Οι μεν εξευμενίζουν την τυφλή εκδικητικότητα των αμερικανών, ενώ οι δε το φανατικό μένος των μουσουλμάνων που θα μπορούσαν να ξεσπάσουν πάνω στη χώρα Όμως κανείς δεν μπορεί να του αλλάξει τα πιο βαθειά αισθήματα, την φυσική συμπάθεια ή αντιπάθεια που νοιώθει για ανθρώπους και καταστάσεις. Το αίσθημα της δικαιοσύνης και του ανθρωπισμού που τον καταδιώκει σαν κληρονομικό DNA αιώνες τώρα. Έχουν γνώση οι φύλακες και η πολιτική σκέψη του Κώπα από την εφηβεία ακόμα είναι ξεκάθαρη και οξυδερκής, σε αντίθεση με το μέσο ενήλικο αμερικανό που σκέπτεται πολιτικά όπως ένας 17χρονος. Ανατριχιάζει και μόνο στην ιδέα ενός Γ' Παγκοσμίου Πολέμου με πρόσχημα την τρομοκρατία και τη διαμάχη θρησκειών και πολιτισμών. Καταλαβαίνει πως έντεχνα προσπαθούν κάποιοι να παραμορφώσουν και να αιματοκυλίσουν τον κόσμο για μια ακόμα φορά. Η αφορμή ήταν οι Πύργοι, οι πραγματικές αιτίες πιθανολογημένες, τι ετοιμάζουν πάλι;

Η φωτογραφία του Μπίν Λάντεν εμφανίζεται στην οθόνη πλαισιωμένη από ισλαμικά ιερογλυφικά, προφανώς από το Κοράνιο. Κάποιος αμερικανός δημοσιογράφος με αυτιά πεταχτά και στραβό στόμα -χαρακτηριστικά που τείνουν να καθιερωθούν ως εθνικά- βομβαρδίζει με προπαγάνδα τους ανύποπτους θεατές του κόσμου. Χαρτιά υγείας και στόχοι σκοποβολής με το πρόσωπο του Λάντεν, για θυμωμένους χοντρόκωλους, που το απρόσμενο γεγονός τους τίναξε σαν βελόνα από τη φαρδειά τους πολυθρόνα. Ο Κώστας γελάει με την αφέλεια της απατηλής τους ευημερίας. Το φόβο που τους προκαλεί, η όχι πλέον αναμφισβήτητη παντοδυναμία και ασφάλεια. Η ταραχή είναι σύμπτωμα και ένδειξη έρπουσας αδυναμίας. Κοιτάζει το σόκ της υπερδύναμης και ενώ λυπάται για τα αθώα θύματα, δε μπορεί να μη νοιώσει μια απροσδιόριστη αίσθηση απονομής δικαιοσύνης, για τους εκατοντάδες χιλιάδες αθώους που ο κοκκαλιάρης γέρος θείος Σάμ έστειλε στον άλλο κόσμο. ***«Μας συγχωρείτε λάθος».*** Δεν συμψηφίζεται όμως ο θάνατος, ούτε και ο ανθρώπινος πόνος. Δίπλα στο Λάντεν εμφανίζεται τώρα το εικονίδιο του προέδρου. Ο ένας με σαρίκι, στρατιωτικό μπουφάν και Καλάσνικωφ και ο άλλος με μπλε κοστούμι και κίτρινη γραβάτα. Ο Κώστας όπως κάθε Έλληνας, πριν πέσει για ύπνο σκέφτεται τα αυριανά του σχέδια και τα καθημερινά του προβλήματα. Σκέφτεται και ελπίζει με τη λογική του συνηθισμένου ανθρώπου, εκείνου που αναγκασμένος να διαλέξει ανάμεσα σε δύο φόβους καταφεύγει στο «μη χείρον». Όμως ούτε ο φόβος του αδύναμου προς τον δυνατό θα έπρεπε να συμψηφίζεται.

Τα μοναστήρια στην Πελοπόννησο

Επιμελείται ο Κωνσταντίνος Κρεκούζος

Αν τα κάστρα της Πελοποννήσου διαφύλαξαν τη σωματική ακεραιότητα των κατοίκων της, τα μοναστήρια αποτέλεσαν την κιβωτό του πνεύματός τους. Στα δικά τους τείχη μέσα κυοφορήθηκε το πνεύμα της ανεξαρτησίας, της πίστης, του εθνικού φρονήματος, ενώ ταυτόχρονα λειτούργησαν φωτοδοτικά και ως σχολεία γνώσης σε δύσκολες εποχές. Τα μοναστήρια της Πελοποννήσου, αν και υπηρέτησαν μοναστική ζωή, ανδρώθηκαν από μοναχούς και μοναχές – ήρωες που πάλεψαν ενάντια σε ξένους κατακτητές και αυτή η πάλη τους τα έφερε πολύ κοντά με την κοσμική κοινωνία. Τα μοναστήρια της Πελοποννήσου πέρασαν δια «πυρός και σιδήρου». Τόσο κατά τα Ορλοφικά όσο και κατά τον Ιμπραήμ κάηκαν ουκ ολίγα από αυτά, όπως της Ζωοδόχου Πηγής (Αργολίδας), της Μεταμορφώσεως Σωτήρος Λουκούς (Ι.Μ. Μαντινείας και Κυνουρίας), των Αγίων Τεσσαράκοντα (Μονεμβασίας και Σπάρτης) κ.α. Οι μοναχοί δεν έμειναν ανενεργοί. Άνοιξαν τις πόρτες τους στους κλέφτες και τους αρματολούς, αποθήκεψαν πυρομαχικά, έκρυψαν κυνηγημένους, ενώ υπήρξαν περιπτώσεις που πήραν τα όπλα οργανώνοντας εθελοντικές μαχητικές ομάδες, όπως οι μοναχοί της Ι.Μ. Κοιμήσεως Θεοτόκου Σεπετού (Τριφυλίας και Ολυμπίας). Ιστορικοί αγωνιστές του 1821 είχαν ορμητήρια ιερές μονές όπως ο Κολοκοτρώνης και Πλαπούτας την Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου (Ι.Μ. Γόρτυνος και Μεγαλουπόλεως). Στην Ι.Μ. Αγίου Νικολάου Καλτεζών συνήλθε η Α Πελοποννησιακή Γερουσία (26-5-1821). Ο ανοιχτός χαρακτήρας των Πελοποννησιακών μοναστηριών θα φανεί ιδιαίτερα στη συμβολή τους στη διαμόρφωση των παιδιών των τοπικών κοινωνιών. Λόγω των διαδοχικών κατοχών της περιοχής από Ενετούς και Οθωμανούς καθώς και της δύσκολης γεωγραφικής ανάπτυξής της τα μοναστήρια λειτούργησαν και ως σχολεία, όπως το περίφημο «κρυφό σχολείο» στην Ι.Μ. Φιλοσόφου (Ι.Μ. Γόρτυνος και Μεγαλουπόλεως). Ο κοινωνικός ρόλος των μοναστηριών θα επεκταθεί και σε φιλανθρωπικό έργο με φροντίδα για τους απόρους, τους ορφανούς και γενικά τους κοινωνικά αποκλεισμένους. Η Ι.Μ. Κωνσταντίνου και Ελένης (Ι.Μ. Καλαμάτας) προχώρησε περισσότερο δημιουργώντας μια βιοτεχνία μεταξωτών μαντηλιών, για να βοηθήσει άνεργες κοπέλες στην περιοχή της Καλαμάτας. Ενδιαφέρουσα είναι και η αρχιτεκτονική των μοναστηριών που έλκει την καταγωγή της από τους βυζαντινούς ρυθμούς, όπως και η εικονοποιία των τοιχογραφιών και των κινητών εικόνων. Πολλά από τα ιστορικά μοναστήρια όπως αυτό του Φιλοσόφου, δεν λειτουργούν πια, έχουν γίνει μετόχια και άλλα έχουν χάσει την αρχική τους αίγλη μέσα στην σύγχρονη «γυαλιστερή» κοινωνία. Ο ταξιδευτής όμως, αν περάσει έστω και τυχαία από αυτά, διαπιστώνει ότι η ψυχή τους και σήμερα είναι «εν εγρηγόρσει». Εξ άλλου, ποτέ οι ιερές μονές της Πελοποννήσου δεν ζήλεψαν τη δόξα. Τα εύσημα γι' αυτές τις πνευματικές κυψέλες είναι ότι κατάφεραν να επιζήσουν μέσα από πολλαπλές επιδρομές, διατηρώντας πάντα αυτά που κατάφεραν να επιζήσουν μέσα από όλες τις ιστορικές αντιξοότητες: τη βαθιά πίστη στον άνθρωπο. Οι εκκλησίες της Πελοποννήσου έχουν ξεχωριστό ενδιαφέρον, καθώς διασώζουν μείγματα διαφορετικών πολιτισμών και επιδράσεων, αφού προσέθετε ή γκρέμιζε τμήματά τους. Παρ' όλα αυτά οι ναοί της περιοχής παρέμειναν νησίδες, ελληνικότητας και ορθοδοξίας. Από τα λαμπρά δείγματα αρχιτεκτονικής αποτελούν οι εκκλησίες του Δεσποτάτου του Μορέως στον Μυστρά, κέντρο τέχνης της δυναστείας των Παλαιολόγων. Η Αργειακή Σχολή βυζαντινής τέχνης σώζεται στο Ναύπλιο, στους περίκαλλους ναούς του Αγίου Γεωργίου στον οποίο κηδεύτηκαν ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, ο Δ.Υψηλάντης και ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας Ι. Καποδίστριας – στην Αγία Μονή Αρείας, πνευματικό κέντρο λογίων κ.α. Στην Μάνη, στη μοναδική περιοχή που δεν κατακτήθηκε από τους Τούρκους τα εκκλησιαστικά της μνημεία διατήρησαν αδιατάρακτα τη βυζαντινή συνέχεια και είναι φημισμένα για τα μαρμάρινα και ξύλινα τέμπλα υψηλής τέχνης. Λαμπρά δείγματα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής σώζονται ακόμη στη Μονεμβασιά, στο Λεοντάρι, στο Γεράκι, στον Πραστό, στη Στεμνίτσα. Τα βουνά της Πελοποννήσου φιλοξενούν επίσης δεκάδες μικρά ξωκλήσια που εκπλήσσουν με τη λιτή ομορφιά τους, απλά πέτρινα σημάδια πίστης για τον σημερινό ταξιδευτή.

Μονή Μεγάλου Σπηλαίου Καλάβρυτα

Η Ελιά των Αγίων Αναργύρων

Το κείμενο γράφει ο Νίκος Κρούπης

Ένα ακόμη δέντρο της περιοχής του Ελαιώνα. Ο Ελαιώνας, η γη της επαγγελίας στην Αττική από την αρχαιότητα μέχρι και τις αρχές του αιώνα. Ο Κηφισός με τα πλούσια για την εποχή νερά του πότιζε το εύφορο έδαφος της περιοχής. Ο Πεισίστρατος τύραννος της εποχής που όμως δεν μπορούσε να περιορίσει ή να απαγορεύσει το μεγάλωμα ενός δέντρου. Η Ελιά, το δέντρο, κλωστή σύνδεσης στο πέρασμα των αιώνων.

Ακόμη εκεί ο κορμός των 2.500 ετών μάρτυρας μιας άλλης εποχής, μάρτυρας που άντεξε στο πέρασμα των ιστορικών γεγονότων. Από την τυραννία στη Δημοκρατία του Κλεισθένη. Από την Κλασική εποχή στη Ρωμαϊκή κατοχή. Από τη νίκη και την επικράτηση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού στους βάρβαρους Ρωμαίους. Το Βυζάντιο, η Οθωμανική Αυτοκρατορία και η κατάρρευσή της, δεν κατάφεραν να καταπέσουν και να καταβάλλουν τους χυμούς που έτρεφαν όλα αυτά τα χρόνια το δέντρο σύμβολο. Ξεχασμένο εκεί ανάμεσα στις δύο σιδηροδρομικές γραμμές που λες και χώρισαν για να μην περάσουν από πάνω του. Η δύναμη του υπεραιωνόβιου... Η Επανάσταση του 1821. Οι πόλεμοι του '97, του 12-13. Η Γερμανική κατοχή.. (Σ' αυτή την περίοδο η ελιά κατακρεουργείται για καυσόξυλα, όπως όλα τα δέντρα της περιοχής, ο γέρικος κορμός παραμένει). Η απελευθέρωση, ο εμφύλιος. Μια στιγμή ανακωχής στην πολυτάραχη ιστορία της Ελλάδας και το ξεχασμένο από όλους δέντρο ξαφνικά μπαίνει στην πρώτη γραμμή των πραγμάτων. Γύρω στα 1960 κάποιοι της περιοχής το παρατηρούν και μένουν έκπληκτοι: **2.500 χρόνια αδιάκοπης ζωής!!!**

Υπήρχαν λοιπόν και τότε φυσιολάτρες , οικολόγοι, θα λέγαμε σήμερα; Λίγο φως, μετά τον εμφύλιο σπαραγμό. Στο χώρο γύρω από το δέντρο δημιουργήθηκε η πρώτη παιδική χαρά και έτσι σώθηκε. Οι φωνές των παιδιών και τα παιχνίδια τους θεωρήθηκε ότι ταίριαζαν στη σκιά του. Μια κλωστή πλεγμένη με την ιστορία της Ελλάδας, την ιστορία του χώρου, την ιστορία του δέντρου. Μεταφέρει τους αιώνιους χυμούς σε κάθε μικρό της κλωνάρι αδιάκοπα, αιώνες τώρα. Από τον τεράστιο κορμό ξεπηδά ένα μικρό κλωνάρι. Ζωή δεμένη απευθείας με τη ρίζα των 2.500 χρόνων. Από τις ρίζες της σαν παιδιά της, σαν φύλακες, τρείς κορμοί δέντρων που της δίνουν ένα τεράστιο μέγεθος (αυτό που της αρμόζει) και την προστατεύουν λες από τους καιρούς.

Η ελιά, σύμβολο της ελπίδας για ζωή από την εποχή του Νώε, και σύμβολο της Ειρήνης, από την αρχαιότητα. Σύμβολο της νίκης που γινόταν «κότινος» για να στεφανώνει τους ήρωες και τους νικητές των «αγώνων». Ιδιαίτερη σημασία παίρνει σήμερα η ελιά που έθρεψε με τους καρπούς της και τους χυμούς της γενιές ολόκληρες. Διατήρησε στη ζωή ένα λαό με ζωντάνια, ειλικρίνεια, αυθορμητισμό, ευστροφία, λαό με παγκοσμιότητα και με μια κρυφή ελπίδα τελικής επικράτησης. Τα ιδεολογικά συστήματα καταρρέουν, ο ψυχρός πόλεμος τελείωσε, τα τείχη έπεσαν. Οι οικονομικές παγκόσμιες μάχες σβήνουν, η μια μετά την άλλη, με πτημένους από όλες τις πλευρές. Η ατέλειωτη ιστορία της ανθρωπότητας συνεχίζεται μέχρι...

Το σύμβολο του ελληνισμού, του ελληνικού πολιτισμού, του ελληνικού πνεύματος, παρέμεινε ακλόνητο στις θύελλες.

Όλα περαστικές μπόρες.

Το πνεύμα που ελπίζει μέσα στους αιώνες και οδηγεί. Τι λέει με τη στάση του απέναντι στους «καιρούς» ένα δέντρο τόσων ετών; Πόσο μπορεί να αντέξει ακόμη; Σταθερή πορεία για τελική επικράτηση. Ακατάβλητη και επίμονη προσπάθεια μέσα στο χρόνο, για πάντα.

Αντοχή στις κακουχίες και τις άγριες επιθέσεις. Γεννά κάθε χρόνο κορμούς και φύλλα... Γεννά κάθε χρόνο μια καινούρια ελπίδα..

(Το κείμενο αναδημοσιεύεται από το περιοδικό «Έκφραση» τεύχος 14 -1995 του Πνευματικού Κέντρου του δήμου Αγίων Αναργύρων)

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Δυο εθνικοί ήρωες στο ειδώλιο
Πολυζωϊδης και Τερτσέτης αρνούνται να υπογράψουν την καταδικαστική απόφαση

Το κείμενο επιμελήθηκε ο δάσκαλος Κων/νος Κρεκούζος
Πρόεδρος του συλλόγου Πελοποννησίων Καματερού «Ο ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΩΡΙΑ»

- Άδικα σε σκοτώνουν στρατηγέ....
- Γι' αυτό λυπάσαι; Καλύτερα να σε σκοτώνουν άδικα, παρά δίκαια...

Ο διάλογος αυτός έγινε στις 26 Μαΐου του 1834 στο τζαμί του Ναυπλίου,ανάμεσα στον Κολοκοτρώνη και σ' ένα από τα παλικάρια του που κέρωσε σαν άκουσε την καταδίκη του αρχιστράτηγου του Μοριά σε θάνατο για εσχάτη προδοσία.. Στο τζαμί του Ναυπλίου συνεδρίαζε για πολλές μέρες το κακουργιοδικείο. Στο εδώλιο καθόντουσαν ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης** και ο εξάδελφός του **Δημήτρης Πλαπούτας**, πρωτεργάτης κι' αυτός στον αγώνα της ανεξαρτησίας. Εισαγγελέας ήταν ο **Μάσων**, ένας Βαυαρός μισέλληνας, τυφλό όργανο των τριών ξένων αντιβασιλέων. Υπουργός της Δικαιοσύνης ήταν ο **Κ. Σχινάς**, ένας φανατισμένος Φαναριώτης, που εκηλίδωσε όσο κανένας άλλος την αξιοπρέπεια της ελληνικής δικαιοσύνης.

Πρόεδρος του δικαστηρίου ήταν ο **Πολυζωϊδης** που απ' όσα είχε ακούσει τις ημέρες εκείνες ήταν σχεδόν βέβαιος για την ενοχή των δυο κατηγορουμένων. Μέλη του δικαστηρίου ήταν ο **Γ. Τερτσέτης, ο Δ. Σούτσος, ο Α. Βούλγαρης** και ο **Φ. Φραγκούλης.** Ο αντιβασιλέας **Μάουερ** ήταν αποφασισμένος να πάρει τα κεφάλια των δυο ηρώων και γι' αυτό έκανε το παν μέσω του εισαγγελέα Μάσωνος και του υπουργού της Δικαιοσύνης Σχινά. Μα λογάριασε χωρίς το απρόοπτο εμπόδιο του Προέδρου Πολυζωϊδη και του δικαστή Τερτσέτη που κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πείστηκαν, ότι όλη η κατηγορία δεν ήταν παρά μια καλοστημένη σκευωρία. Στις 26 Μαΐου η ακροαματική διαδικασία είχε τελειώσει. Ο Πολυζωϊδης εκάλεσε το Μάσωνα να δευτερολογήσει για να δώσει και πάλι το λόγο στους συνηγόρους των κατηγορουμένων. Εκείνος όμως είχε διαταγή από τον Μάουερ να τελειώσει η υπόθεση εντός της ημέρας και χωρίς κωλυσιεργίες.

Κατάφερε μάλιστα να πάρει μια έγγραφη διαταγή του Σχινά προς το δικαστήριο ότι οι δευτερολογίες ήταν περιττές. Ύστερα από αυτό, το δικαστήριο αποσύρθηκε σε σύσκεψη που κράτησε επτά ολόκληρες ώρες. Πρώτος μίλησε ο Τερτσέτης διακηρύσσοντας την αθωότητα των δυο ηρώων. Ο Σούτσος όμως - που ήταν και γαμπρός του Σχινά- ψήφισε υπέρ της καταδίκης σε θάνατο. Το ίδιο έκαναν και ο Βούλγαρης και ο Φραγκούλης. Τότε σηκώθηκε ο Πρόεδρος Πολυζωϊδης και μίλησε πολλή ώρα, προσπαθώντας να μεταπείσει τους τρείς καταδικαστικούς δικαστές. Αυτός και ο Τερτσέτης έπεσαν κυριολεκτικά στα πόδια τους, μα αυτοί στάθηκαν αμετάπειστοι. Έτσι οι ψήφοι ήταν τρεις κατά δυο.

- «Την απόφασή σας, είπε ο Πολυζωϊδης, με οργή και πάθος, *τη θεωρώ όχι μόνο άδικη ως ατιμάζουσα άνδρας αθώους, αλλά και επικίνδυνη, ως κηλιδώνουσα τα δικαστήρια της νέας Βασιλείας, με*

την ασέβειά της προς την αλήθεια και τη δικαιοσύνη. Αρνούμαι ρητώς και να υπογράψω και να αναγγείλω τοιαύτην επονείδιστον απόφασιν.»

Οι τρεις τους απευθύνθηκαν τότε προς τον Τερτσέτη: *«Έλπίζουμε, του είπαν,ότι σεις τουλάχιστον δε θα θελήσετε ν'ακολουθήσετε τον Πρόεδρο στην ανθαιρεσία του...*

- «Ποτέ, όποιες και αν είναι οι συνέπειες δεν θα γίνω συνεργός δικαστικού εγκλήματος». Τους απάντησε ο γενναίος και τίμιος εκείνος λειτουργός της Θέμιδος...

Τότε οι τρεις δικαστές πήραν την απόφαση και πήγαν στον υπουργό Δικαιοσύνης για να τον συμβουλευτούν τι θα κάνουν. Ο Σχινάς έγινε έξω φρενών και αποφάσισε να χρησιμοποιήσει τα «μεγάλα μέσα». Διέταξε τους τρεις να γυρίσουν πίσω στο δικαστήριο και έστειλε κλητήρες να κουβαλήσουν «σηκωτούς» τον Τερτσέτη και τον Πολυζωΐδη που είχαν πάει στα σπίτια τους, αρνούμενοι να υπογράψουν την επονείδιστη απόφαση. Ο ίδιος ο Σχινάς συναντήθηκε με τον Μάουερ και κατάρτισαν μαζί τα σχέδιά τους. Φόρεσε τη μεγάλη στολή του με τα χρυσά σειρίτια, πήρε μαζί του μερικούς συμβούλους και αρκετούς χωροφύλακες με τις μπαγιονέτες. Μόλις μπήκε στην αίθουσα διασκέψεων κάλεσε τον Πολυζωΐδη και τον Τερτσέτη και τους διέταξε να υπογράψουν την απόφαση. Ο Πολυζωΐδης με ύφος απάραχο και αγέρωχο είπε: *«Η απόφαση του δικαστού οφείλει αυστηρώς και απαραλάκτως να ακολουθεί τους υπάρχοντας νόμους. Κατά συνέπειαν, αν υπογράψωμεν την απόφαση θα γίνουμε όργανα να προσβληθεί η δικαιοσύνη και αυτός ο νόμος.»*

Άποψη του Κάστρου του Ναυπλίου.

Τότε ο Σχινάς ανέβασε τον τόνο της φωνής του.

«Σαν υπουργός σας ανακαλώ εις τα χρέη σας..

«Ποιό είναι το χρέος μας ως δικαστών εναπόκειται σε μας να το κρίνουμε. Και σας υπενθυμίζουμε οτι ποτέ ανωτέρα αρχή, ουδέ αυτή η ανωτάτη, δεν δικαιούται να περιπλέκεται εις τας πράξεις της δικαιοσύνης.»

Ο Σχινάς έγινε έξαλλος από θυμό: *«Κύριε Πολυζωΐδη σας υπενθυμίζω τας ευθύνας τας οποίας επωμίζεσθε ιδίως εσείς ως πρόεδρος..»*

«Ό,τι δεν αρέσει σήμερον κ. Υπουργέ, είμαι βέβαιος πως θα αρέσει σε ολόκληρον το Έθνος εντός έξι μηνών..»

Ο Σχινάς βγήκε έξω από τον εαυτό του: *«Εν ονόματι του Βασιλέως σας καλώ να υπογράψετε την απόφασιν.»*

«Εν ονόματι της Δικαιοσύνης δεν την υπογράφω..»

«Σας διατάσσω να υπογράψετε..»

«Προτιμώ να μου κόψετε το χέρι. Δεν την υπογράφω.»

Ο Σχινάς κατακόκκινος στράφηκε προς τον Τερτσέτη: *«Εσείς τουλάχιστον θα υπογράψετε, ναι ή όχι;»*

«Όχι δεν θα μ' έχετε συνεργό στο φόνο δυο ανθρώπων αθώων.»

«Υπογράψετε τότε εσείς.» Λέει ο Σχινάς προς τους τρεις άλλους που έστεκαν πελιδνοί στη γωνία. Πρώτος υπέγραψε ο Βούλγαρης, ύστερα ο Σούτσος και τελευταίος ο Φραγκούλης, με χέρια που τρέμανε. Και επειδή ο Πολυζωΐδης και ο Τερτσέτης αρνήθηκαν να μπουν στην αίθουσα και να απαγγείλουν την κατάπτυστη εκείνη απόφαση, ο Σχινάς έβαλε τους χωροφύλακες με τις ξιφολόγχες να τους σηκώσουν στα χέρια και να τους στήσουν στις έδρες τους. Στο διάδρομο έγινε αληθινή μάχη και οι χωροφύλακες έδειραν και έσκισαν τα ρούχα των αγνών εκείνων δικαστών. Ο Σούτσος διάβασε την απόφαση, ενώ ο Πολυζωΐδης κρατούσε το κεφάλι του ανάμεσα στις χούφτες του.

Ο Κολοκοτρώνης άκουσε απάραχος την καταδίκη του σε θάνατο.

«Αντίκρυσα,είπε, τόσες και τόσες φορές το Χάρο και δεν φοβήθηκα, ούτε τώρα τον φοβάμαι.»

Από τα μάτια του Πλαπούτα έτρεχαν δάκρυα...

Η απόφαση προκάλεσε μεγάλο σάλο και σε λίγες μέρες ο Βασιλιά έδωσε χάρη στους δυο ήρωες της ελληνικής ανεξαρτησίας..

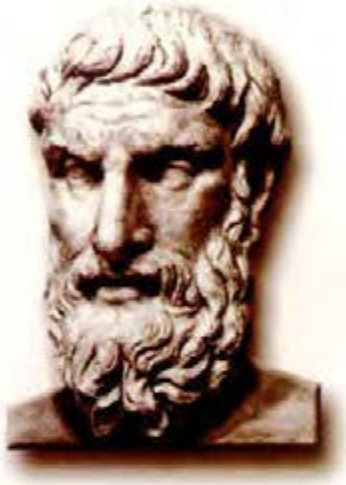
Τα ονόματα του Πολυζωΐδη και του Τερτσέτη γράφτηκαν με χρυσά γράμματα στην ιστορία της Ελληνικής Δικαιοσύνης.

Χάρη σ' αυτούς οι δυο γενναίοι στρατηλάτες δεν έχασαν τα κεφάλια τους.

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ
Ο Φιλόσοφος του «ευδαίμονος βίου»

Επιμελείται ο συγγραφέας Δημήτρης Βαρβαρήγος

Οι Έλληνες σκόρπισαν πάνω στα πράγματα κάποιο ιδιαίτερο φώς. Έπλασαν τα αισθητικά και νοητικά πλαίσια, που μέσα τους κινείται και ζεί κάθε τέχνη κι επιστήμη άξια να φέρει αυτά τα ονόματα.

Ο Επίκουρος Έλληνας φιλόσοφος, γεννήθηκε στη Σάμο το 341 π.Χ. και πέθανε στην Αθήνα το 270 π.Χ. Το 306 ίδρυσε την ομώνυμη φιλοσοφική σχολή των Επικούριων στην Αθήνα σε μια περιοχή ανάμεσα στο άστυ και την ακαδημία που είχε πολλούς κήπους. Γι αυτό οι μαθητές του ζούσαν μακριά από την πολιτική ζωή και προσπαθούσαν να πετύχουν τον «ευδαίμονα βίον». Δεν τους απασχολούσαν τα μεταφυσικά προβλήματα για την ύπαρξη του θεού ή για τη ζωή πέρα από τον τάφο.

Δίδαξε ότι ο άνθρωπος πρέπει να έχει σκοπό του την πνευματική ηδονή η οποία επεκτείνεται και στο παρελθόν ως ανάμνηση και στο μέλλον ως ελπίδα.

Η πνευματική ηδονή είναι πνευματική ησυχία, χαρακτηριστικό μονάχα των σοφών. Γι αυτό θεωρεί, **ότι προτιμότερο είναι να είναι κανένας δυστυχισμένος με φρόνηση, παρά ευτυχισμένος δίχως φρόνηση.** Όπως ο Αριστοτέλης θεωρεί, **ότι η ηδονή είναι συνδεδεμένη με την αρετή, γιατί η μία δεν υπάρχει χωρίς την άλλη.**

Ως δάσκαλος ήταν δογματικός και ζητούσε από τους μαθητές του να απομνημονεύσουν τα δόγματά του. Ο θάνατός του ήταν διαφορετικός από τον ηρωικό θάνατο του Σωκράτη. Ο Επίκουρος πέθανε προσπαθώντας να ανακουφίσει τους σωματικούς πόνους του, γιατί έπασχε από αγιάτρευτη αρρώστια.

Η φιλοσοφία του έβαλε τη βάση της ατομιστικής αντίληψης, την οποία ξανάφερε ο 17ος και 19ος αιώνας. Ανάμεσα στη φιλοσοφία του Ε και στις νεότερες υλιστικές θεωρίες υπάρχει διαφορά, που αναφέρεται στην εκτίμηση των μαθηματικών. Ο Ε απέρριπτε τα μαθηματικά γιατί νόμιζε πως οδηγούν στην ύπαρξη ιδεωδών αντικειμένων.

Σύμφωνα με το Διογένη το Λαέρτιο το σύστημα του Ε διαιρείται σε τρία σκέλη: **το κανονικό το φυσικό και το ηθικό.** Το κανονικό περιέχεται στο σύγγραμμα του «Κανών» όπου η λογική και η γνωσιολογία του Ε στηριζόταν στο ότι οι αισθήσεις αντικατοπτρίζουν την εξωτερική αντικειμενικότητα.

Η φιλοσοφία της φύσης σύμφωνα με τον Ε συμβάλει στην ευδαιμονία της ζωής και σαν σκοπό έχει να απαλλάξει τον άνθρωπο από τις μεταφυσικές ανησυχίες. Στο ηθικό, τέλος μέρος, ανήκει η βασική αρχή, ότι ηδονή είναι η αρχή και το τέλος της ευτυχισμένης ζωής, «του μακαρίως ζην».

Υπήρξε προσωπικότητα με μεγάλη ηθική επιρροή. Έδινε υψηλή θέση στη φιλία που τον συνέδεε με τους μαθητές του. Οι Επικούριοι με τη διδασκαλία τους για τη φιλία ξεπέρασαν τον ωφελιμισμό και έφτασαν στη φιλανθρωπία. Ένα από τα ηθικά διδάγματα του Ε: **«το να ευεργετεί κανείς είναι περισσότερο ευχάριστο από το να ευεργετείται».**

Στο ζήτημα της θρησκείας παραδέχεται ότι υπάρχουν θεοί που όμως δεν ανακατεύονται στα ανθρώπινα ζητήματα. Δέχεται ότι οι άνθρωποι πρέπει να λατρεύουν τους θεούς, να τους προσφέρουν θυσίες, να παίρνουν αυτούς σαν πρότυπα μακαριότητας και να αυξομειώνονται προς αυτούς.

Γι αυτό θεωρούσε τη φιλοσοφία ως το γιατρικό της ψυχής και την χώρισε σε τρία μέρη: **τη λογική, τη φυσική** και **την ηθική.** Από τα έργα του σώζονται τρεις διδακτικές επιστολές προς τον **Ηρόδοτο**, τον **Πυθοκλέα** και τον **Μενοικέα**, 37 βιβλία

από το έργο του **«Περί φύσεως»**, ο **«Κανών»** και πολυάριθμα αποφθέγματα (80 από αυτά βρέθηκαν το 1888 στη Βιβλιοθήκη του Βατικανού). Η ηθική του φιλοσοφία επηρέασε ολόκληρη την Ρωμαϊκή φιλοσοφική σκέψη, και στοχαστές όπως, ο Σενέκας και ο Λουκρήτιος, τον θεώρησαν δάσκαλό τους.

Η διδασκαλία του κατασυκοφαντήθηκε την Χριστιανική εποχή, που θεώρησε πως η ηδονή για την οποία μιλά ο Επίκουρος είναι η στενά υλική ευχαρίστηση. Η ουσία της σκέψης του Επίκουρου ήρθε στο φως ξανά κατά την Αναγέννηση, όταν διάφοροι μελετητές κατενόησαν τα βαθύτερα νοήματα της διδαχής του.

Ο Επίκουρος ερμηνεύοντας τη γνήσια ελληνική αντίληψη είπε, **«πως οι θεοί μοιάζουν έλληνες και μιλούν ελληνικά και πως μονάχα οι έλληνες μπορούν να φιλοσοφήσουν, να κάμουν δηλαδή επιστήμη.**

Μ' αίσθημα θρησκευτικού αγνισμού παραμερίζουν κάθε μη ελληνικό σαν βάρβαρο και σαν ασχήμια και βλέπουν στη δική τους ύπαρξη την πεμπτουσία του κόσμου.

Απ' αυτό η ασάλευτη αγάπη σε ότι έχουν για δικό τους στη ζωή, στα γήινα αγαθά, στην ομορφιά, στον πλούτο, στη γη την ίδια. Θέλουν να τα χαρούν όσο βαστάει η ψυχή τους να τα στερεώσουν και να τα πολλαπλασιάσουν».

Όταν ο επίκουρος λέγει πως η ζωή είναι συμπόσιο, δηλώνει τη βαθύτερη πίστη του λαού του. Μαζί του, με τη ζωή και τα έργα του ελληνικού λαού, έχουμε το αίσθημα από φως, χρώματα και ανοιξιάτικο πρωινό. Και επειδή δεν έχουν στον ίδιο με εμάς, τους νεώτερους Έλληνες, βαθμό ιστορικής συνείδησης, δηλαδή τη θολή σειρά από αιώνες γεμάτους πόνους και ασχήμιες πίσω τους, πιστεύουν πως όσα βλέπουν και χαίρονται είναι ασάλευτα και αιώνια.

Κάθε τι μεγάλο κι όμορφο κι αληθινό βαστάει απ' την αρχαία Ελλάδα. Είναι ο ύμνος που ανεβαίνει στο χείλος όσων μυούνται στο αρχαίο πνεύμα, ώστε να καταντάει κοινός τόπος. Οι έλληνες σκόρπισαν πάνω στα πράγματα κάποιο ιδιαίτερο φως. Έπλασαν τα αισθητικά και νοητικά πλαίσια, που μέσα τους κινείται και ζει κάθε τέχνη κι επιστήμη άξια να φέρει αυτά τα ονόματα.

Δημοκρατία και φυσική, ερμηνεία, δηλαδή, του κόσμου με το λογικό κι από φυσικά αίτια με παραμερισμό κάθε μύθου, κάθε υπερφυσικού, είναι αχώριστα δεμένα και το κατ' εξοχήν γνώρισμα του αρχαίου Έλληνα.

Βιβλιογραφία:
Εγκυκλοπαίδεια ΤΟΜΗ, ΦΑΡΟΣ
Χαράλαμπος Θεοδωρίδης, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΕΣΤΙΑ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

«ΑΠΟΡΙΑ»

Γραφει η Μαρια Ψωμά

Έτσι όπως θωρώ τους νεότερους να συνωστίζονται παρέες-παρέες, λαμβάνω τις δονήσεις υψηλής έντασης στον γάργαρο λόγο της άγουρης ζήσης. Ένα συνοθύλευμα ορμητικό, ακατάλυπτο, χείμαρρος ασυγκράτητος, απ' όπου όμως ξεχωρίζει ξανά και ξανά η ίδια πάντα λέξη σε πολυποίκιλους τόνους, φορώντας όλες τις πιθανές κι απίθανες εκφράσεις: ΕΓΩ, ΕΓΩ, ΕΓΩ. Το ΕΓΩ που αναζητεί. Το ΕΓΩ που θυμώνει. Το ΕΓΩ που απαιτεί. Το ΕΓΩ που αμφισβητεί. Το ΕΓΩ που απορρίπτει. Το ΕΓΩ που ονειρεύεται. Το ΕΓΩ που ελπίζει. Το ΕΓΩ που ανατρέπει. Το ΕΓΩ που σαρκάζει. Το ΕΓΩ που προβάλει πεινασμένο, ανήμερο θεριό να κυριεύσει γη και αέρα.

Μοσχοβολάει επανάσταση πέρα ως πέρα!

Κι απορώ; Εμείς η καθεστηκυία τάξη, ο θαυμαστός κόσμος των ενηλίκων, τι γίναμε; Ξεχάσαμε το εγώ μας; Δαμάσαμε τον εγωϊσμό μας; Καλουπώσαμε σε κανάλια χρήσιμα το θεριό μας; Ικανοποιηθήκαμε στο έπακρο με τον προορισμό μας; Τότε γιατί χαμηλώσαμε την ένταση; Γιατί ατενίζουμε με βλέμμα βοοειδούς ο ένας τον άλλο, καθισμένοι σ' αφράτες πολυθρόνες; Γιατί ψιθυρίζουμε συνωμοτικά, κρυμμένοι στα κάστρα μας, με τις χονδρές αγύμναστες κοιλιές μας να τρεμουλιάζουν, καθώς αλλάζουμε πλευρό χάσκοντας το γυαλί μέρα και νύχτα; Γιατί;

Οι μεγάλοι κίνδυνοι από ραδιενέργεια για την Ελλάδα:

Πλουτώνιο, κέσιο, κλοφέν και διοξίνες

Της Δρ. Ζωή Καβόγλη,
Καθηγήτριας Φυσικής 1ο Ενιαίου Λυκείου Αιγάλεω

Ο κίνδυνος της μόλυνσης της χώρας μας από τα ραδιενεργά και τοξικά κατάλοιπα που άφησαν πίσω τους τα βλήματα του απεμπλουτισμένου ουρανίου, είναι πλέον ορατός καθώς επίσης και ο βομβαρδισμός χημικών εργοστασίων και διυλιστηρίων κατά την ΝΑΤΟϊκή επιδρομή στη Γιουγκοσλαβία. Η τραγική αυτή διαπίστωση έγινε κατά την διάρκεια της εκδήλωσης της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών το Γενάρη του 2001, που είχε σκοπό την διερεύνηση των κινδύνων που διατρέχουν οι κάτοικοι της χώρας μας, αλλά και το περιβάλλον που θα μεγαλώσουν τα παιδιά μας.

Από τις εισηγήσεις των επιστημόνων φάνηκε ότι, αν και από τη ραδιενέργεια του απεμπλουτισμένου ουρανίου ο κίνδυνος είναι μικρός, η ύπαρξη άλλων ραδιενεργών στοιχείων, όπως τα κλοφέν και οι διοξίνες, συνιστούν απειλή για τη δημόσια υγεία και οι δυσάρεστες συνέπειες τους θα πιστοποιηθούν με δραματικό τρόπο με την πάροδο του χρόνου.

Τα άλλα κατάλοιπα

Σε ότι αφορά τη ραδιενέργεια, σύμφωνα με τον καθηγητή κ. **Χρήστο Ζερεφό**, η χρήση απεμπλουτισμένου ουρανίου από τους πυρηνικούς αντιδραστήρες συνοδεύεται και από την ύπαρξη άλλων κατάλοιπων, όπως π.χ. το πολύ επικίνδυνο κέσιο.

Ο καθηγητής υποστήριξε ότι *το ραδιενεργό αυτό στοιχείο δε θα μπορέσει να ανιχνευτεί στη χώρα μας γιατί θα «επικαλυφτεί» από τις ποσότητες που ήδη υπάρχουν στο έδαφος μας λόγω έκρηξης στο Τσέρνομπιλ.*

Όπως είναι γνωστό οι Αμερικάνοι χρησιμοποίησαν απεμπλουτισμένο ουράνιο από τους πυρηνικούς αντιδραστήρες, προκειμένου να ξεφορτωθούν τους χιλιάδες τόνους των πυρηνικών αποβλήτων, που μαζεύονται στα πυρηνικά τους εργοστάσια. Το Υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ, που δεν μπορούσε να αποθέσει τα κατάλοιπα αυτά σε αμερικανικές πυρηνικές «χωματερές», αλλά ούτε και να ξοδέψει υπέρογκα ποσά για την διαχείριση τους, αποφάσισε σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας να πράξει «το τερπνόν μετά του ωφελίμου» σκορπίζοντας την μόλυνση στα τέσσερα σημεία του πλανήτη.

Μεγάλοι είναι οι κίνδυνοι από τη διαρροή κλοφέν και διοξινών στην ατμόσφαιρα και τα ποτάμια από τον βομβαρδισμό των διυλιστηρίων και άλλων βιομηχανιών την άνοιξη του 1999.

Οι συνέπειες των διοξινών στον ανθρώπινο οργανισμό είναι τρομακτικές και μακροπρόθεσμες. Προκαλούν καρκινογένεση, βλάπτουν το ανοσοποιητικό σύστημα και την αναπαραγωγή και μεταδίδονται από την μητέρα στο παιδί μέσω του θηλασμού.

Σε ότι αφορά τις κυνικές ΝΑΤΟϊκές δηλώσεις με τις οποίες εξισώνονται οι κίνδυνοι με το κάπνισμα ή τις ακτινογραφίες, ο Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Δρ **Ηλίας Κούτσικος** επισήμανε ότι *«τόσο το τσιγάρο όσο και οι ακτινογραφίες αποτελούν επιλογή του καθενός. Είναι όμως ανεπίτρεπτο να προσθέτει κάποιος έστω και ένα πικογραμμάριο (ένα εκατομμυριοστό του γραμμαρίου) επικίνδυνης ουσίας στον αέρα ή το φαγητό του παιδιού μου, δίχως τη θέληση του».*

Επιστήμονες της Βιολογίας επισήμαναν ότι υπάρχουν όρια ασφαλείας και αντέκρουσαν τα ΝΑΤΟϊκής επινόησης επιχειρήματα ορισμένων επιστημόνων του «Δημόκριτου».

Ο καθηγητής Πυρηνικής Φυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Δρ **Αθανάσιος Γεράνιος** τόνισε χαρακτηριστικά, ότι *«το όριο ασφάλειας από τις χημικές αυτές ουσίες είναι το μηδέν και υπάρχουν μόνο όρια αποδεκτού κινδύνου, που χρόνο με το χρόνο μειώνονται».* Τα όρια αυτά λειτουργούν μόνο για την «ψυχολογική υποστήριξη» της διεθνούς κοινότητας και δεν είναι ομοιόμορφα από χώρα σε χώρα.

Εν κατακλείδι, θα ήταν πραγματικά αφελές οι επιστήμονες να περιμένουν μια «μαγική λύση». Ίσως οφείλουν να καταλάβουν πως η ιδέα της ευθύνης τους αναγκάζει να την αναλάβουν με υπεύθυνο τρόπο και είναι υποχρεωμένοι να κάνουν φανερές τις δυ-

«Μανιτάρια» έκρηξης πυρηνικών όπλων στο Ναγκασάκι το 1945 (αριστερά) και στα νησιά Μουρουρόα το 1995 (δεξιά).

Παρ' όλα τα διαπιστωμένα καταστροφικά αποτελέσματα της χρήσης πυρηνικών όπλων εδώ και μισό αιώνα, η συνέχιση των πυρηνικών δοκιμών και εξοπλισμών δεν δείχνει να τερματίζεται. Οι ευθύνες για τυχόν πυρηνικό όλεθρο και για την επιβάρυνση της φύσης από τη ραδιενέργεια πρέπει να μοιραστούν δίκαια ανάμεσα σε πολιτικούς, στρατιωτικούς και επιστήμονες.

σκολίες της και την πολυπλοκότητα της. Σήμερα οι αρνητικές επιδράσεις των ανακαλύψεων και εφευρέσεων τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον είναι ορατές. Πρέπει να δραστηριοποιηθούμε όλοι για να σταματήσει επί τέλους η λογική της αύξησης των κερδών των εταιριών και εξοπλισμών εις βάρος των ισορροπιών στη φύση πρέπει να αποτελέσουν την αντίσταση μας ενάντια στη συνεχιζόμενη καταστροφή του πλανήτη μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

CICOS C., FILIPESCU L. and BABEANU C. (2001): Evaluation of the effects of nitrogen oxide emissions on the health of infants in the Isalnita area, Politechnical University of Bucharest and University of Craiova 1100. In: Proceedings of International Conference on Environmental Education & sustainable development in South – Eastern Europe, p. 99, 25 – 28 June 2001, Kassandra, Halkidiki, Hellas.

CANE F. (2001): Urban pollution in Elbasani region and related problems, University of "Aleksander Xhuvani" Elbasan. In: Proceedings of International Conference on Environmental Education & sustainable development in South – Eastern Europe, p. 35, 25 – 28 June 2001, Kassandra, Halkidiki, Hellas.

ΚΑΤΣΑΡΟΣ Ν. (2001): Ρύποι που προκλήθηκαν από τους βομβαρδισμούς βιομηχανικών εγκαταστάσεων, Φυσικός Κόσμος, αριθμ. τεύχ. 4, Ιούν Ιούλ Αυγ 2001, σελ. 29 – 32.

ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ Κ. (2001): Το απεμπλουτισμένο ουράνιο και η επίδραση του στο περιβάλλον, Φυσικός Κόσμος, αριθμ. τεύχ. 4, Ιούν Ιούλ Αυγ 2001, σελ. 14 – 15.

ΠΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

«ΟΣΑ ΔΕΝ ΘΑ ΣΟΥ ΠΩ ΠΟΤΕ»

Γράφει η Κατερίνα Κομητα

Τι να σου στείλω; Ένα γράμμα;

Φοβάμαι πως δεν θα το ανοίξεις. Δεν θα θέλεις να το πάρεις ούτε καν στα χέρια σου. Στις μέρες μας τα γράμματα δεν προσφέρουν την αλλοτινή χαρά, μόνο τρόμο... Αν σου έστελνα ένα email; Μπα, άσε, θα το σβήσεις αμέσως. Είμαι σίγουρη πως δεν θα διακινδύνευες να χάσεις τα πολύτιμα αρχεία σου από κάποιον νέο ιό.

Θα μπορούσα, βέβαια, να σε πάρω τηλέφωνο. Στο κινητό, φυσικά, γιατί στο σπίτι δεν σε βρίσκω ποτέ. Όμως πάλι, ίσως, να' χεις δουλειά, κι όταν δεις την κλίση μου να καταλάβεις πως σε πήρα μόνο και μόνο για να σε ακούσω. Άσε που δεν ξέρεις ποτέ ποιος άγνωστος μπορεί να σπάει πλάκα με τα χαζόλογα που σου λέω εγώ συνήθως.

Φοβάμαι πως μ' αυτά και μ' αυτά, θα χαθούμε... Σε παρακαλώ όταν έρθεις στην Αθήνα προσπάθησε να με βρεις, να τα πούμε λίγο. Μπορούμε να πάμε για φαγητό ή αν δεν έχεις πολύ χρόνο για έναν καφέ. Μόνο, μην χρησιμοποιήσεις μετρό, τρένο ή λεωφορείο. Θέλω να πω στις μέρες μας, δεν ξέρεις ποτέ... Έλα με ταξί ή με τα πόδια. Ας αργήσεις λίγο. Μόνο έλα...

Έχω πολλά να σου πω και μέχρι να σε δω θα' χω άλλα τόσα. Για τον αόρατο ψηλό τοίχο που νιώθω να απλώνεται γύρω από όλους μας. Για την φωνή μου που μέρα με την μέρα γίνεται όλο και πιο αδύναμη και δεν μπορεί να σε φτάσει. Για όσα γεμίζουν το μυαλό μου κι αφήνουν απ' έξω όλους αυτούς που αγαπώ. Για το πρόσωπο μου που γίνεται όλο και πιο σοβαρό, όλο και πιο θλιμμένο. Τα ξέρεις καλά όλα αυτά, έτσι δεν είναι; Σου τα' χουν πει κι άλλοι, τα νιώθεις κι εσύ. Μα έχει για μένα σημασία να στα πω κι ας τα ξέρεις ήδη. Θα καθίσουμε ο ένας απέναντι στον άλλο, κι ανάμεσα μας ο καφές κι οι λύπες μας. «Πως γίναμε έτσι, ρε γαμώτο», θα λέμε, και θα αναστενάζουμε κοιτώντας, μακριά, μιαν άλλη ζωή, εκείνη που πιστεύαμε, κάποτε, πως θα ζούσαμε.

Το ξέρω πως άκρη δεν θα βρούμε. Θέλει χρόνο πολύ να ξεμπλέξουμε το μπερδεμένο κουβάρι της ζωή μας, μια ζωή θέλει, κι εμείς δεν την έχουμε. Θα βρούμε, όμως, ξανά, ο ένας τον άλλον, όπως δεν το βρίσκαμε τόσα χρόνια με τα γράμματα, τα email, τα τηλέφωνα.

Με τα μάτια...

Περπατώντας στο Αιγάλεω

Μια ενδιαφέρουσα έκδοση-οδηγός από τους μαθητές του 20ου Δ.Σχολείου για την πόλη του Αιγάλεω

«...Η γνώση δε σταματά στα θρανία. Γίνεται βιωματική όταν τα ίδια τα παιδιά συμμετέχουν στη διαδικασία κατάκτησής της. Όταν ψάξουν, ρωτήσουν, ανακαλύψουν, φωτογραφίσουν, ζωγραφίσουν. Γίνεται ελκυστική όταν ξετυλίγουν το κουβάρι της ζωής, της ιστορίας της ίδιας τους της πόλης..»

Με τα λόγια αυτά που εξηγούν, το γιατί και το πώς, αυτής της ενδιαφέρουσας έκδοσης που υπήρξε αποτέλεσμα της συνεργασίας των μαθητών, της ΣΤ' Τάξης του 20ου Δ. Σ Αιγάλεω και των δασκάλων τους, κλείνει σαν επίλογος δημιουργικός και πολλά υποσχόμενος για μελλοντικές ανάλογες ενέργειες, αυτό το μικρό βιβλίο που στάθηκε δυνατό να εκδοθεί το 2001, χάρι στη χορηγία του Δήμου Αιγάλεω.

«Η αγάπη για το Δήμο μας, τα σκόρπια στοιχεία της ιστορίας του, οι πρόσφατες ανασκαφές στην πλατεία Ελευθερίας με ίχνη της αρχαίας Ιεράς Οδού, η περιέργεια για τη γεύση του χθές, αλλά και η ανησυχία για το αύριο, μας οδήγησαν να φτιάξουμε το βιβλίο αυτό με στόχο την ουσιαστική γνωριμία κάθε παιδιού με την πόλη στην οποία ζει. Οι μαθητές κυρίως της ΣΤ' τάξης με τη βοήθεια των δασκάλων τους, των γονιών τους, αλλά και του παππού και της γιαγιάς, ανακάτεψαν τα συρτάρια για να βρούν παλιές κιτρινισμένες φωτογραφίες, πήραν συνεντεύξεις συμπληρώνοντας ερωτηματολόγια, φωτογράφισαν, μαζεύοντας έτσι πληροφορίες για τα μνημεία, το φυσικό περιβάλλον, την καθημερινή ζωή. Ταξίδεψαν στο χρόνο, έγραψαν για το όρος Αιγάλεω, αιτιολόγησαν το όνομα των γειτονιών, ξαναζωντάνεψαν την Ιερά Οδό μέσα από τα ερείπια της. Ο Θεός Κηφισός βρήκε τη θέση του, ο Ελαιώνας έδωσε τα τελευταία ίχνη του, το Πυριτιδοποιείο κάπνισε. Άνθρωποι δικοί μας, έδωσαν μια εικόνα ενός μακρινού Αιγάλεω. Μια βόλτα στους «ζωντανούς» χώρους του, βήμα-βήμα στο χάρτη, στις κυριότερες εκδηλώσεις. Το έμβλημα του Δήμου μας, ο Κλεισθένης, κάποιες χρήσιμες πληροφορίες και τέλος κάθε ενότητα ζωγραφισμένη μέσα από τα μάτια τους. **Και αφού γνώρισαν την πόλη τους είναι δυνατόν να μην την αγαπήσουν περισσότερο;»**

Ο άγνωστος πόλεμος της Τέχνης

Αλεξανδράκης Αλέξανδρος, «Κατάληψη εχθρικών θέσεων - Αέρα», λάδι σε καμβά, 110x150 εκ. ΕΠΜΑΣ.

28η Οκτωβρίου 1940. Το Έπος των ελλήνων στρατιωτών στα χιονισμένα βουνά της Β. Ηπείρου και της Αλβανίας. Ένας ακόμα χρυσός κρίκος δόξας και τιμής στην μακραίωνη ιστορία των δίκαιων αμυντικών πολέμων, απέναντι στην απρόκλητη και βάναυση επιθετικότητα των ληστρικών δυνάμεων του φασιστικού σκότους. Το Ελληνικό έθνος σύσσωμο αντιστέκεται με αποφασιστικότητα απαράμιλλη, για να περάσει από την άμυνα στην αντεπίθεση. Χιλιάδες μικρές και άγνωστες ιστορίες απλών ανθρώπων που παρέμειναν οι ανώνυμοι πρωταγωνιστές σε ένα μεγάλο Έπος. Μεγάλες θυσίες ταπεινών ανθρώπων που γράφτηκαν με αίμα στα χιόνια των ψηλών βουνών. **«Ανδρών επιφανών, πάσα γη τάφος».** Ο Άγνωστος στρατιώτης. Το ιερό όπου ένας λαός ακουμπά με δέος και σεβασμό, με απέραντη ευγνωμοσύνη την τιμή και την καρδιά του. Ο Έλληνας στρατιώτης, η Ελληνίδα μάνα των νησιών και της Στερεάς Ελλάδας, οι ηρωϊκές γυναίκες της Β. Ηπείρου. Σε εκείνον τον Πόλεμο ο καθένας αγωνίστηκε με το δικό του τρόπο, από το δικό του μετερίζι αντισπάθηκε και προσέφερε τον εαυτό του. Άλλοι πολέμησαν στα πεδία της μάχης με ξιφολόγχες και με ανδρεία, κι άλλοι με τη δύναμη της φωνής και του πνεύματός τους. Με τις αιχμές των πινέλων και τους στυλογράφους τους. Πόσα γνωρίζουμε για τον άγνωστο πόλεμο της Τέχνης και την προσφορά της στην υπόθεση του αγώνα, τότε, αλλά και στα μετέπειτα δύσκολα χρόνια της φασιστικής κατοχής; **«Παιδιά, της Ελλάδος παιδιά, που σκληρά πολεμάτε πάνω στα βουνά..».** Η στεντόρεια, αρχαιοελληνική φωνή της Σοφίας Βέμπο με την ψυχική δύναμη της Σπαρτιάτισσας μάνας, της αδελφής και της αγαπημένης γυναίκας, εμψύχωνε με παιάνες θριαμβικούς τους πολεμιστές με τους στίχους του Μίμη Τραϊφόρου. Το αναπαίσιμο **«Άσμα ηρωϊκό και πένθιμο για το χαμένο ανθυπολοχαγό της Αλβανίας»** του Οδ. Ελύτη. Οι σατυρικές ,αν και μέσα στο βαρύ κλίμα της εποχής, επιθεωρήσεις που σκοπό είχαν την ανύψωση του ηθικού του λαού. Οι περιφερόμενες θεατρικές παραστάσεις στο μέτωπο για την ψυχαγωγία των κουρασμένων πολεμιστών. Τα εμψυχωτικά άρθρα του Δημ. Βλάχου και του Αιμ. Λαμπράκη, στις εφημερίδες, τα σκίτσα και οι γελοιογραφίες που έκαναν το γύρο, εξευτελίζοντας τον εχθρό με μια απίθανη αίσθηση του χιούμορ και της σάτυρας σε τόσο δύσκολες στιγμές. Τα έργα ζωγραφικής από τις μάχες του μετώπου του Αλέξανδράκη, οι αφίσσες του Φωκίωνα Δημητριάδη και τόσων άλλων εικαστικών καλλιτεχνών της εποχής. Ηταν έπειτα τα τραγούδια που ο λαός συγοτραγουδούσε διασκεδάζοντας στις μέρες της αγωνίας. Τραγούδια των Μάρκου Βαμβακάρη, Σπύρου Περιστέρη, του Στέλιου Κηρομύτη και του Δημ. Γκόγκου γνωστού ως Μπαγιαντέρα, του Μιχ. Γενίτσαρη και άλλων. Η Τέχνη σαν εμπροσθοφυλακή νικηφόρου πνεύματος των ελληνικών στρατευμάτων. Γιατί είναι αλήθεια πως κανένας πόλεμος δεν κερδίζεται, αν πρώτα η νίκη δεν κερδηθεί μέσ' τις καρδιές.

Χιουμοριστικές αφίσες του Φωκίωνα Δημητριάδη.

«...Δεν περάσαν παρά ολίγες μέρες
και οι θαυματουργές μας σφαίρες
το τσαρούχι και η αρβύλα
κάναν στο Μπενίτο νύλα.

Βρε Μπενίτο μη θαρρείς για μακαρόνια
Τα ελληνικά κανόνια
Τα 'χουν χέρια δοξασμένα
Παλικάρια ανδρειωμένα.

(Στίχοι του Σπ. Περιστέρη. Κορσίδευτικό τραγούδι από τον Μ. Βαμβακάρη και τον Απ. Χατζηχρίστο, προσαρμοσμένο στο κλίμα χλευασμού με το οποίο αντιμετώπιζε ο ελληνικός λαός τον Ιταλό δικτάτορα. 1941).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

«Γειά σου περήφανη και αθάνατη εργατιά» Λεύκωμα της Γ.Σ.Ε.Ε. Αθήνα 2000.

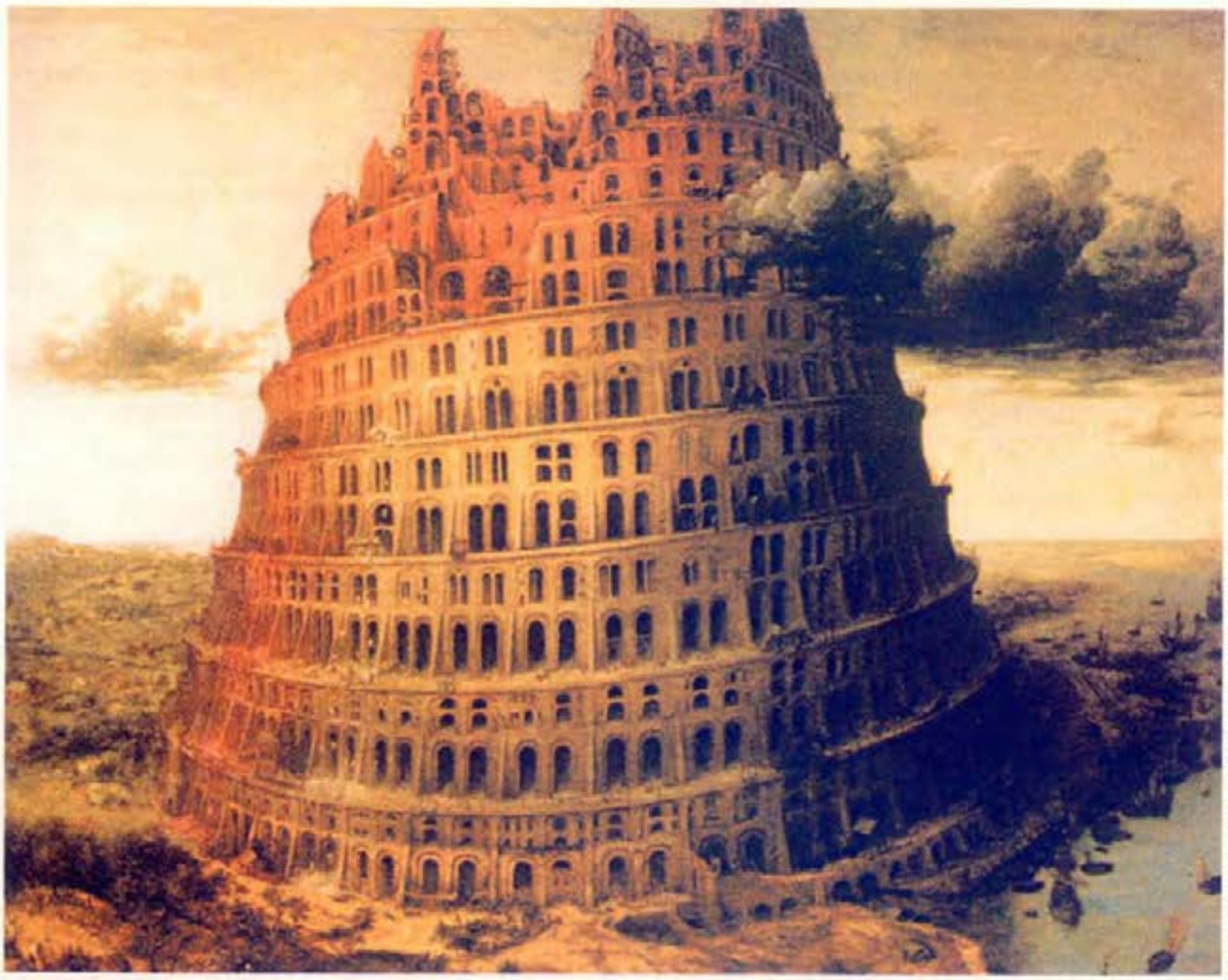
«ΛΕΞΙΚΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ» Εκδόσεις Μέλισσα. Τόμος Α'. Αθήνα 1997.

Την ανθρώπινη κυριαρχία...

Το κείμενο γράφει ο ζωγράφος Γεράσιμος Γεωργ. Γερολυμάτος

HOMO SAPIENCE: Ο Άνθρωπος της Σοφίας, κατ' επέκταση ο άνθρωπος της σκέψης και της γνώσης. Ένα από τα νεότερα είδη του πλανήτη Γη που μετράει ήδη, ως ξεχωριστό όν, 300.000 περίπου χρόνια ύπαρξης, ίσως και λίγα περισσότερα, άν θεωρηθούν πρόγονοι του ανθρώπου τα πιθηκόμορφα είδη που έζησαν στην απώτερη προϊστορία. Αυτή είναι πάνω-κάτω η ηλικία του ανθρώπου, όταν γνωρίζουμε πως η ηλικία του Σύμπαντος είναι σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις 15.000.000.000 χρόνια!

Από την εποχή της αρχικής λάμψης της συνθετικής μας λογικής και της κατασκευής των πρώτων εργαλείων από πυριτόλιθο, έχουν αλλάξει πολλά. Η δυνατότητα του ανθρώπου να μεταβάλλει και να προσαρμόζει το φυσικό περιβάλλον προς τις ανάγκες του μέσα από τεχνικές παρεμβάσεις, συνιστά έναν άλλο ερμηνευτικό προσδιορισμό της έννοιας

ΠΗΤΕΡ ΜΠΡΕΓΚΕΛ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ, Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΒΑΒΕΛ (1568)

του Πολιτισμού, που ανάγεται σε μια εποχή σχετικά πρόσφατη, ως προς την ηλικία της ύπαρξής του. Από το τέλος της νεολιθικής εποχής δηλαδή, όταν άρχισε η μόνιμη διαμονή και η μετάβαση από τη κτηνοτροφική-νομαδική κοινωνία στη γεωργική-αστική, και ξεκίνησε περί το 4.000 π.Χ, η κατεργασία των μετάλλων και η κατασκευή αποτελεσματικότερων εργαλείων, με τα οποία άρχισε σταδιακά το διαχρονικό αγώνα για την επικράτηση στη φύση. Ένας αγώνας ταυτόχρονος με την πνευματική - κοινωνική- πολιτική του ανάπτυξη. Και όλα αυτά μαζί είναι στοιχεία που συγκροτούν την συνολική αρχιτεκτονική του Πολιτισμικού του οικοδομήματος. Τα μέσα της εποχής εκείνης δε μπορούσαν να αλλάξουν τη μορφή του περιβάλλοντος, αφού δεν ήταν εκτεταμένα, πράγμα που αποδεικνύεται και από την έλλειψη ανάλογων ευρημάτων ή μεγάλων τεχνικών κατασκευών. Οι πραγματικά δραματικές παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον,συμβαίνουν με αυξανόμενο ρυθμό τα τελευταία 200 χρόνια σε συνάρτηση με την αναπτυσσόμενη τεχνογνωσία, που έχει ξεπεράσει την αντίστοιχη πνευματική ανάπτυξη, αλλά επίσης και με την παραμόρφωση της βασικής φιλοσοφίας του ανθρώπου του δυτικού Πολιτισμού. Τα τελευταία 50 χρόνια, και αυτό είναι τρομακτικό όσο και υπαινικτικό για τις μελλοντικές επιπτώσεις, οι ασυλλόγιστες παρεμβάσεις έχουν δημιουργήσει ένα φοβερό αποτέλεσμα οικολογικής καταστροφής, που χιλιετίες ολόκληρες δεν έκαναν. Αυτή η Φιλοσοφία πρακτική, ορθολογιστική, αλλά και επεκτατική από τη φύση της, μπορεί μεν να ανάγει την καταγωγή της στις βασικές ιδέες του ανθρωποκεντρικού αρχαιοελληνικού Πολιτισμού, όμως τώρα εκφράζει και επιβάλλει μιαν αυθαίρετη κυριαρχία του ανθρώπου πάνω στον πλανήτη, με έναν τρόπο εσφαλμένο και παρερμηνευμένο από τον αρχικό ελληνικό. Θέτει επίσης ένα πλήθος ερωτημάτων για το ύφος της ανθρώπινης κυριαρχίας και τον εννοιολογικό επαναπροσδιορισμό της προόδου και της ανάπτυξης που η φιλοσοφία αυτή εισάγει, σε συνδυασμό με τον άνθρωπόν και το περιβάλλον-Φύση. Κυρίως δε το ερώτημα, κατά πόσο η Φύση είναι δυνατό να αντέξει τις συνέπειες των παρεμβάσεων αυτών και για πόσο. Οι σκοποί της ανθρώπινης κυριαρχίας είναι εναρμονισμένοι με το πραγματικό συμφέρον του ανθρώπου και την κοινή λογική και ποιοί είναι αυτοί; Η απάντηση βάσει των δεδομένων είναι μάλλον αρνητική. Η κατεύθυνση ενός μέρους του Πολιτισμού μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση και να χαρακτηρισθεί επικίνδυνος παράλογη. Αιτία δεν είναι η έμφυτη δημιουργικότητα του ανθρώπου και τα επιτεύγματά του, ούτε η ανάγκη για την αναζήτηση της αλήθειας και της γνώσης που τον ωθεί, μέσα από το χωροχρονικό ταξίδι που κάνει σαν είδος, στο αντάμωμα κάποτε του φωτεινού του μέλλοντος. Αυτά όλα αναφέρονται στις πολιτιστικές αξίες μιας ιδανικής πανανθρώπινης κοινωνίας. Οι αιτίες του παραλογισμού απορρέουν από την τάση προσκόλλησης στα υλικά επιτεύγματα του πολιτισμού μας και την απληστία που συνοδεύει μια τέτοια συμπεριφορά. Κατά συνέπεια, από την ψυχολογική μας στάση απέναντι σε αυτά σαν να αποτελούν αυτοσκοπό. Αντί της χρήσης τους, ως απλά μέσα της ανάπτυξης, έχουμε παγιδευθεί στην προσκόλληση, λησμονώντας τον προορισμό του χωροχρονικού μας ταξιδιού και τον τελικό σκοπό που κάθε πρόοδος πρέπει να υπηρετεί. Τη δημιουργία δηλαδή ενός καλύτερου μέλλοντος για όλο το ανθρώπινο είδος.

Ο Πολιτισμός της ανατολής από την άλλη, χρωματίζεται έντονα από μια μυστικιστική φιλοσοφία και μια παθητική εσωστρέφεια που μπορεί όμως να συμβιώνει ακόμα με το περιβάλλον της, εις βάρος βέβαια της υλικής ανάπτυξης. Ας φανταστεί κάποιος, τι θα συνέβαινε άμεσα στο περιβάλλον του πλανήτη, αν τα 3 δίς των ασιατών δεν αρκούνταν πλέον σε μια κούπα ρύζι, αλλά υιοθετούσαν το δυτικό μοντέλο φιλοσοφίας και πολιτισμού και ρίχνονταν με την ίδια καταναλωτική μανία με εμάς στους πλουτοπαραγωγικούς πόρους των περιοχών τους;

Ο Πολιτισμός της δύσης αντίθετα, περισσότερο υλιστικός στρέφεται ενεργητικά προς μια ματαιόδοξη εξωστρέφεια απόλυτης κυριαρχίας απέναντι στο περιβάλλον, κάτι που συνεπάγεται αγώνα επικράτησης και σύγκρουσης με αυτό. Ο κυρίαρχος άνθρωπος συγκρούεται στην ουσία με τον εσώτερο εαυτό του που συνειδητοποιεί κάποτε, ότι η ύπαρξή του, δεν είναι μια ξέχωρη, αυτόνομη οντότητα μέσα στη Φύση, αλλά εξαρτιέται απόλυτα από αυτήν και πως τα αληθινά του συμφέροντα συνδέονται με την διατήρησή της και την επιστροφή σε μια ισορροπημένη σχέση με αυτήν. Μόνο με την εφαρμογή του «μέτρου», σε συνδυασμό με την τεχνολογική ανάπτυξη που έχει ως σκοπό της τον άνθρωπο, και την υιοθέτηση της «χρυσής τομής» ανάμεσα στην ψυχή και στο σώμα, τον «έσω» και «έξω» άνθρωπο. Γιατί είναι αλήθεια πως το πεπρωμένο που επιφυλάσσεται συνολικά στην ανθρωπότητα είναι τελικά το πεπρωμένο που επιφυλάσσεται στον καθένα ξεχωριστά.

«Η Μουσική στο πέρασμα των αιώνων»

Επιμελείται - γράφει ο μουσικός Χρήστος Δημ. Γεωργακόπουλος

Αλήθεια, πότε ξεκίνησε η Ιστορία της Μουσικής στην Αίγυπτο; Σίγουρα πιο νωρίς από την εποχή της τόσο διάσημης και προικισμένης τραγουδίστριας Umm Kulthum (1904-1975). Συγκεκριμένα γύρω στο 3000 π.Χ. την εποχή της πρώτης ακμής της πόλης Μέμφιδος, βρέθηκαν οι πρώτες αποδείξεις για τη Μουσική της αρχαίας Αιγύπτου. Παραστάσεις σε τάφους, ιερογλυφικά, καθώς και ανέπαφα μουσικά όργανα δίνουν πληροφορίες για τη μουσικότητα, ενός από τους πιο μεγάλους αρχαίους πολιτισμούς...

....«...*Όχι! .... όχι έτσι! ....*» φώναξε ο δάσκαλος διακόπτοντας τον Chufu Anckh από τις μουσικές ασκήσεις του. Η φωνή του είχε ένα χρώμα στοργικής αυστηρότητας. «... *Αχ μικρέ μου Chufu, τα πας καλά με το ρυθμό, όμως σου φεύγουν οι 2 τελευταίες νότες της κλίμακας. Άκουσε εμένα για να καταλάβεις πως παίζονται*». Ο δάσκαλος πήρε τον **δίαυλό** του και έπαιξε αργά - αργά την **πεντατονική** κλίμακα με τα σωστά διαστήματα. «*Δοκίμασε πάλι*» είπε «...*και μην ξεχνάς ότι επειδή δε γράφουμε τη Μουσική σε πάπυρο, πρέπει να την καλλιεργούμε μέσα στο μυαλό τόσο πολύ, έτσι ώστε οι ρίζες της να φτάσουν στην καρδιά μας*». Ο μικρός μαθητής πήρε το **σουραύλι του** και βάλθηκε να παίζει. Δίπλα τους ο Νείλος κυλούσε γαλήνια, σχεδόν υπνωτικά. Ο Chufu έπαιζε ενώ η ματιά του ήταν καρφωμένη στο υπνωτικό πέρασμα του ποταμού. Χωρίς να σταματήσει να παίζει, έκλεισε τα μάτια του και αφέθηκε στο νοητό κόσμο των ήχων, που τόσο πολύ είχε αγαπήσει.

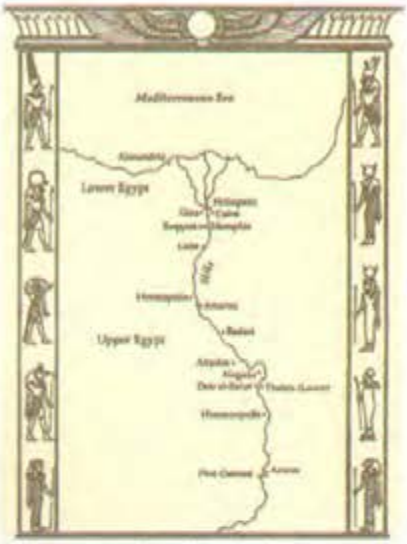
Τύμπανο σε σχήμα βαρελιού, Thebes, όψιμη περίοδος.

Το σουραύλι, ο δίαυλος και η σάλπιγγα συναντώνται στην Αρχαία Αίγυπτο ήδη από την 4η χιλ. π.Χ. Το σουραύλι είναι από μπαμπού μήκους 100-120 εκ., χωρίς επιστόμιο, με 4-6 οπές, εξακολουθεί να υπάρχει σήμερα στην κλασική και λαϊκή Αιγυπτιακή μουσική, με την ονομασία nay και uffata. Τα δύο καλάμια είχαν το ίδιο μέγεθος, μπορεί όμως να παιζόταν και ετεροφωνικά ή με ισοκράτη (ίσο). Οι σάλπιγγες χρησιμοποιούνταν στη λατρεία των νεκρών. Το 1922 σε ανασκαφές στον τάφο του Τουταγχαμών, βρέθηκαν δύο σάλπιγγες μία από ασήμι και μία από χαλκό που είχαν παραμείνει σιωπηλές για πάνω από 2000 χρόνια. Έγιναν κάποιες προσπάθειες να παιχτούν αυτές οι σάλπιγγες, ανεπιτυχείς, πράγμα που από κάποιους αποδόθηκε στην κατάρα του Τουταγχαμών. Το τονικό σύστημα φαίνεται πως ήταν πεντατονικό ή επτατονικό, όπως συμπεραίνεται από τον αριθμό των χορδών στις άρπες και τις θέσεις των οπών στους αυλούς και τους ζουρνάδες.

... Ο Chufu Anckh άνοιξε ξαφνικά τα μάτια του όταν άκουσε δυνατά χτυπήματα από **τύμπανα** που διακόπτοντας τις παιδικές αναπολήσεις του ηλικιωμένου πια Chufu, τον ειδοποιούσαν πως όλα ήταν έτοιμα για το συμπόσιο. Διάσημος αυλητής, τραγουδιστής και διευθυντής της ορχήστρας είχε την τιμή να διοργανώσει το Μεγάλο Συμπόσιο του ίδιου του Φαραώ. Ετοιμάστηκε, βγήκε από το διαμέρισμα των παιδικών αναπολήσεων και αφού διάβηκε τον διάδρομο με τους αναμμένους πυρσούς μπήκε στη Μεγάλη Αίθουσα των Συμποσίων. Στάθηκε στη θέση του, κοίταξε την **ορχήστρα**, τις **άρπες**, τα **σουραύλια**, τον **χειρονόμο**, και τις **χορεύτριες**, πήρε μια ανάσα και έδωσε το σύνθημα να αρχίσει η Μουσική.

Σείστρο σε σχήμα ναού.

Χάρτης της Αρχαίας Αιγύπτου.

Παλαιό Βασίλειο (2850 - 2160 π.Χ.), εποχή που ο Φαραώ Knufu (Χέοπας) αρχίζει να κτίζει τη Μεγάλη Πυραμίδα στη Γκίζα, μια πόλη κοντά στο Κάϊρο. Εκείνη την εποχή, το βασικό όργανο των αρχαίων Αιγυπτίων είναι η *μεγάλη τοξοειδής άρπα* που στηριζόταν στο δάπεδο. Επάνω στο αντηχείο συχνά ήταν ζωγραφισμένα μάτια θεών, ενώ οι 6-8 χορδές ήταν στηριγμένες στο κάτω μέρος σε ένα και μοναδικό κλειδί, που κούρδιζε όλες τις χορδές μαζί. Γενικώς οι οργανοπαίχτες ήταν άνδρες με εξαίρεση το παίξιμο της άρπας που περιστασιακά ανελάμβαναν γυναίκες. Μουσική γραφή δεν υπήρχε, όμως οι Αιγύπτιοι εξέλιξαν την αρχαιότερη γνωστή *χειρονομία*, κατά την οποία καθορισμένες κινήσεις του χεριού και του βραχίονα υποδήλωναν συγκεκριμένους φθόγγους. Ως κρουστά όργανα συναντώνται μικρά τύμπανα με μία ή δύο μεμβράνες, που όπως μα πληροφορεί η Lisa Manniche, ειδική

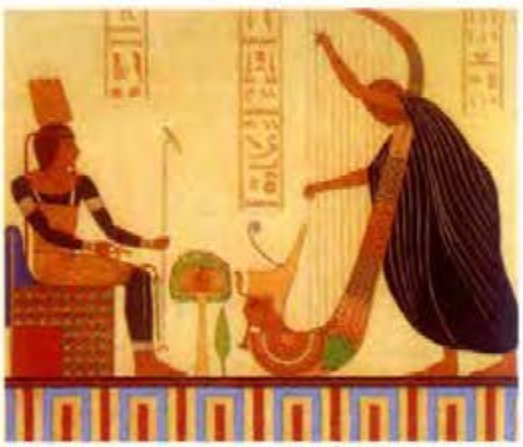

Ορχήστρα παίζει για τον ιδιοκτήτη τύμβου, Saqqara, Παλαιό Βασίλειο.

στην ιστορία της μουσικής της Αιγύπτου, δεν υπάρχουν απεικονίσεις που να δείχνουν τύμπανα να παίζονται με βέργες. Επίσης συναντώνται *κρόταλα, επιμήκη ξύλινα κρόταλα* και στη λατρεία της Ίσιδος τα *σείστρα* που χρησιμοποιούνταν σε θρησκευτικές τελετές για όλους τους θεούς-ές και φαίνεται ότι ήταν βασικά εργαλεία για τις ιέρειες. Ακόμη παίζονται σήμερα σε Αιθιοπικές εκκλησίες. Ο χορός ήταν κάτι περισσότερο από στιγμές διασκέδασης για τους αρχαίους Αιγυπτίους. Απεικονίσεις δείχνουν γυναικείες φιγούρες (θεοτήτων ή ιερειών) να χορεύουν με τα χέρια σηκωμένα ψηλά. Στην καθημερινότητα, μουσικοί και χορευτές ήταν αναγκαία και αναπόσπαστα μέρη των συμποσίων και γιορτών. Η Elisabeth Artemis Mourat, επαγγελματίας χορεύτρια και ερευνήτρια, διακρίνει το χορό των αρχαίων Αιγυπτίων σε 6 τύπους: θρησκευτικό, κοσμικό πανηγυρικό, συμποσίων, χορό των χαρεμιών, της μάχης και του δρόμου. Πάλι σε τάφους των Φαραώ, απεικονίσεις δείχνουν χορευτές - τριες είτε να συνοδεύονται από μουσικούς, είτε μόνοι-ες τους παίζοντας διάφορα ιδιόφωνα (καστανιέτες) να κρατούν το ρυθμό. Ο χορός τους θα λέγαμε ότι έμοιαζε μ' αυτό που σήμερα ονομάζουμε *ακροβατικές ασκήσεις*. Άνδρες και γυναίκες ποτέ δεν εμφανίζονται να χορεύουν μαζί και οι περισσότερες απεικονίσεις, δείχνουν ομάδες από γυναίκες χορεύτριες να χορεύουν συχνά σε ζευγάρια.

...Όλα στο συμπόσιο πήγαιναν καλά, οι προσκεκλημένοι διασκέδαζαν και ο Φαραώ έδειχνε να απολαμβάνει τη μουσική και το χορό. Ο Chufu Anckh ικανοποιημένος από την πορεία της γιορτινής βραδιάς και φανερά συγκινημένος για την εξαιρετική τιμή και δικαίωση που γινόταν στο πρόσωπό του, έστρεψε το βλέμμα του ανατολικά, προς το Κάϊρο, εκεί που κυλούσε ο ιερός ποταμός, ο Νείλος. Θυμήθηκε τα πρώτα του μαθήματα μουσικής δίπλα στο ποτάμι με το δάσκαλό του και σα να ξανάκουσε εκείνα τα λόγια του... «*Οι ρίζες της Μουσικής να φτάνουν στην καρδιά μας...*». Κοίταξε προς τον ουρανό και ενώ ένα δάκρυ κυλούσε στα μάτια του, ευχαρίστησε τους θεούς.

Μεσαίο Βασίλειο (2040 - 1650 π.Χ.) Προστίθενται νέα όργανα όπως η *λύρα* από τον μικρασιατικό χώρο, *νέα είδη τυμπάνων* (τεντωμένα με δερμάτινες λουρίδες όπως τα αφρικάνικα) και το σείστρο *naos* με τυποποιημένο σχήμα ναού.

Όρθια πολύχορδη άρπα.

Νέο Βασίλειο (1550 - 1070 π.Χ.) Στις νέες μορφές άρπας ανήκει η πολύχορδη (8-16) *όρθια άρπα* με καμπυλωτό αντηχείο, στολισμένο με φύλλα και η μικρότερη *άρπα ώμου* σε σχήμα βάρκας με 3-5 χορδές που κρατιούνται συνήθως από γυναίκες, οι άρπες χειρός σε σχήμα δρεπανιού και μεγάλες άρπες στο ύψος ανθρώπου που παίζονται κυρίως από ιερείς. Από την εγγύς Ανατολή έρχονται η *μικρή αμβλυγώνια άρπα* και νεές μορφές *λύρας* καθώς επίσης και ο *ταμπουράς* σε 3 σχήματα: με μακρύ μπράτσο, με μορφή rebab και κιθαροειδές. Νέα πνευστά είναι οι *δίαυλοι* και νέα κρουστά τα *τύμπανα χεριού* σε νέο σχήμα και οι *δίσκοι*. Μετρήσεις των αποστάσεων των δεσμών στους ταμπουράδες, καθώς και των οπών στους νέους ζουρνάδες μαρτυρούν ότι τα τονικά διαστήματα είναι μικρότερα. Εδώ αναπτύσσεται το ημιτονικό σύστημα της ύστερης αρχαιότητας. Διασώζονται, ερωτική λυρική ποίηση και το κείμενο ενός Ύμνου από την εποχή του Αμένοφι Δ'.

Άρπα σε σχήμα δρεπανιού.

Η Όψιμη περίοδος (711-332 π.Χ.) - **Εποχή των Πτολεμαίων**. Αυτή η εποχή φέρνει στην Αίγυπτο τα γνωστά όργανα της Μεσογείου και της Μ. Ασίας. Νέα όργανα είναι τα *μεγάλα και μικρά τύμπανα* παρόμοια με τις σημερινές αραβικές ντραμπούκς και τα *διχαλωτά κύμβαλα* αλλά και μερικά πνευστά. Από την Ελληνιστική εποχή προέρχεται το πρώτο εκκλησιαστικό όργανο, η *ύδραυλις*, του Κτησίβιου του Αλεξανδρέως (3ος αι. π.Χ.) και ένα από τα πρώτα χριστιανικά μνημεία σημειογραφίας, ο *Ύμνος της Οξυρρύγχου* (3ος αι. μ.Χ.). Όσο περισσότερο εισρέουν στη χώρα τα ξένα μουσικά όργανα, οι μουσικοί και η ξένη μουσική σκέψη, τόσο πιο έντονα φαίνονται τάσεις αποκατάστασης και διατήρησης της παλαιότερης τεχνοτροπίας. Η παλαιά μουσική συμβολίζει το υψηλό ήθος και είναι σημαντικός παράγοντας της εκπαίδευσης. Σ' αυτόν το συντηρητισμό των Αιγυπτίων, στηρίζουν τη μουσική τους σκέψη οι κλασικοί Έλληνες συγγραφείς, όπως ο Ηρόδοτος και ο Πλάτων.

Βιβλιογραφία:

• «Άτλας της μουσικής» Ulrich Michels • «Egypt Revealed Magazine» Roberts Partridge • «Harvard Dictionary of Music» • «Musical Instruments of the World» • «The New Grove Dictionary of Music and Musicians» • «Music and Musicians in Ancient Egypt» by Lisa Manniche • «Egypt Magazine» • «The Ancient Music of the Coptic Church»

Μια παρέα στο Αιγάλεω κάνει θέατρο

Γιατί αυτό είμαστε! Μια παρέα που κάνει θέατρο. Όλα ξεκίνησαν πολύ παλιά.Το '79 τελείωνα την δραματική σχολή και δούλευα στο θέατρο. Φαίνεται όμως πως είχα πολλή ενέργεια ανεκμετάλλευτη, έτσι όταν μια ομάδα παιδιών ενός λυκείου με φώναξε να σκηνοθετήσω είπα αμέσως ναι.

Από τότε πέρασαν πολλές θεατρικές ομάδες από το Αιγάλεω. Πότε υπο την αιγίδα του Δήμου ,πότε σαν μαθητικό θέατρο, πότε σαν πολιτιστικό κέντρο «Δ. Γληνός» και σίγουρα πολλές άλλες που δεν ξέρω.

Όταν λοιπόν το '96 με φώναξαν στον Δήμο και μου είπαν πως σκέφτονται να κάνουν μόνιμη θεατρική ομάδα ενθουσιάστηκα και χωρίς καλά, καλά να το καταλάβω βρέθηκα με τριάντα παιδιά από 15 έως 40 ετών να προσπαθούμε να χαράξουμε μια κοινή πορεία που δεν ξέραμε που θα μας βγάλει.

Μιλήσαμε για θέατρο, σινεμά, βιβλία, τηλεόραση, ιστορία και σιγά, σιγά για εμάς, τις οικογένειες μας, τα προβλήματα μας κι έτσι γίναμε φίλοι. Ανακαλύψαμε μια μορφή επικοινωνίας που κάποιοι δεν άντεξαν και αποχώρισαν, ενώ κάποιοι έφεραν και τους φίλους τους. Κοινός μας στόχος : Το θέατρο μπορεί να μας κάνει καλύτερους ανθρώπους!

Εκείνο που μετράει δεν είναι ν' ανέβουμε στο σανίδι για να δείξουμε το ταλέντο μας.

Αυτό που μετράει είναι να γνωρίσουμε τους εαυτούς μας και τις δυνατότητες μας χρησιμοποιώντας σαν μέσο την παράσταση.

Έτσι φτάσαμε το καλοκαίρι του '97 στο θέατρο «Αλέξης Μινωτής» με δύο παραστάσεις. Το παιδικό: **«Ανέβα στη στέγη να φάμε το σύννεφο»** του Γ. Ξανθούλη και την : **«Στέλλα με τα κόκκινα γάντια»** του Ι. Καμπανέλλη. Είδαμε λοιπόν πως το πείραμα δεν έτυχε αλλά πέτυχε. Την επόμενη χρονιά σειρά είχε **«Το μακρινό ταξίδι του Τουρτούρι»** του Ε. Τριβιζά

Από την παράσταση «Το αηδόνι του Αυτοκράτορα της Κίνας».

Το '99 μας βρήκε να κάνουμε ιστορική αναδρομή από την καταστροφή της Σμύρνης μέχρι σήμερα με τραγούδια, χορούς και λίγο δάκρυ μιας και το έργο λεγόταν **«Ιερά Οδός Ονείρων»**.Ένα αφιέρωμα στον μεγάλο δάσκαλο Μάνο Χατζιδάκη.

Ο πόλεμος στη Σερβία το 1999 δίνει αφορμή στο **«Μπαμπάς ο πόλεμος»** του Ι. Καμπανέλλη και στις **«Μαντατοφόρες»** του Ι. Ρίτσου να μιλήσουν, δια στόματος θεατρικής, για το πρίν και το μετά ενός πολέμου. Γενικός τίτλος έργου: **«Τα όμορφα χωριά, όμορφα κάπκαν»**

Η δουλειά της ομάδας άρχισε σιγά-σιγά να αναγνωρίζεται .Τα ΤΕΙ Αθήνας, η όμορφη Κίμωλος και η Λέρος ήταν οι χώροι που φιλοξενήθηκαν έργα της θεατρικής.

Φέτος η θεατρική διασκευή του παραμυθιού **«Το αηδόνι του Αυτοκράτορα της Κίνας»**, μας έδωσε την ευκαιρία να κάνουμε μία παράσταση για τους μικρούς μας φίλους που είχαμε λίγο παραμελήσει. Όσο για την επόμενη παράσταση... ο χειμώνας θα δείξει. Προς το παρόν από τις 20 Οκτώβρη και κάθε Σάββατο θα βρισκόμαστε από τις 2μμ μέχρι τις 6μμ στο πνευματικό κέντρο Γ. Ρίτσος, δίπλα στο κολυμβητήριο Αιγάλεω, περιμένοντας και εσάς που διαβάσατε αυτό το μικρό αφιέρωμα που είχε την καλοσύνη το περιοδικό να φιλοξενήσει.

Την ευθύνη των παραπάνω έχει η **Μυρσίνη Σακκά** και η θεατρική ομάδα του Δήμου Αιγάλεω. Και καλεί όσες θεατρικές ομάδες επιθυμούν να οργανώσουν μία ημερίδα για ανταλλαγή απόψεων και συνεργασία.

Θεατρική Ομάδα Τ.Ε.Ι Αθήνας

Η Θεατρική Ομάδα του Τ.Ε.Ι Αθήνας ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1998 από μια συντροφιά σπουδαστών, ορμώμενοι από τη δίψα τους και το μεράκι για το Θέατρο και την ανάγκη να δημιουργήσουν στην ουσία μια παρέα. Με πρόθεση να γνωστοποιήσουν την ύπαρξη της ομάδας στο Τ.Ε.Ι, μέλη και σκηνοθέ-

της κάνουν δειλά τα πρώτα βήματα και μετά από πρόβες ανεβάζουν μια παράσταση σπονδυλωτή αποτελούμενη από μονόπρακτα, στις 22 Ιανουαρίου 1999. Η ανταπόκριση του κοινού και το χειροκρότημα ήταν τέτοια που έδωσαν στα μέλη της ομάδας το αίσθημα ευθύνης απέναντι στον εαυτό τους, στους υπεύθυνους και τους σπουδαστές του ΤΕΙ για περισσότερη δουλειά, μεγαλύτερη προσπάθεια και καλύτερα αποτελέσματα.

22 Ιανουαρίου 1999. ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΑ: **«Ψεύτρα»** και **«Πανυγήρι»** του Ζ. Κοκτώ, **«Πρόταση γάμου»** και **«Οι βλαβερές συνέπειες του καπνού»** του Α. Τσέχωφ, **«Ραντεβού»** της Α. Ρηγάτου.

29-30 Μαρτίου 1999. Ανθρώπινες σχέσεις μέσα από 8 Μονόπρακτα: **«Ο Άνεργος»** του Γ. Σκούρτη, **«Διακοπή ρεύματος»** του Κ. Μουρσελά, **«Τυχαία συνάντηση»** της Α. Ρηγάτου.

16-17-18 Ιουνίου 1999. Θεατρικό τριήμερο: **«Επέτειος»** του Α. Τσέχωφ, **«Κύκνειο Άσμα»** του Α. Τσέχωφ, **«Μίλα μου σαν την βροχή»** του Τ. Ουίλλιαμς.

18 Απριλίου 2000. Συμμετοχή στην Α΄ Συνάντηση Νέων Ηθοποιών: Με το μονόπρακτο **«Διακοπή ρεύματος»** του Κ. Μουρσελά

Από την παράσταση «Τα τέσσερα πόδια του τραπεζιού»

29-30 Μαΐου & 2 Ιουνίου 2000: «Τα τέσσερα πόδια του τραπεζιού» του Ιακ. Καμπανέλλη.

13 Ιουνίου 2000: «Τα τέσσερα πόδια του τραπεζιού» Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αιγάλεω «Γιάννης Ρίτσος».

6 Μαρτίου 2001: Συμμετοχή στην Β΄ Συνάντηση Θεατρικών Ομάδων με το μονόπρακτο **«Η πιο δυνατή»** του Α. Στρίνγκμπερκ.

12 & 14 Μαρτίου 2001: «Εμιγκρέδες» του Σλ. Μρόζεκ.

31 Μαρτίου 2001: «Εμιγκρέδες» στο Θέατρο ΕΝΑΣΤΡΟΝ.

22 & 23 Μαΐου 2001: «Ανθρώπινη φωνή» του Ζ. Κοκτώ, **«Αυτός και το πανταλόνι»** του Ι. Καμπανέλλη, **«Η πιο δυνατή»** του Α. Στρίνγκμπερκ. ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 2001, Κοινωνική Υπηρεσία ΤΕΙ Αθήνας.

Ένα φεγγάρι ανατέλλει ματωμένο στο «Τόπος Αλλού»

BLOOD MOON είναι ο τίτλος του έργου που ανέβηκε την Πέμπτη 15 Νοεμβρίου στο Θέατρο «Τόπος Αλλού». Στο έργο του **Nicholas Kazan** το φεγγάρι δεν είναι ασημόχρωμο. Ούτε γαλάζιο, ούτε του μέλιτος.

Αν και το χιούμορ που διαθέτει δεν είναι λίγο, ωστόσο το τοπίο του παραμένει άγριο και σκοτεινό, όπως σκοτεινά είναι τα χρώματα της συνείδησης. Έργο ακραίο το **Blood Moon**, στοιχειωμένο από τις πιο άγριες αναφορές της μυθολογίας μας και διαδραματίζεται σε μια παγκόσμια πρωτεύουσα όπως η Νέα Υόρκη, όπου ένας δαίμονας της βίας συγκρούεται με έναν άγγελο της αθωότητας σε αγώνα ανελέητο.

Αν και έλληνας ο Νίκολας Καζάν- γιος του διάσημου Ηλία Καζάν- εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Το ελληνικό κοινό θα κάνει την πρώτη γνωριμία μαζί του μέσα από ένα έργο που καταγράφει πεντακάθαρα την εποχή μας.

Το **BLOOD MOON** ανεβαίνει σε μετάφραση Γωγώς Ατζολετάκη, σκηνοθεσία Νίκου Καμτσή, με σκηνικό και κοστούμια Μίκας Πανάγου και μουσική Πλάτωνα Ανδριτσάκη.

Παίζουν οι ηθοποιοί : Νίκος Νικολάου, Έλενα Καστανά, Στάθης Σύρος, Κων/νος Ραβνιωτόπουλος.

Το έργο του Nicholas Kazan «Blood Moon» παρουσιάζεται σε καθημερινές παραστάσεις στις 9.15 μ.μ και την Κυριακή 7.15 μ.μ (εκτός Δευτέρας και Τρίτης που το θέατρο αργεί)

Θέατρο «Τόπος Αλλού» Κεφαλληνίας 17 και Κυκλάδων -Κυψέλη. Τηλ. 8656004-8254600.

GRAFFITY'S

όταν το παρελθόν συναντά το μέλλον (β μέρος)

Γράφει ο εθνοθεολόγος Φιλήμων Τσομπανάκης

Από τα γκέτο στον κόσμο

Αν κάποιος έβγαινε από τη σύγχρονη κοινωνία και την παρατηρούσε, το πρώτο που θα έβλεπε θα ήταν ένας διαχωρισμός της σε ομάδες. Ομάδες με βάση τον οικονομικό, τον επαγγελματικό ή τον ιδεολογικό διαχωρισμό, με τις ιδεολογικές ομάδες να έχουν την πιο δυνατή κοινωνική συνοχή. Μια συνοχή, που θυμίζει, στα κεντρικά της σημεία, τις πρώτες φυλές των ανθρώπων. Έχουν κοινό τόπο διαμονής, κοινή ιδιωματική γλώσσα και κοινή κοσμοθεώρηση).

Οι ιδεολογικές ομάδες, που χρησιμοποιούν τα γκράφιτι, αποτελούνται κατά κύριο λόγο, από άτομα νεαρής ηλικίας στην αρχή της εφηβείας έως τα 25 έτη. Άτομα δηλαδή που δεν έχουν ενταχθεί ακόμα πλήρως στην κοινωνία, χωρίς αυτό να είναι κανόνας. Έχουν την κάθετη οργάνωση, με πρώτο τον αρχηγό της ομάδας αλλά παράλληλα διασφαλίζει τη συνοχή και έχει την ευθύνη της ασφάλειας της. Τώρα θα βιαστούν κάποιοι να δηλώσουν την αντίθεσή τους σε αυτή τη θεωρία λέγοντας ότι σε αυτές τις ομάδες δεν υπάρχει ο «μάγος». Αλλά είπαμε ότι αυτές οι ομάδες είναι ιδεολογικές. Ο μάγος δεν είναι πρόσωπο υπαρκτό πάντα και δεν ανήκει στην ομάδα άμεσα. Έχει αντικατασταθεί από κάποιο «πρότυπο» του φιλοσοφικού, του πολιτικού ή άλλου χώρου. Η κάθε εκδήλωση του «πρότυπου» παίρνει εμμέσως μαγικο-θρησκευτικές διαστάσεις και αντιμετωπίζεται με έντονο μυστικιστικό και θρησκευτικό συναίσθημα. Το ίδιο το «πρότυπο» ιεροποιήται και γίνεται φετίχ της ομάδας. Όπως ακριβώς ο μάγος και οι τελετές του από τους πρωτόγονους ανθρώπους. Ακριβώς αυτή την ιδεολογική λειτουργία είχαν τα πρώτα γκράφιτι που φιλοτεχνήθηκαν στα γκέτο των νέγρων των ΗΠΑ στα μέσα της δεκαετίας του '60. Ήταν η πρώτη έκφραση της αντίδρασης στην περιθωριοποίηση τους και στην καταστολή των κινημάτων απελευθέρωσης τους. Ήταν ένας τρόπος που ο ανώνυμος καλλιτέχνης δήλωνε την παρουσία του απέναντι σε ένα σύστημα που είχε σκοπό την πλήρη υποδούλωσή του. Δηλώνει τη διαφορετικότητα και την ανάγκη του για ελευθερία και κατ' επέκταση της ομάδας στην οποία ανήκει. Τα γκράφιτι γρήγορα επεκτείνονται και ενηλικιώνονται. Κάθε ομάδα, που θέλει να δηλώσει τη διαφορετικότητα της, δημιουργεί τα σχέδια της και τα κάνει γνωστά με τα γκράφιτι. Κι από τον Νέο Κόσμο περνούν στο Παλιό κι ύστερα σε όλο τον κόσμο.

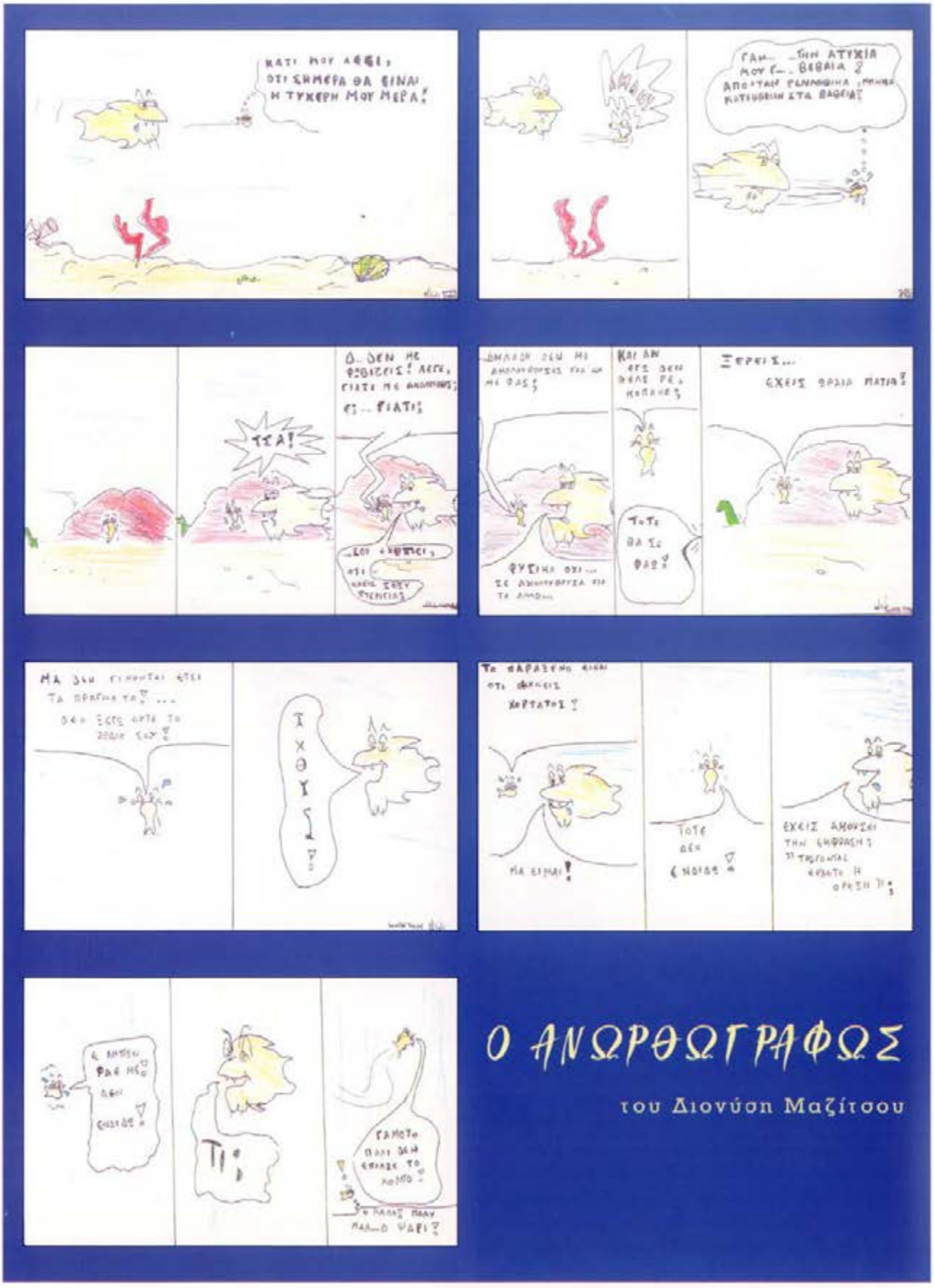
Μαζί όμως με την γεωγραφική εξάπλωση, και ίσως εξαιτίας της, τα γκράφιτι αποκτούν έναν ιδεολογικό πλουραλισμό που λίγα πράγματα έχουν στη σύγχρονη κοινωνία. Οι εικόνες στους τοίχους δηλώνουν οτιδήποτε η ομάδα θεωρεί ταμπού ή φετίχ κι οι ίδιες οι εικόνες αποτελούν τοτέμ της ομάδας το οποίο προστατεύεται από τα μέλη της. Ίσως η χαρακτηριστικότερη περίπτωση αυτής της χρήσης των γκράφιτι, τη συναντάμε στην βόρεια Ιρλανδία. Βλέπουμε τα γκράφιτι να σημαδεύουν τα σύνορα των περιοχών που ελέγχουν οι Καθολικοί και οι Προτεστάντες, με την θεματολογία να εκφράζει τα πιστεύω αλλά και τους σκοπούς της κάθε ομάδας. Και η προαίσπιση τους είναι κύριο μέλημα του «IRA» και του «Στρατού του Ούλστερ» αντίστοιχα. Ο καλλιτέχνης είναι πρόσωπο σεβαστό από τούς αντιμαχόμενους, αλλά οι εικόνες του έχουν τέτοιο αντίκτυπο στη κοινωνία που ο αγγλικός στρατός κατοχής έχει εντολή να συλλαμβάνει όποιον δημιουργεί γκράφιτι !!!

Το παράδειγμα της βόρειας Ιρλανδίας δεν είναι το μοναδικό. Σε όλο το κόσμο τα γκράφιτι χρησιμοποιούνται για τους ίδιους ακριβώς λόγους που τα χρησιμοποιούσαν οι πρωτόγονοι άνθρωποι. Κι αν κάποιοι, πάλι διαφωνήσουν, προτάσσοντας το λογικό επιχείρημα ότι δεν υπάρχει τίποτα το μυστικιστικό ή έστω το θρησκευτικό σ' αυτή τη χρήση των γκράφιτι φτάνει να τούς υπενθυμίσω αυτά πού έγραψε ο Γκέμπελς: *«Με όσο μεγαλύτερη συχνότητα προβάλεις ένα πρότυπο, τόσο πιο γρήγορα αυτό γίνεται πραγματικότητα»*.

Μια άποψη που η σύγχρονη κοινωνιολογία αποδέχεται, θεωρώντας ότι το πρότυπο που επαναλαμβάνεται περνάει στο συλλογικό ασυνείδητο και πραγματοποιείται σε υλικό επίπεδο. Χωρίς, επίσης, να αγνοούμε τις απόψεις των σύγχρονων αποκρυφιστών για τα σύμβολα και τα πρότυπα και πως αυτά πραγματοποιούνται στο μεταφυσικό αλλά και το φυσικό επίπεδο. Μπορεί βέβαια, ο ανώνυμος καλλιτέχνης να μη γνωρίζει αυτές τις θεωρίες αλλά η χρήση των συμβόλων είναι κάτι που υπάρχει μέσα σε όλους μας, και πολύ περισσότερο στους νέους που δεν έχουν ακόμα αλλοτριωθεί πλήρως από τις φυλετικές μας ρίζες.

Βιβλιογραφία:

Λ. Γουάτσον «Ο παμφάγος άνθρωπος» • Τ.Τ. Φρέιζερ «Ο χρυσός κλώνος» • Χ. Γκέμπελς «Η προπαγάνδα».

Ο ΑΝΩΡΘΩΓΡΑΦΩΣ

του Διονύση Μαζίτσου

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΑΜΠΕΤΑΣ
Ένας μεγάλος Λαϊκός Δημιουργός

«Μάτια μου μεγάλα, μάτια μελαγχολικά,
ήπια στάλα - στάλα τα βαθειά σας μυστικά...»

Ένα αφιέρωμα στον Γιώργο Ζαμπέτα, το δικό μας Γιώργο, που για πενήντα χρόνια έζησε στο Αιγάλεω «Σίτυ», όπως του άρεσε να λέει, και που αγάπησε τις γειτονιές του όσο λίγοι, δε θα πρέπει να έχει την μορφή μιας τυπικής αναφοράς. Πολύ περισσότερο δε θα ταίριαζε ο χαρακτήρας μιας νεκρολογίας σε έναν άνθρωπο που μέχρι την στερνή του ώρα μετουσίωνε την ζωή και τον έρωτα σε τραγούδι. Απο μια άποψη, έστω και ρομαντική, άνθρωποι σαν τον Ζαμπέτα δεν πεθαίνουν ποτέ. Δεν τους το επιτρέπει το έργο τους. Για αυτό και η συγγραφή ενός κειμένου που ξεφεύγει απο τις τετριμμένες κοινοτυπίες, είναι σίγουρα περισσότερο αντάξια, προς το έργο και την μεγάλη απλότητα του λαϊκού συνθέτη, που μόχθησε και αναλώθηκε σε καιρούς δύσκολους για να φέρει *«χίλια περιστέρια»* στους γαλανούς ουρανούς των ονείρων μας. Όταν είναι κανείς, δια βίου, ερωτευμένος με την χαρά και τις ομορφιές της ζωής, τότε έχει το προνόμιο να μπορεί και να αγαπιέται πολύ.

Ο **Γιώργος Ζαμπέτας** που γεννήθηκε στις 25 Ιανουαρίου του 1925 στην Ακαδημία Πλάτωνος στον Κολωνό, ήταν το 4ο παιδί της πολυμελούς οικογένειας του Μιχάλη και της Μαρίκας Ζαμπέτα. Ο πατέρας κουρέας στο επάγγελμα ήταν επίσης και ερασιτέχνης μουσικός που συχνά μετέτρεπε το κουρείο σε σημείο συνάντησης της μουσικής του παρέας. Εκεί ο μικρός Γιώργος άκουγε τραγούδια του *Μ. Βαμβακάρη*, του *Αν. Δελιά*, του *Μπάτη* και του *Στρ. Παγιουμτζή*, ερεθίσματα καθοριστικά για την προδιαγραφή του πεπρωμένου του αλλά και την κατοπινή μουσική του εξέλιξη. Σε ηλικία 6 ετών άρχισε να μαθαίνει σιγά -σιγά στο μπουζούκι του πατέρα του που κρεμόταν στον τοίχο του κουρείου, ανάμεσα σε μια κιθάρα και ένα παλιό όπλο. Το όργανο αυτό απο την πρώτη στιγμή κέρδισε με τους γλυκούς του ήχους, την ευαίσθητη παιδική του ψυχή . Το 1938 σε ηλικία 13 ετών καθώς γυρίζει απ' τα μαθήματα του νυκτερινού γυμνασίου, πηγαίνει τακτικά στο ΔΑΣΟΣ, στο θρυλικό μαγαζί με μπουζούκια του Αντ. Βλάχου κάπου στο Βοτανικό Κήπο. Εκεί, σκαρφαλωμένος στον τοίχο άκουγε με κατάνυξη τις γλυκιές πενιές, τα μυθικά τραγούδια των *Μάρκου, Στράτου, Τσιτσάνη και Χιώτη* τους οποίους γνωρίζει. Το μπουζούκι τον είχε κυριολεκτικά μαγέψει. Στις 6 Μαρτίου 1946 η οικογένεια μετακομίζει στο Αιγάλεω, στην συνοικία που λάτρεψε και τον λάτρεψε, ανοίγοντας έτσι ένα νέο μεγάλο κεφάλαιο της ζωής του. Παρόλες τις αντιδράσεις των δικών του και τις πιέσεις που δεχόταν για να αλλάξει τους επαγγελματικούς του προσανατολισμούς - αιτία ήταν το κακό όνομα που είχε άδικα βγάλει τότε το λαϊκό τραγούδι και οι λειτουργοί του - ο νεαρός Ζαμπέτας είχε τελεσίδικα αποφασίσει για το μέλλον του. Φτιάχνει συγκρότημα με μια παλιοπαρέα και παίζουν στις ταβέρνες του Αιγάλεω, ενώ ταυτόχρονα εργάζεται σε εργοστάσιο καλωδίων στου Ρούφ. Η σχέση του με τον Στρ. Παγιουμτζή που ήταν γειτονάς του ήταν καθοριστική για την πορεία του. Σύντομα μπαίνει στον κύκλο των *Μητσάκη, Μπίνη, Χιώτη, Μπέμπη* στον τεκέ του ΓΙΑΝΝΑΚΗ. Μετά την απολυσή του από την Αεροπορία το 1945-47 παίζει και συχνάζει στον τεκέ του ΛΑΖΑΡΟΥ στο Αιγάλεω. Στο μπαράκι του ΜΑΡΙΟΥ στην Ιωνος, που την εποχή εκείνη ήταν το στέκι όλων των μουσικών και των συνθετών τον συστήνει ο Στράτος με τα καλύτερα λόγια.

Το 1950 βαπτίζεται στο σανίδι, παίζει με τον Μπίνη σε ένα μαγαζί στο Γαλάτσι. Το ίδιο καλοκαίρι πήγε στις τζιτζιφιές σε μεγάλο μαγαζί στο ΦΑΛΗΡΙΚΟ με τους *Πρ. Τσαουσάκη, Μπέμπη* και *Μπίνη*. Το επόμενο καλοκαίρι εμφανίζεται πάλι στο ίδιο κέντρο και παίζει με το μεγάλο Τσιτσάνη αυτή τη φορά. Όλοι συζητούν για αυτόν και τη γρήγορη εξέλιξή του. Παίζει στο κοσμικότερο μαγαζί την ΓΩΝΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ. Η καλλιτεχνική του άνοδος είναι πια γεγονός και όλοι τον προτιμούν. Συνεργάζεται στενά με τον *Μητσάκη* και το χειμώνα του 1951 παίζει για πρώτη φορά μπουζούκι στον κινηματογράφο στην ταινία «Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ» με το τραγούδι *«Μια γυναίκα δύο άντρες κομπολόϊ δίκως χάντρες»*. Αυτή ήταν μόνο η αρχή μιας μεγάλης καριέρας. Στη δεκαετία του '60 θα είναι ο ευνοούμενος των κινηματογραφικών παραγωγών, αφού έπαιξε συνολικά σε 140 ταινίες. Από το 1945 είχε αρχίσει ήδη να γράφει δικά του τραγούδια,ενώ ξεκινά συνεργασία με το μεγάλο στιχουργό Τσάντα (Χαρ. Βασιλειάδη), συνεργασία που αποδίδει τραγούδια όπως το *«να μας ζήσουν τα μπουζούκια»*. Το 1952 με την μεσολάβηση του Τσάντα ετοιμάζει τον πρώτο του δίσκο στην Columbia που όμως δέν είχε μεγάλη επιτυχία, αφού πούλησε μόνο 258 δίσκους. Το 1954 μπαίνει στην εταιρία ΟΔΕΟΝ όπου παίζει επίσημα σαν βιρτουόζος του μπουζουκιού σε ηχογραφήσεις τραγουδιών κι άλλων συνθετών. Την εποχή εκείνη παντρεύεται την Αργυρώ, την σύντροφο της ζωής του. Σε μεγάλη επιτυχία οδηγεί το 1954 η δισκογραφική του συνεργασία με τον μεγάλο Στ. Καζαντζίδη στο *«αφήνω γειά στην μάνα μου»*. Την ίδια εποχή μαζί με τον *Αλλάχ, τον Μπ. Πουλέα τον Στράτο* και *την Ανθ. Αλιφραγκή*, ανοίγουν στο Αιγάλεω την ταβέρνα ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΑΛΛΑΧ, όπου ο Ζαμπέτας είναι επικεφαλής του προγράμματος με πολύ μεγάλη επιτυχία. Το 1956 παίζει στο μαγαζί του *Αντ. Βλάχου* μαζί με τον *Μάρκο* που είχε βρεθεί στο περιθώριο την εποχή εκείνη, κάτι που τον πονούσε ιδιαίτερα να βλέπει, αφού στο πρόσωπο του Μάρκου κι άλλων παλιών συνθετών αναγνώριζε *«τις κολώνες του Παρθενώνα»*. Τον Οκτώβρη του 1957 πήγε να παίξει στην Ν. Υόρκη στην Αμερική, όπου όμως όλες του οι προσδοκίες για επιτυχία διαψεύστηκαν. Από το 1958 και μετά η δουλειά τον κυνηγάει συνέχεια. Συνεργάζεται με τον Καζαντζίδη που μεσουρανεί εκείνη την εποχή στο τραγούδι *«βαθειά στη θάλασσα θα πέσω»*, με τον *Περπινιάδη, την Χρυσάφη, Αναγνωστάκη, Γαβαλά, Ρία Κούρτη* κ.αλ. Ηχογραφεί με τον μέντορά του Στράτο Παγιουμτζή το τραγούδι *«Χάρος»* που έμεινε στην ιστορία του λαϊκού τραγουδιού και ήταν το κύκνειο άσμα του Στράτου.

Το 1960 ξεκινάει την συνεργασία του με τον Χατζιδάκη στις μουσικές που έχει γράψει για την ταινία *«Ποτέ την Κυριακή»* και έπαιξε μπουζούκι *«Στα παιδιά του Πειραιά»* που τραγούδησε η *Μελίνα Μερκούρη* και στο *«Αθήνα»* με την *Ν. Μούσχουρη*. Ειδικά το πρώτο τραγούδι, μετά την μεγάλη επιτυχία της ταινίας στις Κάννες έγινε ο μεγαλύτερος σε πωλήσεις ελληνικός δίσκος παγκοσμίως. Το1963 συμμετέχει στην *«σύμπραξη καλλιτεχνικών δυνάμεων»* στο θέατρο ΠΑΡΚ στις ιστορικές παραστάσεις των Χατζιδάκη- Θεοδωράκη και συνεργάζεται με τον Γρ. Μπιθικώτση. Παίζει ακόμα με τον Θεοδωράκη στην παράσταση του *Ιακ. Καμπανέλη «Η γειτονιά των Αγγέλων»* και ηχογραφούν δίσκο απο όπου βγήκε η μεγάλη επιτυχία του θέματος του Ζαρμπά *«Στρώσε το στρώμα σου για δυό»*. Το 1962 γνωρίζεται με τη *Β. Μοσχολιού* και γίνεται η αρχή μιας μεγάλης συνεργασίας ανάμεσα τους. Ακολουθεί συνεργασία με τον *Στ. Ξαρχάκο* στα *«Κόκκινα φανάρια»*, *«Απονη ζωή»*, *«Ονειρο δεμένο»* με τον *Γαβαλά*. Η δεκαετία του '60 είναι για τον Ζαμπέτα μια περίοδος μεγάλης δημιουργικότητας και βρίσκεται συνέχεια στην πρώτη γραμμή. Ανακαλύπτει και υποστηρίζει νέες φωνές και τραγουδιστές που με ένα τραγούδι του καθιερώνονται στον χώρο, όπως ο *Π. Αναγνωστάκης, η Μαρινέλλα* που τραγουδάει το «σταλιά-σταλιά», ο *Δ. Μητροπάνος, Π. Τζανετής, Τ. Βοσκόπουλος, Μανταλένα, Μ. Μπλάνς, Κόκκοτας*, με τραγούδια αξέχαστα σαν τα *«Δειλινά»*, *«Ξημερώματα»*, *«Που πάς χωρίς αγάπη»* κ.αλ. Ανάμεσα στο κοινό του περιλαμβάνονται απλοί άνθρωποι, μουσικοί, ηθοποιοί, πολιτικοί και διασημότητες όπως ο *Αρ. Ωνάσης, ο Πατέρας, ο Λαιμός, ο Αντ. Κουίν, η Τζ. Μάνσφιλντ, ο Ζάν Μορώ, ο Πιέρ Καρντέν, ο Δ. Ψαθάς, η Καρέζη, η Λάσκαρη, ο Κωνσταντάρας*.

Στην δεκαετία του '70 τα πράγματα στην δισκογραφία και στα νυκτερινά μαγαζιά αλλάζουν δραματικά, αφού είναι πιά η εποχή των τραγουδιστών και οι συνθέτες έρχονται σε δεύτερη μοίρα. Είναι η εποχή που όλοι τον εγκαταλείπουν, που αισθάνεται μόνος. Τότε στην προσπάθεια του να επιβιώσει μέσα στον κυκεώνα των αλλαγών, ξεκινάει μια δεύτερη μεγάλη καριέρα τραγουδώντας ο ίδιος τα τραγούδια του. Δημιουργεί συγκλονιστικά προσωπικά τραγούδια σαν το *«Μάλιστα κύριε»*, *το*

«Που είσαι Θανάση», τον *«Πενηντάρη»* κλπ. Στα μαγαζιά που δουλεύει κάνει σόου και διάλογο με τους πελάτες, κάποιοι διαφωνούν με το στύλ του και τον κατηγορούν.

Το 1980 αρρώστησε με πρόβλημα στους πνεύμονες και ήταν αναγκασμένος να ζεί με σωληνάκια οξυγόνου στην μύτη. Όλοι όσους είχε βοηθήσει τον είχαν εγκαταλείψει, οι εταιρίες δίσκων τον αγνοούσαν σαν να μήν είχε υπάρξει, δεν του τηλεφωνεί κανείς, όμως δε το βάζει κάτω. Όπως τότε με τον Μάρκο και τον Στράτο και τους άλλους μεγάλους του ρεμπέτικου που τους πέταξαν σαν *«στιμένες λεμονόκουπες»* και ο Ζαμπέτας πονούσε για αυτούς. Έτσι και αυτός είχε την ίδια τύχη και ένα μεγάλο παράπονο.

Το καλοκαίρι του '90 τον αναπέρωσε. Έκλεισε πάλι δουλειά σε καλό μαγαζί με τις φίρμες της εποχής. Δούλευε πολύ ως τα ξημερώματα, ταλαιπωριόταν, όμως ήταν ευτυχής και ακμαίος. Η μεγάλη χαρά και ικανοποίηση έρχονται ένα χρόνο αργότερα, όταν τον φώναξαν να κάνει ένα νέο δίσκο. Τότε φτιάχτηκαν τα *«Χίλια περιστέρια»* η τελευταία μεγάλη του επιτυχία. Ο Νοέμβρης του 1991 τον βρίσκει να δουλεύει σε κέντρο Α' κατηγορίας στα ΠΑΛΙΑ ΔΕΙΛΙΝΑ, το παλιό ΞΗΜΕΡΩΜΑΤΑ το μαγαζί που είχε φτιάξει ο Ζαμπέτας πριν πολλά χρόνια. Στις αρχές του 1992 δεν ένοιωθε καλά, η κατάστασή του επιδεινώθηκε, πονούσαν τα κόκκαλα του. Μπήκε στο νοσοκομείο με τη διάγνωση του καρκίνου στα οστά σε προχωρημένη κατάσταση. Στο νοσοκομείο ούτε ένα τηλεφώνημα, το ελάχιστο ενδιαφέρον απο κάποιον. Ο ίδιος αγωνίζεται σαν παλληκάρι, αλλά στο τέλος υποκύπτει στη δύναμη του μεγαλύτερου εχθρού

Τρίτη, 10 Μαρτίου 1992, 10.15" το πρωί, ο Γιώργος Ζαμπέτας φεύγει πλήρης ημερών και καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ένας απο τους μεγαλύτερους λαικούς συνθέτες, άφθαστος βιρτουόζος του μπουζουκιού που συνέβαλε στην είσοδο του ταπεινού, λαϊκού οργάνου στα αστικά σαλόνια. Σε μια εποχή, όπως η δική μας, που το λαϊκό τραγούδι φθίνει και παρακμάζει παγιδευμένο στην επιτήδευση και σε όλα τα δήθεν, η ανάμνηση του έργου ανθρώπων, όπως ο Ζαμπέτας γίνεται σημείο αναφοράς μιας αλήθειας, όπου το άρωμα μιάς άλλης εποχής σμίγει μέσα του την μουσική παράδοση του ρεμπέτικου με τα πιό βαθειά βιώματα του λαϊκού ανθρώπου.

«Είχα ένα παλιόφιλο,
τα ίχνη του έχω χάσει...
πού 'σαι Θανάση, πού 'σαι Θανάση...»

Βιβλιογραφία:
«ΜΕΓΑΛΗ ΛΑΪΚΟΙ» Ιωάννα Κλειάσιου. Εκδ. Επιχειρ. Τεγόπουλος Μανιατέας. Αθήνα 1997.

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Σοφία Παπαθανάση-Βγόντζα

«Τοπία και αγάλματα..»

Στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου Αιγάλεω **«ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ»**, εξέθεσε την νέα της δουλειά από τις **29/10 - 4/11 2001**, η φωτογράφος Σ. Παπαθανάση Βγόντζα. Η έκθεση περιελάμβανε ασπρόμαυρες και έγχρωμες φωτογραφίες που χωρίζονταν σε τρείς ενότητες, οι δύο με μια λυρική αναφορά σε μορφές αγαλμάτων (λεπτομέρειες-σύνθεση σε αρχαιολογικούς χώρους) και η τρίτη με τοπία της ορεινής φύσης.

Αγάλματα...

«Μέσα στα νερά του ποταμού, μέσα στα δέντρα και τις πέτρες, είναι τα αγάλματα.
Στέκουν τόσο φυσικά σα να ήταν πάντα εκεί,
σα να τα πάλιωνε ο χρόνος μαζί με τη φύση.
Ανάμνηση του παρελθόντος χρόνου;
Υπενθύμιση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς ή απλά υπηρέτες του ωραίου;
Τα αγάλματα του Λίου έχουν αναπτύξει έναν ισχυρό σύνδεσμο με το τριγύρω τοπίο. Τα γλυπτά σώματα δανείζουν απ' την «ανθρώπινη» πνοή τους στη φύση και η φύση σε αντάλλαγμα τα αγκαλιάζει με το χρώμα της. Μαζί, συνταιριάζουν το δημιουργό θεό με το δημιουργό άνθρωπο. Κι αποπνέουν αυτήν την περίεργη αίσθηση της ύπαρξης μιας άλλης πραγματικότητας, μιας άλλης σχέσης..»

Η **Σοφία Παπαθανάση-Βγόντζα** γεννήθηκε στο Αιγάλεω το 1974. Είναι απόφοιτη της σχολής Φωτογραφίας των ΤΕΙ Αθηνών. Σπουδάζει ζωγραφική στην Α.Σ.Κ.Τ της Αθήνας και έχει συμμετάσχει σε ομαδικές εκθέσεις των ΤΕΙ και της Ε.Φ.Ε (Ελληνική Φωτογραφική Εταιρία) της οποίας είναι μέλος. Διατηρεί ιδιόκτητο studio διαφημιστικής φωτογραφίας εδώ και τέσσερα χρόνια στην οδό Μεσολογγίου & Σμύρνης 95 στο Αιγάλεω.

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ

Νίκος Νικολάου

Ο **Νίκος Νικολάου** υπηρέτησε επί δεκαπενταετία το Εθνικό Θέατρο και έχει συνεργασθεί με τους θιάσους Φυσσούν-Καρακατσάνη- Αλ. Βουγιουκλάκη-Μοντέρνο Θέατρο- ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης- Δημοτικό Λαμίας.

Φέτος συνεργάζεται με το Θέατρο «ΤΟΠΟΣ ΑΛΛΟΥ» στην παράσταση "Blood Moon" του Νίκολας Καζάν.

Έχει πρωταγωνιστήσει στις τηλεοπτικές σειρές «Άθλιοι των Αθηνών», «Προς Οφρύνιο», «Κωστής Παλαμάς», «Σκονισμένα Σύννεφα», «Ανίσχυρα Ψεύδη», «Βαθύ κόκκινο», «Δακρυσμένα Φεγγάρια». Έχει συμμετάσχει στο Β' Πρόγραμμα της ΕΡΑ για την εκπομπή «Το Θέατρο στο Ραδιόφωνο» σε τριάντα παραγωγές. Έκτακτος συνεργάτης του Γ' Προγράμματος της ΕΡΑ συμμετέχοντας σε μουσικοποιητικά δρώμενα και αναγνώσεις κειμένων σε ειδικές εκπομπές λόγου.

Έχει συμμετάσχει σε δισκογραφικές δουλειές σε μουσική Θάνου Μικρούτσικου- Γιώργου Τσαγκάρη- Λουκά Καρυτινού- Δημήτρη Παπαδημητρίου-Βασίλη Τενίδη.

Γνωστός μας από την αγάπη του για τα κοινά της Δυτικής Αθήνας υπηρέτησε ως καλλιτεχνικός διευθυντής στο **«Κέντρο Πολιτισμού Παλατάκι»** (1994-1998) του Δήμου Χαϊδαρίου, με κύκλους εκδηλώσεων για τον Κινηματογράφο, το Θέατρο, την Ποίηση, την Πεζογραφία, τα Εικαστικά, την κλασική και έντεχνη Μουσική σε συνεργασία με το Γ' Πρόγραμμα της ΕΡΑ και την Ελληνική Τηλεόραση ΕΤ- ΝΕΤ.

Σκηνή από την παράσταση Blood Moon με τους Νίκο Νικολάου -Έλενα Καστανά.

Ο ΓΛΥΠΤΗΣ

Γιώργος Σταματόπουλος

«Ψαροκόκκαλα», 70x50x20, ορείχαλκος.

Γεννήθηκε στην Αθήνα και ζει στο Περιστέρι. Το 1982 εισάγεται στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας, όπου σπούδασε γλυπτική με καθηγητές τον Γ. Νικολαΐδη και τον Θ. Παπαγιάννη. Το 1984 βραβεύτηκε με χρηματική υποτροφία του ΙΚΥ. Το 1988 τελείωσε τις καλλιτεχνικές σπουδές του με άριστα. Το 1995 εργάστηκε στο μουσείο γλυπτών της Ακρόπολης, ενώ το 1996 κατόπιν διαγωνισμού αναλαμβάνει να φιλοτεχνήσει νομίσματα και μετάλλια για λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος. Έχει λάβει μέρος σε αρκετές εκθέσεις γλυπτικής μεταξύ των οποίων:

1986 Συμπόσιο γλυπτικής στα Γιάννενα. **1988** Έκθεση τελειοφοίτων στη Σχολή Καλών Τεχνών. **1993** Γλυπτικές συνθέσεις στην αίθουσα συλλόγου Γλυπτών. **1994** Υπαίθρια έκθεση γλυπτικής στον Εθνικό Κήπο υπό την αιγίδα του Π.Κ του Δήμου Αθηναίων. **1994** Ομαδική έκθεση γλυπτικής του ΕΕΤΕ στην Ολυμπία. **1995** Έκθεση στην αίθουσα του Συλλόγου Γλυπτών με τίτλο «Χορός, Μουσική». **1995** Υπαίθρια έκθεση γλυπτικής στους χώρους του Νοσοκομείου Υγεία για τα 25 χρόνια λειτουργίας του. **1997** Ατομική έκθεση γλυπτικής στην αίθουσα Τέχνης «Έκφραση». 1999 Συμπόσιο γλυπτικής στην Ιταλία. **2000** Ανάγλυφα Εθνικής όψης Ευρωκερμάτων. **2000** 1η Διαδημοτική Έκθεση Εικαστικών Τεχνών Δυτικής Αθήνας στο Εκθεσιακό Κέντρο του Δήμου Περιστερίου.

Η πινακοθήκη της «Εννεάδας»

ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΜΟΣ - ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

Ο **Σουρεαλισμός** και ο **Συμβολισμός** ανήκουν στα λεγόμενα Μοντέρνα καλλιτεχνικά κινήματα. Ο Σουρεαλισμός εγκαινιάστηκε το **1924** με ένα γραμμένο από τον **Αντρέ Μπρετόν** μανιφέστο, όπου και περιγραφόταν σαν «καθαρός αυτοματισμός». Αν και ο ορισμός αυτός ταίριαζε περισσότερο στη σουρεαλιστική λογοτεχνία και λιγότερο στη σουρεαλιστική Τέχνη, η φήμη του Σουρεαλισμού στηρίζεται κυρίως στο έργο ζωγράφων και γλυπτών όπως οι ***Σ. Νταλί, Μ. Έρνστ, Χ. Μιρό, Χ. Άρπ,*** κ.α. Κύριος φορέας έκφρασης και προβολής των σουρεαλιστικών ιδεών και έργων ήταν τα διάφορα σουρεαλιστικά περιοδικά. Η *«Σουρεαλιστική Επανάσταση»* (La Revolution Surrealiste) εκδόθηκε στο Παρίσι το 1924 από τους *Μπρετόν, Ελυάρ, Αραγκόν* κ.α και μέχρι το 1929, οπότε σταμάτησε να κυκλοφορεί φιλοξένησε συνεργασίες των ***Ντεσνός, Ντε Κίρικο, Μαν Ραίη, Έρνστ, Πικάσο και Μασόν.*** Άλλα σουρεαλιστικά περιοδικά ήταν το *«Ο Σουρεαλισμός στην υπηρεσία της Επανάστασης»* που ο Μπρετόν το θεωρούσε το καλύτερο σουρεαλιστικό περιοδικό και εκδιδόταν από το 1930 -33, η επιθεώρηση *«Μινώταυρος»*, το Διεθνές σουρεαλιστικό Δελτίο *«Bulletin International du Surrealisme»* στο Βέλγιο και το δελτίο του Λονδίνου *«London Bulletin»* από το 1938-1940 και τα *«Άποψη»*, *«View»* στην Νέα Υόρκη από 1940- 47, και *«VVV»* από το 1942-44.

LA RÉVOLUTION SURRÉALISTE

ADMINISTRATION - 42, Rue Fontaine, PARIS (IX)

Συγκέντρωση Σουρρεαλιστών Καλλιτεχνών. 1924

Οι πίνακες των σουρεαλιστών μπορούν να καταταγούν σε δυο βασικές κατηγορίες: Η πρώτη, που αντιστοιχεί περίπου σε ό,τι ο Νταλί ονομάζει ***«ονειρικά αντικείμενα ζωγραφισμένα με το χέρι»***, χρησιμοποιεί συμβατικές βασικά τεχνικές για να αποδόσει φανταστικές εικόνες, όπως οι αινιγματικές πλατείες του *Ντε Κίρικο*, ή τα *«μαλακά ρολόγια»* του Νταλί. Η δεύτερη αντίθετα κατηγορία χαρακτηρίζεται από την επινόηση νέων τεχνικών, όπως το φροτάζ του *Έρνστ*, τη χαλκομανία (ένα είδος μονοτυπίας) του *Ντομίνγκες*, ή την άμορφη αφηρημένη ζωγραφική του Μασόν. Και στις δυο πάντως περιπτώσεις, στόχος των σουρεαλιστών ήταν να αναμίξουν το λογικό με το άλογο, και χρησιμοποιώντας τα όνειρα, το στοιχείο του τυχαίου και έναν πέρα από κάθε αισθητική ή ηθική μέριμνα αυτοματισμό, να δημιουργήσουν μια νέα πραγματικότητα, μια υπερ-πραγματικότητα ***(sur-realite)***. Η μεγάλη άνθιση του σουρεαλιστικού κινήματος συμπίπτει λίγο-πολύ με τη δεκαετία του 1930 και εκτός της Γαλλίας σουρεαλιστικές ομάδες έδρασαν στις περισσότερες χώρες του κόσμου και ειδικά στην Αμερική, όπου άσκησε μια απελευθερωτική και ζωογόνα επίδραση στην εκεί Τέχνη. Τον όρο *«σουρεαλιστικό»* επινόησε ο ποιητής **Απολιναίρ** το 1917 για να περιγράψει τη θεατρική του παρωδία *«Οι Μαστοί του Τειρεσία»*. Σήμερα χρησιμοποιείται ορισμένες φορές και σε συσχετισμό με τις φανταστικές, τρομακτικές ή αλλόκοτες εικόνες που υπάρχουν στην Τέχνη οποιασδήποτε εποχής.

Ο **Συμβολισμός** είναι ένα κίνημα στην ευρωπαϊκή Τέχνη και λογοτεχνία (1885-1910). Βασική αρχή του ήταν η απόρριψη της απεικόνισης και του στοιχείου της «αντικειμενικότητας» και η υιοθέτηση της άποψης ότι η τέχνη πρέπει να *«υποβάλλει»* τις ιδέες της με σύμβολα. Η έξαρση της υποκειμενικότητας

Γερολυμάτος Γερ., «Το όραμα του Ιωάννη», 100x120, Λάδι σε μουσαμά (Από τη σειρά Αποκάλυψη).

Πετυχάκη Αναστασία, «Σύνθεση», 1,30x90, Μικτή τεχνική: πλαστικά χρώματα, τσιμέντο, καρφιά.

Φερεντίνου Αμαλία, «Χωρίς τίτλο», 70x100, ξηρό παστέλ, χρυσή τέμπερα.

Καρτά Κατερίνα, «Χαιρέδημος και Λυκέας», 50x35, τέμπερα - σινική.

και το ενδιαφέρον για το θρησκευτικό μυστικισμό από τη μια μεριά και το ερωτικό και παρακμιακό στοιχείο από την άλλη, αποτελούσαν βασικά χαρακτηριστικά του. Μερικοί από τους γνωστότερους συμβολιστές ζωγράφους ήταν οι: *Ρεντόν, Γκ. Μορώ, Πυβί ντε Σαβάν, Φ. Χόλντερ, Γκ. Κλίμτ, Γ. Τούροπ, Τζ. Σεγκαντίνι κ.α.*

Γνωστότεροι από τους έλληνες σουρεαλιστές και συμβολιστές ζωγράφους είναι οι: *Νίκος Εγγονόπουλος, Πανταλέων, Λέρπαπας κ.α.*

Βιβλιογραφία:

«Λεξικό Εικαστικών Τεχνών» Her. Read. Αθήνα 1986. Εκδόσεις Υποδομή, σελ. 320-321-327.

«Σουρρεαλισμός» Patrick Walderberg. Υποδομή, Αθήνα 1982.

«Η ιστορία του Σουρρεαλισμού» M. Nadeau, Αθήνα 1978. Εκδόσεις Πλέθρον.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Το κείμενο γράφει Η Αγιογράφος Παναγιώτα Μπουτσικάκη

Από τους πρώτους Βυζαντινούς χρόνους έως και σήμερα εκτός από την εγκαυστική τεχνική η οποία σταδιακά εγκαταλείφθηκε, η αυγοτέμπερα είναι η βασική τεχνική που χρησιμοποιείται για την εικονογράφηση των φορητών εικόνων.

Τα χρώματα, κονιορτοποιημένες ορυκτές, φυτικές, ζωικές και τεχνητές ύλες, αναμιγνύονται με διάλυμα κρόκου σε νερό και ξύδι.

Εκτός από την ανθεκτικότητα του υλικού και την μη αλλοίωση των χρωμάτων στο χρόνο, επιτυγχάνετε ένταση και ζωηρότητα στο χρωματικό αποτέλεσμα.

Με την τεχνική της αυγοτέμπερας τα στάδια της φορητής εικόνας είναι τα εξής:

1. Επενδύουμε την ξύλινη επιφάνεια μας με ύφασμα βαμβακερό ή λινό.

2. Με το υλικό προετοιμασίας, το οποίο αποτελείται από μέρη κιμωλίας, τσίγκου ή στόκου και ζωικής κόλλας, αρχίζουμε να περνάμε επάλληλες στρώσεις επάνω στην ξύλινη επιφάνεια που έχουμε επενδύσει με ύφασμα. Συνεχίζουμε τοποθετώντας το υλικό με σπάτουλα αφήνοντας κάθε στρώση να στεγνώσει, κατόπιν λειαίνουμε την επιφάνειά μας. Το αποτέλεσμα θα πρέπει να είναι μια τέλεια, συμπαγής βάση πάνω στην οποία θα συνεχίσουμε με το χρύσωμα και τη ζωγραφική.

3. Αφού επιλέξουμε το θέμα και το μελετήσουμε το αποτυπώνουμε επάνω στην προετοιμασμένη επιφάνεια. Το σχέδιο είναι η βάση της αισθητικής της εικόνας.

4. Για το χρύσωμα του κάμπου (φόντου) της εικόνας υπάρχουν 2 τρόποι:

Α) Η παραδοσιακή τεχνική του στυλβωτού χρυσού. Αρχίζουμε περνώντας στρώσεις από αμπόλι, στην συνέχεια τοποθετούμε επάνω το φύλλο χρυσού χρησιμοποιώντας ρακί σαν συνθετικό μέσο και στο τέλος λειαίνουμε με αχάτη.

Β) Η τεχνική χρυσώματος με mixion. Με την ίδια τεχνική αντί για αμπόλι, χρησιμοποιούμε γομαλάκα, για να μονώσουμε και να επιτύχουμε μια λεία και αψεγάδιαστη επιφάνεια ώστε να έχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στο χρύσωμα. Χρησιμοποιώντας σαν συνδετικό μέσο το mixion μετά την πάροδο 12 περίπου ωρών τοποθετούμε

επάνω το φύλλο χρυσού.

5. Το επόμενο στάδιο είναι το ζωγραφικό μέρος. Σχεδιάζουμε πρώτα το θέμα μας με χρώμα και αρχίζουμε να περνάμε τους προπλασμούς. Προπλασμός είναι το χρώμα που χρησιμοποιούμε σαν βάση και συνεχίζουμε με τα λάμματα (φωτεινότεροι τόνοι) σε επάλληλες στρώσεις πάντα ξεκινώντας από τα σκούρα προς τα ανοικτά. Κατόπιν τονίζουμε τα σκιασμένα μέρη με τα γραψίματα και φωτίζουμε με την ψιμμιθιά. Τελειώνοντας με το ζωγραφικό μέρος, στη συνέχεια «γράφουμε» την επιγραφή και το φωτοστέφανο.

6. Το τελευταίο στάδιο, αφού περάσουν μερικές εβδομάδες ώστε να γίνουν οι απαραίτητες ενώσεις του αυγού με τα χρώματα, είναι η επίστρωση της επιφάνειας της εικόνας με βερνίκι.

Φωτο: Παναγία Οδηγήτρια (13ος αι.) και Άγιος Γεώργιος (14ος αι.). Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου - Άγιον Όρος.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
Αιγάλεω

«Κατ' αρχήν θα ήθελα να συγχαρώ όλους τους συντελεστές που εργάζονται για την έκδοση αυτού του ξεχωριστού και συνάμα αναγκαίου για την περιοχή της δυτ. Αθήνας περιοδικού. Η θεματολογία είναι πλούσια και καλύπτει ποικίλα πολιτιστικά θέματα που ικανοποιούν πλήρως τον αναγνώστη. Κάποιο θέμα που θα ήταν πολύ ενδιαφέρον είναι η ζωή και το έργο των αρχαίων Ελλήνων Φιλοσόφων. Πιστεύω ότι όλους μας ενδιαφέρει να μάθουμε τον τρόπο που σκέφτονταν οι αιώνιοι πρόγονοί μας. Θα ήθελα επίσης να σας ευχηθώ καλή συνέχεια στη διεκπαιρέωση της σημαντικής αποστολής σας, γιατί όπως όλοι γνωρίζουμε το πολιτιστικό μας επίπεδο φανερώνει τον εσωτερικό πλούτο και το δυναμισμό που κρύβεται στην ανθρώπινη ψυχή του καθένα από εμάς.»

ΚΑΒΟΓΛΗ ΖΩΗ
Αιγάλεω

«Πολύ πλούσιο ρεπερτόριο πολιτιστικών θεμάτων τα οποία παρουσιάζονται γλαφυρά. Δημιουργούν ενδιαφέρον για τον αναγνώστη. Θα περιμένω με αγωνία το επόμενο τεύχος.»

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
Περιστέρι

«Το περιοδικό πιστεύω ότι καλύπτει το χώρο του πολιτισμού στη Δυτ. Αθήνα. Ως δάσκαλος κρίνω ότι πρέπει να φτάνει και στα σχολεία μας. Εύχομαι η έκδοσή του να συνεχιστεί για πάντα. Με εκτίμηση.»

ΚΟΛΛΙΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
Αιγάλεω

«Μου χάρισε μια φίλη το περιοδικό «ΕΝΝΕΑΔΑ». Μου άρεσε πολύ. Συγχαρητήρια. Θα ήθελα να το λαμβάνω σπίτι μου, ευχαριστώ.»

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Πετρούπολη

«Θέματα ιστορικού ενδιαφέροντος.»

ΠΑΝΑΓΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Αιγάλεω

«Δημοτικά και διαδημοτικά δρώμενα..»

ΜΟΥΛΙΑΝΑΚΗ ΕΥΔΟΚΙΑ
Ιλιον

«Σας παρακαλώ πολύ θέλω να λαμβάνω τα τεύχη σας, είναι το μόνο περιοδικό που με ενθουσιάζει. Νοιώθω πολύ χαρούμενη που γίνομαι φίλη σας. Βρήκα πολλά πράγματα που μ' ενδιαφέρουν. Άγγιξες όμορφα τη ζωή μου, με γέμισες. Εγινες το αγαπημένο μου περιοδικό, σ' ευχαριστώ. Αν είναι δυνατόν να περιλαμβάνεις λίγο ποίηση, κι ίσως συνεργασία αναγνωστών σου, αφού βέβαια τα εγκρίνεις. Σας ευχαριστώ για την φιλοξενία.»

ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
Περιστέρι

«Το περιοδικό «ΕΝΝΕΑΔΑ» είναι αρκετά αξιόλογο, τόσο θεματολογικά όσο και εμφανισιακά. Θα ήταν ωστόσο καλό να δημοσιεύονται περισσότερες επιστημονικές εργασίες (άρθρα), καθώς και χρονογραφήματα, διηγήματα, ποίηση κλπ. από επιστήμονες, ερευνητές, φοιτητές, καλλιτέχνες και σχολιογράφους της επικαιρότητας, με την προϋπόθεση φυσικά να ζούν αυτοί στα δυτικά προάστια. Μόνο έτσι θα αναδειχθεί επωφελέστερα και επαρκέστερα το πολιτιστικό προφίλ των δυτικών συνοικιών. Δημοσιεύοντας δηλ, πέρα από Φεστιβάλ και τοπικές εκθέσεις, κείμενα πρωτότυπα από την αναμφισβήτητα πλούσια λόγια παραγωγή των νέων-ηλικιακά και όχι μόνο- συμπολιτών μας. Θα πιστοποιείται και χειροπιαστά έτσι ο πολιτισμός ψυχής και ο αυξημένος δείκης των πολυποίκιλων κοινωνικών ευαισθησιών τους. Καλή συνέχεια!»

ΠΑΡΑΣΧΗ ΕΛΕΝΗ
Καματερό

«Αρκετά καλή ενημέρωση για τα πολιτιστικά δρώμενα της δυτ. Αθήνας.»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΥ-ΣΑΝΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑ
Αιγάλεω

«Προς τον ΑΣΔΑ συγχαρητήρια για το περιοδικό «ΕΝΝΕΑΔΑ» με το τόσο πλούσιο και ενημερωτικό περιεχόμενο γύρω από τα πολιτιστικά δρώμενα της δυτ. Αθήνας. Πολύ καλές οι καινούριες εικαστικές σελίδες, όπως η Πινακοθήκη της «ΕΝΝΕΑΔΑΣ» προβάλλονται με αυτό τον τρόπο σε κάθε καινούριο τεύχος εικαστικοί καλλιτέχνες και τα έργα τους, προερχόμενοι από τη δυτ. Αθήνα. Χρειαζόταν μια πινακοθήκη έστω και δια μέσω του περιοδικού. Ελπίζουμε όλοι οι εικαστικοί να συμπεριληφθούμε κάποια μέρα στην Πινακοθήκη του περιοδικού. Εύχομαι στο μέλλον μια Πινακοθήκη (κτίριο) όπου θα συμπεριλάβει στους κόλπους της όλους τους εικαστικούς καλλιτέχνες της δυτ. Αθήνας με πλούσια καλλιτεχνική δραστηριότητα. Επίσης ο δια-

γωνισμός διηγήματος και ποίησης πολύ καλός, καθώς και οι σελίδες που παραχωρήσατε στους αναγνώστες να στέλνουν τη γνώμη τους. Περισσότερο εικαστικό, λογοτεχνικό, ποιητικό περιεχόμενο, ώστε να δοθεί η ευκαιρία να γνωριστούμε μεταξύ μας όλοι όσοι μένουμε και δρούμε στη δυτ. Αθήνα.»

ΜΑΖΙΤΣΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
Αγ. Ανάργυροι

«Επιθυμώ να λαμβάνω το περιοδικό στο σπίτι. Στέλνω και ένα σκίτσο για δημοσίευση. (Αν κριθεί καλό για δημοσίευση, έχω κι άλλα πολλά)»

ΤΖΑΒΑΡΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
Ιλιον

«Βρήκα το περιοδικό σας στη Δημοτική Βιβλιοθήκη του Ιλίου και ειλικρινά λυπάμαι που το τεύχος ήταν περασμένο και έχασα το διαγωνισμό διηγήματος. Μου τράβηξαν πολύ το ενδιαφέρον τα καλλιτεχνικά σας θέματα που δε βρίσκω αλλού. Κάτι που ειλικρινά θα με ενδιέφερε είναι να δημοσιεύετε διηγήματα και έργα νέων καλλιτεχνών και παλαιών, κλασικών και καταξιωμένων συγγραφέων και ποιητών. Ιδιαίτερα θα ήθελα να επικεντρωθείτε στην ιστορική λογοτεχνία. Το σκεπτικό μου: Διαβάζοντας διασκεδάζω αλλά και μαθαίνω. Χαίρομαι που μπαίνω στους ευτυχείς αναγνώστες σας.»

6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ
Χαϊδάρι

«Παρακαλώ να μας αποστείλετε τεύχη του άκρως ενδιαφέροντος περιοδικού σας, προκειμένου να ενημερώνονται οι μαθητές μας. Με εκτίμηση. Υπευθ. Βιβλιοθήκης κα Γδοντάκη Ελένη.»

ΛΟΥΚΑΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ
Αγ. Ανάργυροι

«Αγαπητέ κ. Διευθυντά, θα ήταν μεγάλη τιμή και ευχαρίστηση, εάν μου στέλνετε το ενδιαφέρον περιοδικό του ΑΣΔΑ «ΕΝΝΕΑΔΑ». Ευχαριστώ πολύ. Με τιμή..»

ΚΟΛΛΙΑΣ ΘΩΜΑΣ
Περιστέρι

«Θέλω να σας συγχαρώ για το περιοδικό σας, γιατί ήταν αυτό που έλειπε από τη Δυτική Αθήνα. Με συγκίνησε το άρθρο για την λίμνη Κορώνεια. Δείξτε ευαισθησία στο περιβάλλον. Συνεχίστε να αναφέρεστε στην όμορφη φύση μας που αργοπεθαίνει.»

ΚΟΤΣΙΚΑΣ ΝΙΚΟΣ
Ιλιον

«Η ΕΝΝΕΑΔΑ, φωτός η δάδα/ δελτίο του ΑΣΔΑ / για τον πολιτισμό./ Ως καλλιτέχνης/ λόγου και τέχνης/ το επαινώ./ Ενημερώνει,/ ψυχές υψώνει/ και μας πηγαίνει/ στον ουρανό/ θεμέλια κτίζει/ καρδιές φλογίζει / εύγε της πρέπει το σεμνό..»

ΝΤΑΣΙΟΥ-ΓΙΑΝΝΟΥ ΑΘΗΝΑ
Ίλιον

«Το περιοδικό σας είναι ένα από τα καλύτερα πολιτιστικά περιοδικά που κυκλοφορούν.Συγχαρητήρια για αυτό! Προσωπικά, ενδιαφέρομαι πολύ για τις νέες εκδόσεις αλλά και τις παρουσιάσεις των συγγραφέων, για να τους γνωρίσουμε καλύτερα. Διαβάζω πολύ αφιερώματα σε μεγάλους ποιητές, λογοτέχνες, ανθρώπους που χάραξαν γραμμή στον πολιτισμό, σε όλους τους τομείς του. Επίσης θα ήθελα να μαθαίνω τις πολιτιστικές εκδηλώσεις κάθε δήμου, πρίν αυτές γίνουν, για να μπορέσω να παρακολουθήσω όποιες επιθυμώ. Καλή επιτυχία στη διάδοση του περιοδικού.»

ΧΟΛΙΔΗ ΙΩΑΝΝΑ
Αγία Βαρβάρα

«Συγχαρητήρια για την ποικιλία και για την ποιότητα των θεμάτων του περιοδικού! Τα θέματα που με ενδιαφέρουν ιδιαίτερα είναι η ιστορία (στήλες Ιστορικής Δυτικής Αθήνας και ιστορικό αφιέρωμα) , τα θέματα λογοτεχνίας καθώς και του Θεάτρου.»

Φίλες και φίλοι αναγνώστες. Η πολιτιστική «ΕΝΝΕΑΔΑ» σας ευχαριστεί θερμά τόσο για την επικοινωνία μαζί της, όσο και για τα ενθαρρυντικά σας σχόλια σχετικά με το ποιοτικό περιεχόμενο και την αισθητική του περιοδικού. Οι φίλοι συνεργάτες και όλοι εμείς στον ΑΣΔΑ που έχουμε την χαρά, αλλά και την ευθύνη της επιμέλειας της έκδοσης της «ΕΝΝΕΑΔΑΣ» σας ευχαριστούμε για την αποδοχή και ανανεώνουμε την υπόσχεσή μας για ακόμα καλύτερη και μεγαλύτερη προσπάθεια στο νέο χρόνο. Τα θέματά μας αποτελούν απόδειξη της συνδιαμόρφωσης και της συνεργασίας που επιθυμούμε να έχουμε με τους φίλους μας αναγνώστες. Οι προτάσεις σας που λαμβάνονται πάντα υπόψιν μας βοηθούν ουσιαστικά στο να καταστήσουμε την «ΕΝΝΕΑΔΑ» μια ζωντανή, παρεμβατική φωνή που σκοπό έχει την ανύψωση του πνευματικού και βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της Δυτ. Αθήνας. Σε αυτή την προσπάθεια βασιζόμαστε και στη δική σας συμμετοχή. Κλείνοντας υπενθυμίζουμε την πρόσκληση της «ΕΝΝΕΑΔΑΣ» για μια βραδιά γνωριμίας με τους φίλους αναγνώστες-τριες στις 23/1/2002 και ευχόμαστε ολόψυχα Χρόνια πολλά και δημιουργικό το Νέο έτος 2002.

Διευθυντής σύνταξης. *Ζωγράφος* ***Γ.Γ. Γερολυμάτος***

ΔΕΛΤΙΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΤΗΣ «ΕΝΝΕΑΔΑΣ»

ΕΠΩΝΥΜΟ: ..... ΟΝΟΜΑ: ..... ΗΛΙΚΙΑ: .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ..... ΤΚ: ..... ΠΟΛΗ: .....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: ..... FAX: ..... e-mail: .....

Από πού πήρατε το περιοδικό .....

Σκοπός της πολιτιστικής «Εννεάδας» είναι η ενεργός συμμετοχή όλων των αναγνωστών στη διαμόρφωση της θεματολογίας της. Παρακαλούμε φωτοτυπήστε τη σελίδα και στείλτε μας τις απόψεις σας, για τα θέματα που σας ενδιαφέρουν.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

2η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

14 -27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

Ζωγραφική, Γλυπτική, Αγιογραφία, Χαρακτική, Φωτογραφία, Κεραμική